ТУРЫСТЫ НА БАЛОЦЕ 7

ПІРАГРАФІЯ – МАЛЯВАННЕ АГНЁМ 12

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

3 КАСТРЫЧНІКА 2018 г. СЕРАДА № 190 (28806)

ЦЫТАТА ДНЯ

Дзмітрый ЛАПКО, намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка:

«Нягледзячы на высокую нявызначанасць на знешніх рынках і ўнутраныя ўразлівасці, Нацбанк разлічвае ўтрымаць сёлета інфляцыю ў межах прагнозу — 5,5-6 %. Калі казаць аб магчымым далейшым зніжэнні стаўкі рэфінансавання, то тут шмат няпэўнасці, мы будзем сачыць за сітуацыяй. Пакуль стаўка застаецца на рэкордна нізкім узроўні, 10 %. Пры гэтым Цэнтрабанк Расіі нядаўна вымушаны быў павысіць стаўку. У рамках павышаных геапалітычных рызык гаварыць пра тое, якія мы будзем прадпрымаць дзеянні далей у гэтым кірунку, рана».

КАРАТКА

- **Увядзенне ў Беларусі біяметрычных дакументаў перанесена на 2020 год з-за інтэграцыі інфармацыйных сістэм.**
- Беларускі транспартны тыдзень адкрыўся 2 кастрычніка на пляцоўцы Футбольнага манежа ў Мінску.

- **Азімыя збожжавыя, паводле даных на 2 кастрычніка, пасеяны на плошчы большай за 1,2 млн га (95,6 працэнта ад плана).**
- Авіякампанія «Белавія» зможа прадаваць білеты па безбагажных тарыфах, для гэтага плануецца ў хуткім часе ўнесці змены ў заканадаўства.
- **Міністэрства інфармацыі Беларусі аб'явіла конкурс па распрацоўцы архітэктурнай канцэпцыі будынка медыяцэнтра.**

ISSN 1990 - 763X

Карані і карэньчыкі

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Для генеральнага дырэктара ААТ «Трэст «Шахтаспецбуд» Дзяніса ДЗІУЛІНА тыя кароткія гадзіны, якія ён можа выкраіць для сям'і, — сапраўднае свята.

Часцей жа Дзяніса Аляксандравіча можна сустрэць на аб'ектах ААТ «Беларуськалій»: ці глыбока пад зямлёй на ўскрыцці новых гарызонтаў Старобінскага радовішча калійных соляў, ці на ўзвядзенні Петрыкаўскага ГУКа. А яшчэ на перагаворах з замежнымі партнёрамі аб удзеле трэста ў асваенні залежаў карысных выкапняў — без перабольшання, па ўсім свеце.

Вось і атрымліваецца, што «трэба дома бываць часцей», як пісаў паэт. Тым больш што з домам звязваюць моцныя карані, мацней не бывае.

НА ЗДЫМКУ: Дзяніс Дзіулін з дзеткамі Верай і Ільёй на Алеі славы раёна каля партрэта свайго дзеда — Аляксандра Іосіфавіча Дзіуліна, таксама калійшчыка, ветэрана вайны. Ды не проста ветэрана, а кавалера ордэна баявой салдацкай Славы ўсіх трох ступеняў, што афіцыйна прыраўноўваецца да звання Героя Савецкага Саюза.

Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ.

Законы для ўстойлівага росту

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь М. У. Мясніковіча на адкрыцці пятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Паважаныя запрошаныя!

Прайшла сярэдзіна пяцігодкі. За гэты час створаны «заканадаўчы каркас» для рэалізацыі Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады і палажэнняў дэкрэтаў Прэзідэнта № 7, № 8, № 1 і іншых дырэктыўных дакументаў. Але жыццё патрабуе дадатковых парламенцкіх высілкаў. Трэба будзе аператыўна распрацаваць і прыняць шэраг законапраектаў у сферы электраэнергетыкі, гандлю, карпаратыўных адносін і іншых.

Заканадаўчае забеспячэнне рашэнняў кіраўніка дзяржавы — ключавая задача парламента і ўрада.

Парадак бягучай сесіі будзе вельмі насычаны. Нам трэба будзе разгледзець больш за 30 законапраектаў.

Прыярытэт нумар адзін — праца над бюджэтным пакетам і планам падрыхтоўкі законапраектаў на наступны год. Мы ўнеслі прапанову, каб гэтыя дакументы фарміраваліся на двухгадовы перыяд: 2019—2020 гады. Гэта дазволіць стварыць неабходны зачын у заканадаўстве на наступную пяцігодку. Пры гэтым важна, каб працаваў пакетны прынцып падрыхтоўкі законапраектаў. Як прыхільнік доўгатэрміновага планавання лічу аптымальным зрабіць праект гібрыднай сямігодкі сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны, а менавіта канкрэтную двухлетку на 2019—2020 гады і асноўныя палажэнні да 2025 года. І пад гэта павінна быць адпаведнае заканадаўства.

СТАР. 3

Моцная эканоміка — гарантыя незалежнасці, сацыяльнай стабільнасці і дастойнай якасці жыцця

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь У. П. Андрэйчанкі на адкрыцці пятай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання

Паважаныя дэпутаты, члены ўрада і запрошаныя!

Пачынае работу пятая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.

Яе парадак дня адлюстроўвае комплекс важных задач, пастаўленых кіраўніком дзяржавы, па вывадзе нацыянальнай эканомікі на апераджальныя тэмпы росту. Сёння гэта падтрымка малога і сярэдняга бізнесу, стварэнне прывабнага інвестыцыйнага асяроддзя, актыўнае развіццё лічбавых тэхналогій. Толькі моцная сучасная эканоміка з'яўляецца гарантыяй незалежнасці, сацыяльнай стабільнасці, бяспекі і дастойнай якасці жыцця грамадзян Беларусі.

Вырашэнне гэтых задач патрабуе зладжанасці і дакладнасці дзеянняў усіх дзяржаўных органаў, забеспячэння строгай кіраўніцкай, выканальніцкай і тэхналагічнай дысцыпліны.

Важную ролю ў гэтым павінна адыграць і праграма дзейнасці абноўленага ўрада, якую мы разгледзім у ходзе сесіі.

Пры яе абмеркаванні трэба помніць, што эканоміка — гэта сфера адказнасці і парламента. Дэпутаты актыўна працуюць з выбаршчыкамі, дакладна ўяўляюць сабе ўвесь комплекс праблем на месцах і павінны максімальна ўважліва і прагматычна падысці да разгляду прапаноў урада.

СТАР. 3

УЗГОДНЕНА. З ПАПРАЎКАМІ

Прэзідэнту далажылі аб праекце ўказа па кіраванні радыёчастотным спектрам

Кіраўнік дзяржавы ў цэлым ухваліў праект указа, але — з некаторымі дапрацоўкамі. Аб гэтым па выніках нарады ў Аляксандра Лукашэнкі расказаў міністр сувязі і інфарматызацыі Беларусі Канстанцін Шульган.

На нарадзе Аляксандр Лукашэнка папрасіў міністра растлумачыць, для чаго неабходны такі ўказ. «Мы шмат гадоў працуем па кіраванні радыёчастотным спектрам. Быццам бы не было ніякіх пытанняў... Што, няправільна кіравалі, няправільна размяркоўвалі? Хтосьці плаціць, не плаціць? Што новага такога, каб Прэзідэнт вяртаўся да гэтага пытання?» — пацікавіўся кіраўнік дзяржавы ў Канстанціна Шульгана.

Акрамя таго, беларускі лідар папрасіў адказаць на іншае пытанне, якое вынікае з першага:

«Мы ў цяперашніх умовах нарматыўна-прававога рэгулявання гэтай праблемы працаваць не можам? Калі не можам, ну што ж, тады будзем звяртацца да гэтага пытання і рыхтаваць адпаведны ўказ Прэзідэнта. Гэта значыць, комплекс пытанняў, звязаны з праектам цяперашняга ўказа».

Таксама Прэзідэнт пацікавіўся ў міністра, якая сітуацыя ў сферы (нагадаем, на пасаду Канстанцін Шульган заступіў у сярэдзіне жніўня), а таксама спытаў пра найбліжэйшыя планы.

Па словах Канстанціна Шульгана, указ можна падзяліць на тры часткі. Першая — асноўная — гэта напрацоўка тых момантаў, якія ўзніклі пры кіраванні раней. Неабходна прывесці юрыдычную базу ў адпаведнасць з практыкай работы для таго, каб рашэнні прымаліся мабільна, лішні раз не трэба было разважаць, што правільна, а што не, дадаў ён. Па словах міністра, такіх момантаў у прапанаваным праекце ўказа — каля 90 %.

У прыватнасці, у праекце ўказа прапануецца наступнае. Па-першае, ускласці на Дзяржаўную інспекцыю Беларусі па электрасувязі Мінсувязі функцыі па выдачы дазволаў на эксплуатацыю суднавых радыёстанцый з прысваеннем міжнародных пазыўных ці іншых апазнавальных сігналаў. Па-другое, устанавіць у рамках дэдалярызацыі эканомікі ў беларускіх рублях замест еўра стаўкі, якія ўжываюцца пры разліку памераў платы за вылучэнне і выкарыстанне радыёчастотнага спектра. Па-трэцяе, прапануецца ўдасканаленне працэсаў часовага ўвозу радыёэлектронных сродкаў, што выкарыстоўваюцца ў ходзе падрыхтоўкі і правядзення такіх мерапрыемстваў, якія праводзяцца па рашэнні Прэзідэнта або Савета Міністраў. Гэтыя меры дадуць магчымасць у тым ліку ўдзельнікам II Еўрапейскіх гульняў 2019 года, замежным асобам, якія асвятляюць згаданыя гульні, гасцям часова ўвозіць і выкарыстоўваць радыёстанцыі без неабходнасці іх рэгістрацыі і ўнясення платы за выкарыстанне спектра. Па-чацвёртае, устанавіць асноўныя палажэнні міжнародна-прававой абароны частотных прысваенняў Беларусі. Змены і дапаўненні ўносяцца ў некаторыя ўказы.

Па выніках нарады Канстанцін Шульган пагутарыў з журналістамі.

Ён расказаў, што ўказ сапраўды спецыялізаваны, больш прафесійны. «Гэта работа ў нашай дзяржаве праводзілася, няма тых момантаў, без якіх мы не можам працаваць далей. Але разам з тым былі зроблены пэўныя акцэнты на тыя рэчы, якія трэба палепшыць, прадставіць па-іншаму», — сказаў Канстанцін Шульган.

На думку міністра, трэба палепшыць тое, што ўплывае на арганізатарскую работу, неабходную пры выдзяленні радыёчастотнага спектра. «З гэтым сутыкаюцца ўсе, сотавымі тэлефонамі карыстаемся. Мабільныя аператары атрымліваюць частку радыёчастотнага спектра, дзе арганізуюць перадачу сігналу для нашай сотавай сувязі, — сказаў ён. — Таму вось гэтыя моманты яшчэ трэба дапрацаваць. Так было сказана Прэзідэнтам».

З нагоды свайго першага месяца на пасадзе міністра Канстанцін Шульган адзначыў, што кіраўніка дзяржавы цікавіла пытанне, як міністэрства гатова да выканання тых задач, якія былі агучаныя падчас яго прызначэння. «Былі зроблены пэўныя ўказанні па фарміраванні, змене пад гэтыя задачы самой структуры і штата Міністэрства сувязі без павелічэння колькасці.

Таксама былі вызначаны пытанні ўзаемадзеяння з іншымі прадпрыемствамі, якія працуюць у сферы лічбавізацыі эканомікі, тыя галіны, якія ў першую чаргу, напэўна, павінны будуць укараніць новыя тэхналогіі, каб мы атрымалі нейкі эфект. Была ўдзелена ўвага, што гэта міністэрствы аховы здароўя, адукацыі, Парк высокіх тэхналогій», — дадаў ён.

Што датычыцца перадачы часткі радыёчастотнага спектра пад сетку 5G, то тут міністр расказаў, што неабходныя частоты не занятыя, іх можна вылучаць, але існуе асаблівасць цаны ў залежнасці ад той частаты, якая неабходна для гэтай тэхналогіі.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

З ГУСТАМ І КАМФОРТНА

Беларускаму лідару паказалі форму спартсменаў і валанцёраў да II Еўрапейскіх гульняў

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся ў дызайнера Юліі Латушкінай, якая распрацоўвала частку калекцыі, як успрымаюць форму простыя людзі. Акрамя таго, на думку Аляксандра Лукашэнкі, трэба, каб дзяржаўны герб быў вышыты на форме, а не «налеплены».

Фота БелТА.

Таксама Прэзідэнт пацікавіўся ў дызайнера, чаму ніз ва ўзнагародным касцюме яна зрабіла ў выглядзе спадніцы-сукенкі і штаноў. Яна растлумачыла гэта тым, што касцюм для ўзнагароджвання павінен прыцягваць увагу, а лёгкая спадніца стварае эфект хвалі.

Што датычыцца валанцёрскай формы, то Юлія Латушкіна расказала, што вывучала замежны вопыт, напрыклад Сочынскай алімпіяды.

Генеральны дырэктар прадпрыемства «Сола-Пінск» Васіль Гарагляд расказаў беларускаму лідару аб іншай частцы калекцыі, паколькі яе распрацоўвала яго прадпрыемства. Форма зроблена па сучасных тэхналогіях, яе назва — «Прастора», што сімвалізуе бязмежныя беларускія прасторы.

Па выніках дэманстрацыі з журналістамі паразмаўляла дызайнер Юлія Латушкіна.

«Кіраўнік дзяржавы паглядзеў узоры, у прынцыпе ўсё досыць добра. Па маёй частцы — я распрацоўвала парадна-грамадзянскую форму, форму ўзнагароднай групы і валанцёраў. Ёсць, адпаведна, невялікія карэкціроўкі, якія я сама ведаю: у нас заўсёды ёсць пытанне з размяшчэннем герба, і кіраўнік дзяржавы неаднаразова нам казаў, каб герб быў вышыты непасрэдна на самім адзенні, а не прышпільваўся. Таму мы гэтыя карэкціроўкі ўнясём», — сказала дызайнер.

Цікава, што пры распрацоўцы формы прадпрыемства праводзіла апытанне сярод спартсменаў, Аляксандру Лукашэнку прадэманстравалі ўжо пяты па ліку варыянт.

Што датычыцца вольнага продажу формы, то Васіль Гарагляд адзначыў, што ў продаж калекцыя часткова паступіць у канцы года.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Спорт пад апекай

Указ пра абнаўленне складу Рэспубліканскага арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні II Еўрапейскіх гульняў 2019 года ў Беларусі падпісаў Прэзідэнт нашай краіны.

Карэкціроўкі звязаны са зменамі ў складзе ўрада і кіраўніцтве рэспубліканскіх арганізацый. Такім чынам, старшыня аргкамітэта — прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Румас, яго намеснікі — віцэ-прэм'ер Ігар Петрышэнка і міністр спорту і турызму Сяргей Кавальчук. Таксама ў склад увайшлі міністр фінансаў Максім Ермаловіч, міністр сувязі і інфарматызацыі Канстанцін Шульган, старшыня Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Іван Эйсмант, першы сакратар Цэнтральнага камітэта грамадскага аб'яднання «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі» Дзмітрый Варанюк.

Паводле БелТА.

ЗМАГАЦЦА З П'ЯНСТВАМ І АЛКАГАЛІЗМАМ НЕАБХОДНА НЕ АДНАБОКІМІ ЗАБАРОНАМІ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка распарадзіўся на працягу сутак адмяніць абмежаванні продажу алкаголю ў гандлёвай сетцы ў начны час з 23.00 да 07.00, якія ў парадку эксперымента ўведзены з 1 кастрычніка ў Мінску і месцамі на раённым узроўні. Аб гэтым БелТА паведамілі ў Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі.

«Прэзідэнт, азнаёміўшыся з прадстаўленай яму інфармацыяй, прыняў рашэнне на працягу сутак адмяніць гэтыя непрадуманыя рашэнні», — заявілі ў Адміністрацыі.

Такое рашэнне кіраўніка дзяржавы прадыктавана тым, што змагацца з п'янствам і алкагалізмам неабходна не такімі аднабокімі забаронамі, якія на практыцы замест чаканага станоўчага выніку прыводзяць да росту ценявога рынку і крымінальнай сферы, у тым ліку павелічэння прапанавання кантрафактнай прадукцыі.

Адзначаецца, што вопыт як Беларусі, пачынаючы з савецкіх часоў, так і замежных краін сведчыць аб неэфектыўнасці і нават шкоднасці забарон. Часам непрадуманыя рашэнні ў гэтым ключы набывалі самыя гіпертрафіраваныя формы, аж да высечкі вінаграднікаў, што на доўгія гады практычна знішчыла цэлыя галіны сельскай гаспадаркі ў шэрагу краін.

«З іншага боку, попыт заўсёды знаходзіць прапанаванне. Продажы з-пад крыса тымі ж таксістамі, рост ужывання любых спіртазмяшчальных вадкасцяў, праблема кантрафакту ва ўмовах немагчымасці кантраляваць сітуацыю ў рамках цывілізаваных умоў гандлю... І як вынік — павелічэнне колькасці правапарушэнняў і алкагольных атручэнняў, дадатковая нагрузка на сістэму аховы здароўя і расход бюджэтных сродкаў. Усё гэта таксама найбольш магчымыя наступствы такіх забарон», — падзяліліся ў Адміністрацыі Прэзідэнта падаплёкай прынятага рашэння.

Пры гэтым падкрэсліваецца, што вырашэнне існуючай праблемы павінна быць комплексным з галоўным упорам на меры прафілактычнага і выхаваўчага характару, фарміравання моды на здаровы лад жыцця.

Як паведамлялася, раней у Мінску было прынята рашэнне абмежаваць продаж алкагольных напіткаў у начны час да 1 кастрычніка 2019 года. З 23.00 да 7.00 у гандлёвай сетцы забаронена рэалізацыя гарэлкі, лікёра-гарэлачных вырабаў, віна, каньяку, брэндзі, кальвадосу, шампанскага і іншых напіткаў з аб'ёмнай доляй этылавага спірту сямі працэнтаў і больш, а таксама піва і слабаалкагольных напіткаў. Прадаваць алкаголь у гэты час могуць толькі аб'екты грамадскага харчавання ў разліў. Да гэтага эксперымента месцамі падключыліся і на раённым узроўні.

Парламенцкі дзённік

У дэпкорпуса восеньская сесія

На парадку дня праекты, накіраваныя на разняволенне дзелавой ініцыятывы

У першы дзень восеньскай сесіі дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу ў першым чытанні разгледзелі папраўкі ў законы аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва, дапаможных рэпрадуктыўных тэхналогіях, трансплантацыі органаў і тканак чалавека, аб абыходжанні з адходамі, гарантаванні пагранічнай бяспекі.

Таксама разгледзелі папраўкі, якія павінны ўдасканаліць Працэсуальна-выканаўчы кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Сярод законапраектаў, падрыхтаваных да разгляду ў другім чытанні, дэпутаты абмеркавалі ўнясенне змяненняў у законы аб вытворчасці і абароце арганічнай прадукцыі, аб транспартна-экспедыцыйнай дзейнасці, аб электронным дакументе і электронным лічбавым подпісе, аб бяспецы генна-інжынернай дзейнасці.

Акрамя таго, ратыфікавалі міжнародныя дагаворы з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця, Азіяцкім банкам інфраструктурных інвестыцый.

З прапановамі аб папраўках у закон «Аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва» выступіў **міністр аховы здароўя Валерый МАЛАШКА.** Гаворка ішла і пра тое, каб дапоўніць пералік аб'ектаў, якія падлягаюць санітарна-гігіенічнай экспертызе і рэгламентаваць асобныя пытанні, якія датычацца выдачы санітарна-гігіенічнага заключэння. Не менш важна ўдакладніць правы органаў і ўстаноў, якія ажыццяўляюць дзяржаўны санітарны нагляд, іх службовых асоб, а таксама абавязкі арганізацый і індывідуальных прадпрымальнікаў у галіне санітарна-эпідэміялагічнага дабрабыту насельніцтва.

У сваю чаргу дэпутат Брэсцкай-Усходняй выбарчай акругі № 3 Анатоль Дашко задаў пытанне Валерыю Малашку пра тое, як сёння Міністэрства аховы здароўя працуе, каб патрабаванні і нарматывы хутчэй укараняліся ў работу Дэкрэта № 7 «Аб развіцці прадпрымальніцтва».

Па словах міністра, дакумент па працы з гэтымі патрабаваннямі ўжо выпрацаваны і знаходзіцца на ўзгадненні ў міністэрстве юстыцыі.

«Што ж датычыцца санітарных правілаў, то мы чуем сёння прапановы, якія паступаюць з боку прадпрымальнікаў. У гэтай частцы нормы закона разглядаюць нейкія паслабленні», — адзначыў міністр.

Пры гэтым ён удакладніў, што бізнесу аслабяць санітарны кантроль у тых выпадках, дзе не будзе рызыкі негатыўнага ўплыву на здароўе чалавека.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.

Законы для ўстойлівага росту

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прапаную таксама рэалізаваць двухгадовае планаванне і на мікраўзроўні — усе валаўтваральныя прадпрыемствы і арганізацыі павінны абараніць свае бізнес-планы на 2019 і 2020 гады ў спецыяльна створаных камісіях з ліку прадстаўнікоў мясцовай улады і рэспубліканскіх органаў. Дадзены падыход дазволіць выпрацаваць механізмы рэалізацыі прагнозу і бюджэту «знізу», ацаніць здольнасць кадраў на месцах выконваць мэтавыя задачы. Супраць такога, хутчэй за ўсё, будуць выступаць як рэспубліканскія, так і мясцовыя органы. І не таму, што гэта няправільна, а таму, што гэта сур'ёзная і адказная работа. Але рабіць яе трэба, трэба бачыць вузкія месцы ў развіцці і своечасова вырашаць складаныя задачы. Прашу падтрымаць.

Прыярытэтнай павінна заставацца работа Савета Рэспублікі па заканадаўчым забеспячэнні эфектыўнай інвестыцыйнай дзейнасці. Наша задача — стварыць камфортнае прававое асяроддзе для больш актыўнага прыцягнення інвестыцый у эканоміку краіны як галоўнага інструмента развіцця. Неабходна ўмацоўваць давер інвестараў: сваіх і замежных.

Парламентарыі і эксперты, працуючы з законапраектамі, абавязаны асаблівую ўвагу ўдзяляць інавацыйнай і фінансавай бяспецы краіны. Імпарт, асабліва па звязаных крэдытах, неабходна кантраляваць на адпаведнасць тэхналогій, якія закупаюцца, сусветнаму ўзроўню і забеспячэнне гарантаваных правоў на аб'екты інтэлектуальнай уласнасці, якія ў іх змяшчаюцца.

У гэтай сувязі павінна ўзрасці роля навуковай экспертызы законапраектаў і дагавораў і пагадненняў, якія ратыфікуюцца, у тым ліку пра фінансавыя запазычанні. Навукова-інавацыйныя, гандлёвыя, фінансавыя і іншыя рызыкі павінны быць сур'ёзна пралічаныя, як і дакладнасць наяўнасці належнага кадравага забеспячэння новых вытворчасцяў.

Глядзіце, як патрабавальныя ЗША ў дачыненні да краін, якія запазычылі амерыканскія тэхналогіі. Менавіта гэта, шмат у чым, спарадзіла гандлёвыя войны.

Нам трэба будзе разгледзець новую рэдакцыю Падатковага кодэкса. Кожны член Савета Рэспублікі павінен, вобразна кажучы, прымерыць праектныя нормы і Падатковы кодэкс у цэлым да сваёй арганізацыі. Патрабаванне кіраўніка дзяржавы ў частцы падатковага заканадаўства вядомае: забяспечыць прастату і зразумеласць нормаў Кодэкса, а таксама аптымізацыю падатковай нагрузкі для бізнесу.

Найважнейшым законапраектам, які плануецца да прыняцця на гэтай сесіі, з'яўляецца праект закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях пітнога водазабеспячэння». У час асабістых прыёмаў і сустрэч з грамадзянамі, якія праводзяцца членамі Савета Рэспублікі, даводзіцца чуць скаргі на нездавальняючую якасць пітной вады ў шэрагу населеных пунктаў. Пытанне не надуманае, і ім трэба займацца прадметна. На жаль, паважаныя старшыні абласных Саветаў дэпутатаў, вы яго адкладаеце на потым. Сродкі, вядома, патрэбныя, але яны не гэткія велізарныя. Усё можна вырашыць паэтапна.

Прашу ўсіх членаў Савета Рэспублікі яшчэ раз вывучыць становішча названага законапраекта. Далажыце ў пастаянных камісіях свае меркаванні і прапановы.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Актыўная і насычаная міжнародная дзейнасць у міжсесійны перыяд была накіравана на пашырэнне міжпарламенцкага супрацоўніцтва.

Прайшлі візіты ў Беларусь кіраўніка Сената парламента Польшчы і старшыні парламента Ірана, а таксама візіты дэпутацкіх груп дружбы Фінляндыі і Японіі. Адбыліся канструктыўныя сустрэчы з высокай дэлегацыяй Кампартыі Кітая і кіраўніцтвам Лацінаамерыканскага парламента і многімі іншымі замежнымі партнёрамі з В'етнама, Ірана, Узбекістана, з кіраўніком місіі МВФ, прадстаўнікамі навукі і бізнесу Карэі і Японіі. З некаторымі з іх падпісаны дакументы аб развіцці ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва.

Значным мерапрыемствам міжнароднага фармату парламенцкай работы стала правядзенне ў Мінску Саветам Рэспублікі і кіраўніцтвам Кангрэса мясцовых і рэгіянальных улад Савета Еўропы саміту па пытаннях мясцовага самакіравання.

Стала больш сістэмным і рэгулярным запрашэнне і ўдзел беларускіх сенатараў у міжнародных мерапрыемствах.

Зараз Савет Рэспублікі чакае з візітам старшыню Сената парламента Казахстана і шэраг іншых парламенцкіх дэлегацый.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

На наступным тыдні адбудзецца найважнейшае мерапрыемства: юбілейны V Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, якое праводзіць Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Савет Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі. Упершыню ён пройдзе ў рэгіёне — у Магілёве і Магілёўскай вобласці. Чаканні ад гэтага мерапрыемства вялікія. Плануецца падпісаць новыя пагадненні аб супрацоўніцтве паміж рэгіёнамі і шматмільённыя камерцыйныя экспартныя кантракты. Свой удзел у Форуме пацвердзілі Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка і Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі У. У. Пуцін. На сёння паступілі заяўкі на ўдзел у Форуме 21 губернатара і 16 кіраўнікоў прадстаўнічых органаў улады расійскіх рэгіёнаў.

Паважаныя калегі!

На сустрэчы прэзідэнтаў Беларусі і Расіі, якая адбылася 21 верасня ў Сочы, прынятыя важныя рашэнні па ключавых пытаннях двухбаковага супрацоўніцтва. Наша, парламентарыяў, задача — забяспечыць заканадаўчае суправаджэнне гэтых рашэнняў. Мяркую, што пляцоўка Форуму рэгіёнаў будзе спрыяць замацаванню сочынскіх дамоўленасцяў.

Паважаныя таварышы!

Прэзідыум Савета Рэспублікі сваім рашэннем ад 29 жніўня 2018 года зацвердзіў канкрэтны план дзеянняў па рэалізацыі даручэнняў кіраўніка дзяржавы, дадзеных у 2018 годзе ў ходзе найважнейшых сацыяльна-палітычных і эканамічных мерапрыемстваў. Гэты план павінен стаць «дарожнай картай» для кожнага сенатара з улікам мэтавай установкі Прэзідэнта краіны — павышэнне эфектыўнасці сістэмы дзяржаўнага кіравання на аснове ўзгодненасці дзеянняў, адзінства і паслядоўнасці мэт. Прашу прыняць яго да выканання.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

Дазвольце павіншаваць вас з пачаткам чарговай сесіі Савета Рэспублікі. Жадаю ўсім плённай працы.

Моцная эканоміка — гарантыя незалежнасці, сацыяльнай стабільнасці і дастойнай якасці жыцця

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

З аналагічных пазіцый трэба ацэньваць пакет бюджэтных дакументаў, падатковага заканадаўства. Асаблівы акцэнт трэба зрабіць на эфектыўнасці мэтавых праграм, на пытаннях інавацыйнай палітыкі, стымулявання занятасці і падтрымкі прадпрыемстваў.

Урадам з удзелам дэпутацкага корпуса праведзена сур'ёзная работа па карэкціроўцы Падатковага кодэкса, якая стварае добрую аснову для развіцця прадпрымальніцтва. Спрашчаюцца адміністраванне, парадак узаемадзеяння плацельшчыкаў з падатковымі органамі. Прадугледжваецца і шэраг крокаў па зніжэнні падатковай нагрузкі.

Але дэпутатам трэба бачыць перспектыву і прадаўжаць кансультацыі з прадстаўнікамі дзелавых колаў, індывідуальнымі прадпрымальнікамі, грамадзянамі. Менавіта такі дыялог дае магчымасць дасягаць балансу інтарэсаў дзяржавы і бізнесу.

У канцы восені мы правядзём парламенцкія слуханні па інвестыцыйнай тэматыцы. Наша задача — не толькі забяспечыць прыняцце запатрабаваных жыццём паправак у закон «Аб інвестыцыях», але і дакладна вызначыцца з канкрэтнымі напрамкамі далейшага ўдасканалення заканадаўства ў гэтай сферы.

У цэлым жа лібералізацыя эканомікі, паляпшэнне ўмоў гаспадарання, стварэнне высокаэфектыўных рабочых месцаў і заахвочванне самазанятасці — гэта аб'ёмная, карпатлівая і комплексная работа. Большасць дакументаў, якія сёння знаходзяцца ў пастаянных камісіях (а іх ужо больш за 40), так ці інакш падпарадкаваны вырашэнню гэтых задач.

Аўтарства шасці законапраектаў належыць дэпутатам. Гэта ініцыятывы, накіраваныя на ўдасканаленне заканадаўства ў сферах інвестыцый, прыватызацыі, экалогіі і прыродакарыстання, а таксама аховы здароўя. Значны ўклад парламентарыі ўнеслі ў карэкціроўку Працоўнага і Жыллёвага кодэксаў і цэлага пакета іншых не менш значных дакументаў.

Зразумела, паспяховае вырашэнне сацыяльна-эканамічных задач шмат у чым залежыць ад міжнароднай абстаноўкі. На жаль, агульны фон тут далёкі ад пазітыву. 73-я сесія Генасамблеі ААН яскрава паказала, што сучасны свет, як трапна заўважыў яе Генеральны сакратар, мае сіндром дэфіцыту даверу.

Толькі аб'яднаўшы міжнародныя намаганні, можна забяспечыць больш справядлівае светаўладкаванне і вырашыць праблемы, якія назапасіліся. Менавіта гэта ідэя пакладзена ў аснову ініцыятывы Прэзідэнта Беларусі аб перазапуску хельсінкскага працэсу. Неабходна надаць новы імпульс агульнаеўрапейскаму дыялогу па пытаннях бяспекі, выпрацаваць комплекс мер па аднаўленні ўзаемнага даверу і супрацоўніцтва ў свеце.

Рэалізуючы міралюбівую шматвектарную знешнюю палітыку, Беларусь паслядоўна выбудоўвае раўнапраўныя і ўзаемавыгадныя адносіны з усімі краінамі як на Усходзе, так і на Захадзе.

І наш прыклад паказвае, што адмова ад палітыкі санкцый і двайных стандартаў прыносіць відавочную выгаду ўсім удзельнікам міжнароднага дыялогу. Паляпшэнне адносін з Еўрасаюзам адкрыла новыя грані супрацоўніцтва не толькі для Беларусі, але і для нашых партнёраў.

Уносячы сур'ёзны ўклад ва ўмацаванне міжнароднай стабільнасці, Рэспубліка Беларусь мае і шэраг пераваг з пункту гледжання вядзення сумеснага бізнесу. У гэтым пераконваецца ўсё большая колькасць замежных парламентарыяў, якія наведалі нас апошнім часам.

Вынікам нашага ўзаемадзеяння сталі прыкметнае пашырэнне двухбаковых сувязяў і ўсё большая ўвага да беларускіх ініцыятыў у міжнародных і рэгіянальных парламенцкіх структурах.

Гэта адчувалася на 27-й штогадовай сесіі ПА АБСЕ, дзе была падтрымана наша рэзалюцыя па пытаннях папулярызацыі лічбавай эканомікі, у ходзе перагавораў на палях трэцяй сустрэчы спікераў парламентаў краін Цэнтральнай і Усходняй Еўропы і 39-й Генасамблеі МПА АСЕАН, а таксама ў час візіту кіраўніцтва Лацінаамерыканскага парламента ў Мінск.

Мы вітаем цікавасць да Беларусі і гатоўнасць развіваць з намі палітычны дыялог. Але ўпэўнены, што настаў час больш рашуча арыентаваць яго на дасягненне ўзаемавыгаднага эканамічнага эфекту.

У гэтым плане парламенцкая дыпламатыя ўяўляе сабой даволі магутны рэсурс. Напрыклад, у сярэдзіне верасня ў Мінску былі падпісаны кантракты на пастаўку ў Судан 17 збожжасховішчаў на суму 60 млн еўра. А гэта прамы вынік мінулагодняга візіту беларускай парламенцкай дэлегацыі ў гэту краіну.

У бягучым годзе мы актыўна кантактавалі з калегамі з Азербайджана, Арменіі, Германіі, Грузіі, Інданезіі, Ірана, Латвіі, Польшчы, Расіі і Эстоніі. Мяркую, у нашых агульных інтарэсах дабіцца рэалізацыі намечаных планаў ужо ў найбліжэйшай перспектыве.

Мы прадоўжым нарошчваць дынаміку двухбаковых кантактаў. Нашу краіну плануюць наведаць кіраўнікі парламентаў Казахстана і Егіпта. Рыхтуюцца візіты беларускіх парламентарыяў у Германію, Канаду і Кітай.

Нам ёсць што прапанаваць адно аднаму, проста трэба больш настойліва шукаць пункты прыкладання сумесных намаганняў. У гэтых мэтах трэба шырэй выкарыстоўваць магчымасці шматбаковых дыялогавых пляцовак. Гэтай восенню, напрыклад, пройдуць чарговыя мерапрыемствы парламенцкіх асамблей АБСЕ і Савета Еўропы, трэцяя нарада спікераў парламентаў краін Еўразіі і 139-я Асамблея Міжпарламенцкага саюза.

У рамках свайго ўдзелу ў гэтых форумах беларускія парламентарыі гатовы абмяркоўваць любыя тэмы па самым шырокім спектры гандлёва-эканамічных, інвестыцыйных і гуманітарных адносін.

Мы таксама вітаем ініцыятывы, накіраваныя на пашырэнне кантактаў з прадстаўнікамі дыпламатычных місій, акрэдытаваных у Мінску. Мы гатовы дзяліцца сваім вопытам і ўспрымаць найлепшыя замежныя напрацоўкі. Замежныя дыпламаты павінны ведаць: дзверы Палаты прадстаўнікоў для іх заўсёды адкрыты.

Шэраг важных задач у ходзе сесіі давядзецца вырашыць у рамках Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. Перш за ўсё тут трэба сканцэнтравацца на пытаннях рэалізацыі ўзгодненай прамысловай палітыкі, падрыхтоўкі праекта бюджэту Саюзнай дзяржавы на наступны год і правядзення V Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Не менш сур'ёзна работу плануецца правесці па лініі парламенцкіх структур СНД і АДКБ. Дэпутатам варта больш актыўна падключацца да намаганняў урадаў па вызначэнні новых пунктаў спалучэння СНД з іншымі еўразійскімі інтэграцыйнымі праектамі і ў першую чаргу з Эканамічным поясам Шаўковага шляху.

У кастрычніку ў нас будзе яшчэ адна падстава сустрэцца са многімі нашымі замежнымі калегамі. Каманда Нацыянальнага сходу прыме ўдзел у Міжнародных парламенцкіх гульнях, якія традыцыйна праходзяць у Маскве. Гэту магчымасць таксама трэба выкарыстоўваць, каб непасрэдна, як кажуць, без гальштукаў, абмеркаваць пытанні, што наспелі.

Нефармальнае ўзаемадзеянне — гэта сур'ёзны рэсурс у навядзенні мастоў і ўмацаванні адносін. І нам трэба больш актыўна развіваць такія сувязі паміж парламентарыямі, бізнесменамі і звычайнымі грамадзянамі, тым больш што бязвізавы рэжым наведвання Беларусі здымае ўсякія бар'еры на гэтым шляху.

Народная дыпламатыя адыгрывае велізарную ролю ў развіцці прадпрымальніцтва, турызму, гандлю, культурных сувязяў. На гэты напрамак дэпутатам трэба звярнуць асаблівую ўвагу і ў выбарчых акругах.

Рэспубліка рыхтуецца прыняць II Еўрапейскія гульні. Мы павінны выкарыстаць магчымасці такога прэстыжнага спартыўнага форуму для прэзентацыі дасягненняў нашай краіны.

У значнай ступені вырашэнню гэтай задачы могуць дапамагчы грамадскія ініцыятывы, якія рэалізуюцца сёння пад знакам малой радзімы. Не толькі сталіца, але і любы населены пункт Беларусі павінны паўстаць перад нашымі гасцямі ў самым дастойным выглядзе.

У сукупнасці ўся сума невялікіх на першы погляд, але вельмі значных спраў па навядзенні парадку на зямлі здольна надаць сур'ёзны імпульс развіццю мясцовай інфраструктуры, стварэнню рабочых месцаў і падтрымцы сацыяльна слабаабароненых катэгорый насельніцтва.

Асабліва важна гэта ўлічваць пры выкананні даручэнняў кіраўніка дзяржавы ў галіне палітыкі занятасці. У сваіх выбарчых акругах мы павінны на асаблівым кантролі трымаць пытанні дзейнасці камісій па садзейнічанні працаўладкаванню. Фармалізм у гэтай рабоце абсалютна недапушчальны. Грамадзяне павінны быць цвёрда перакананы ў тым, што ў цяжкай жыццёвай сітуацыі ім абавязкова будзе аказана дапамога.

На заканчэнне, паважаныя калегі, дазвольце мне падзякаваць вам за добрую падрыхтоўку да сесіі і запрасіць да работы.

Камунальныя стасункі

БАТАРЭІ НАГРАВАЮЦЦА

Калі ўключаць ацяпленне, вырашаюць мясцовыя ўлады

Амаль палова сталічных кватэр з 1 кастрычніка атрымала цяпло. Ацяпленне прыходзіць і ў мінскія інтэрнаты, гасцініцы і басейны. У Гродзенскай вобласці 42 % жылля з панядзелка знаходзіцца ў рэжыме прапальвання. Мінская вобласць за ўчора падключыла да цяпла жыллё ў чатырох раёнах. Батарэі жыхароў Магілёўшчыны пачнуць цяплець толькі сёння. А вось Брэсцкая, Віцебская, Гомельская вобласці рашэння па ацяпленні жылля не прынялі.

Нагадаем, што ўключаць ацяпленне ў Беларусі, згодна з нормамі, пачынаюць, калі на працягу пяці дзён сярэднясутачная тэмпература не перавышае 8 градусаў. Сёлета з улікам неспрыяльных пагодных умоў, якія прагназавалі сіноптыкі, ацяпляльны сезон у Мінску вырашылі пачаць яшчэ 28 верасня. З мінулай пятніцы цяпло пачалі даваць у аб'екты сацыяльнай сферы: сталічныя дзіцячыя садкі, школы і бальніцы.

Сацыяльныя аб'екты Віцебшчыны пачалі атрымліваць цяпло таксама з 28 верасня. У Гомельскай вобласці, Крупках, Жодзіне, Смалявічах і Вілейцы ацяпляльны сезон стартаваў 29 верасня. На наступны дзень пачало цяплець у Мінскім раёне. Гродзенская вобласць падцягнулася 1 кастрычніка, Магілёўская і Брэсцкая — 2 кастрычніка. Учора ў пяць гадзін вечара непадключанымі да цяпла заставаліся сацыяльныя аб'екты ў двух раёнах Магілёўскай вобласці, дзевяці раёнах Брэсцкай і чатырох раёнах Мінскай вобласці.

— Пачатак падключэння ацяплення цалкам залежыць ад мясцовых улад. Калі яны бачаць, што сітуацыя з надвор'ем складаная, павінны прымаць адпаведнае рашэнне. Перад мінулымі выхаднымі абяцалі рэзкае паніжэнне тэмпературы, таму пачынаць ацяпляльны сезон было проста неабходна. Гэта не толькі камфорт пражывання людзей, але і бяспека саміх жылых дамоў, — мяркуе **Генадзь АКСЦІЛОВІЧ, прэс-сакратар Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі.**

На працягу пяці дзён батарэі павінны стаць цёплымі ва ўсіх сталічных кватэрах. Холадна будзе толькі там, дзе спатрэбяцца работы па распаветрыванні і наладцы сістэмы ацяплення. На гэта камунальнікам даецца да 10 дзён.

— Можа здарыцца, што цяпло ў доме ўключылі, а ў пэўных кватэрах яго не будзе. Магчыма, запаветрылася сістэма або ёсць нейкія гідраўлічныя праблемы, якія трэба ліквідаваць. Для такіх жыхароў і ацяпляльны сезон, і аплата за ацяпленне пачнецца з дня падачы цяпла ў іх памяшканні, а не ў дом, — растлумачыў прадстаўнік ЖКГ. — Дамавы прыбор уліку, які падлічвае, колькі цяпла падаецца на жылы дом, пры адсутнасці ацяплення ў адной ці некалькіх кватэрах налічыць, вядома, менш. А памер колькасці цяпла, якая прыходзіцца на кожную кватэру, будзе разлічвацца з улікам дня падключэння ацяплення ў пэўным памяшканні. Кватэрам, дзе не было цяпла, зробяць перараслік налічэнняў за ацяпленне зыходзячы з даты, калі жыллё стала сапраўды абагравацца.

У міністэрстве дадалі, што пакуль інфармацыі пра праблемы пры падключэнні ацяплення ім не паступала. Даведацца, калі ў дом прыйдзе цяпло, жыхары могуць у рэжыме анлайн пры дапамозе чат-бота. Летась у аб'ектах сацыяльнай сферы Мінска ацяпленне пачалося з 3 кастрычніка, а ў жыллі — з 6-га.

Ірына СІДАРОК.

ГОНАР НАШАГА СПОРТУ

Дванаццаць медалёў, тры з якіх залатыя, прывезлі шашысты Беларусі з чэмпіянату Еўропы

З 15 па 23 верасня ў курортным мястэчку Кранева ў Балгарыі прайшоў асабіста-камандны чэмпіянат Еўропы па шашках-64 сярод мужчын і жанчын. Нашу краіну на першынстве кантынента прадставілі чацвёра міжнародных грасмайстраў: Андрэй Валюк, Яўген Кандрачэнка, Ігар Міхальчанка і Дар'я Федаровіч. Таксама выступілі моцныя міжнародныя майстры Вера Хвашчынская, Анастасія Барышава і Сяргей Садоўскі.

У «бліцы» беларусы заваявалі тры медалі: Дар'я Федаровіч стала сярэбраным прызёрам, а вось Андрэй Валюк і Вера Хвашчынская сталі ўладальнікамі бронзавых медалёў. У «рапідзе», а менавіта ў «бразільскай версіі», увесь п'едэстал аказаўся беларускім: у мужчынскім турніры Ігар Міхальчанка стаў чэмпіёнам Еўропы, Яўген Кандрачэнка — сярэбраным прызёрам, а Андрэй Валюк заваяваў бронзавы медаль.

У жаночым турніры ў «рапідзе» Вера Хвашчынская стала сярэбраным прызёрам, а Дар'я Федаровіч заваявала бронзавую ўзнагароду. У асноўнай «класічнай версіі» чэмпіёнкай Еўропы стала шашыстка з Бабруйска Вера Хвашчынская, якая ў фінальнай барацьбе адолела леташнюю чэмпіёнку свету і Еўропы Алену Скавіціну з Малдавіі. Такім чынам, Вера Хвашчынская сабрала поўны камплект медалёў і атрымала званне міжнароднага грасмайстра, да якога ўпэўнена ішла. Анастасія Барышава ў «класіцы» заваявала бронзавы медаль, абыграўшы яшчэ адну беларуску, Дар'ю Федаровіч. У мужчынскім фінале гулялі абодва беларусы Ігар Міхальчанка і Андрэй Валюк. Першы ўсё ж вырваў перамогу толькі ў трэцім фінальным матчы са скарочаным рэгламентам.

У агульнакамандным заліку каманда Беларусі ўжо трэці раз становіцца найлепшай у свеце і Еўропе.

Яўген САЛАНОВІЧ, майстар спорту СССР па міжнародных і рускіх шашках.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У свеце больш давяраюць Меркель

У сувязі з палітыкай прэзідэнта ЗША Дональда Трампа імідж яго краіны ў свеце значна пагоршыўся. Да такой высновы прыйшлі эксперты амерыканскага Pew Research Center.

Даследаванне Pew Research праводзілася ў 25 краінах Еўропы, Азіі, Лацінскай Амерыкі, Расіі і Ізраілі. Яно было прымеркавана да двухгадовай гадавіны абрання прэзідэнтам ЗША Дональда Трампа.

На думку рэспандэнтаў, Трамп менш здольны эфектыўна кіраваць краінай, чым Уладзімір Пуцін ці Сі Цзіньпін. У сувязі з палітыкай, якую праводзіць цяперашняя адміністрацыя прэзідэнта, знізілася і доля людзей, якія добразычліва ставяцца да ЗША. Асабліва моцна розніца прыкметная на прыкладзе ўдзельнікаў апытання з Германіі. Калі пад канец прэзідэнцкага тэрміну Барака Абамы 57 працэнтаў немцаў з адабрэннем ставіліся да Злучаных Штатаў, то ў 2018 годзе такіх засталося ўсяго 30 працэнтаў. Што да самога Трампа, то яму давяраюць толькі 10 працэнтаў рэспандэнтаў з Германіі. У сваю чаргу, імідж ЗША застаецца высокім у Філіпінах, Ізраілі і Паўднёвай Карэі — у гэтых дзяржавах пра Злучаныя Штаты станоўча адазваліся больш за 80 працэнтаў рэспандэнтаў. Адзіным лідарам, якому давяраюць больш за палову апытаных, стала канцлер ФРГ Ангела Меркель: яе дзейнасць станоўча ацанілі 52 працэнты рэспандэнтаў.

Тэрэза Мэй не пагадзілася са словамі кіраўніка брытанскага МЗС, які параўнаў ЕС з СССР

Прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Тэрэза Мэй не пагадзілася з ацэнкамі свайго міністра замежных спраў Джэрэмі Ханта, які ў сваім апошнім выступленні параўнаў Еўрасаюз з СССР. Раніцай 2 кастрычніка ў інтэрв'ю вяшчальнай карпарацыі Бі-бі-сі Мэй падкрэсліла, што, згодна з яе назіраннямі, паміж двума саюзамі мала агульнага.

«Я сяджу за круглым сталом ЕС разам з прадстаўнікамі краін, якія былі часткай Савецкага Саюза, аднак зараз з'яўляюцца дэмакратычнымі дзяржавамі. Магу сказаць вам, што гэтыя дзве арганізацыі — зусім не адно і тое ж», — сказала Мэй.

У сваёй прамове на з'ездзе кіруючай Кансерватыўнай партыі ў Бірмінгеме Хант абвінаваціў Еўрасаюз у тым, што ён ператвараецца з клуба ў турму, не даючы Вялікабрытаніі пакінуць супольнасць на тых умовах, якія прапануе Лондан. Паводле яго слоў, ствараючы перашкоды для краін, якія хочуць выйсці з ЕС, Брусель паўтарае памылкі СССР і толькі ўзмоцніць цэнтрабежныя тэндэнцыі ўнутры супольнасці.

Па словах Тэрэзы Мэй, нягледзячы на тое, што перагаворы Вялікабрытаніі з ЕС цяпер знаходзяцца ў тупіку, яе кабінет не мае намеру адступаць ад займаных пазіцый.

Кіраўнік МЗС Грэцыі: самым дрэнным сцэнарыем для Рэспублікі Македонія быў бы яе развал

Развал Рэспублікі Македонія быў бы найгоршым сцэнарыем развіцця падзей у гэтай краіне, калі б там узнікла нестабільнасць. З такой ацэнкай выступіў міністр замежных спраў Грэцыі Нікас Катзіяс у інтэрв'ю, якое ён даў грэчаскаму тэлеканалу ERT у сувязі з рэферэндумам аб змене назвы былой югаслаўскай рэспублікі, які там адбыўся ў нядзелю.

«Былая Югаслаўская Рэспубліка Македонія (БЮРМ) без стабільнасці і згуртаванасці грамадства можа разваліцца, і гэта было б найгоршым сцэнарыем для падзей у балканскім рэгіёне», — сказаў Катзіяс. «Супрацоўніцтва паміж Грэцыяй і БЮРМ з'яўляецца найлепшай палітыкай для будучага Балкан», — дадаў міністр, высока ацаніўшы «стабілізуючую ролю Грэцыі ў рэгіёне».

Каментуючы пазіцыю македонскіх апазіцыйных партый, якія заклікалі да байкоту рэферэндуму, грэчаскі міністр сказаў, што яны аддалі перавагу таму, каб устрымацца ад галасавання, бо «ў адваротным выпадку пацярпелі б фіяска».

Бяспечнае асяроддзе

ЗНІШЧЫЦЬ... АДХОДЫ

Пры фінансавай падтрымцы Глабальнага экалагічнага фонду ў краіне плануецца ажыццявіць два буйныя праекты па кіраванні небяспечнымі рэчывамі (адходамі). На іх рэалізацыю ГЭФ выдзеліў Беларусі больш за 12 млн долараў ЗША.

— Экалагічна бяспечнае абясшкоджванне небяспечных адходаў, у тым ліку тых, якія змяшчаюць стойкія арганічныя забруджвальнікі (непрыдатныя пестыцыды, ПХБ-змяшчальнае абсталяванне і інш.), — адна з найбольш вострых праблем у сферы рэгулявання абыходжання з адходамі. Для яе вырашэння ў нашай краіне вельмі важна стварыць аб'ект па абясшкоджванні (знішчэнні) небяспечных адходаў, у тым ліку САЗ, здольны забяспечыць абясшкоджванне тых аб'ёмаў небяспечных адходаў, якія ўжо ёсць, і тых, якія штогод утвараюцца, — расказалі ў прэс-службе Мінпрыроды.

Менавіта на гэтыя мэты і накіраваныя праекты «Устойлівае кіраванне стойкімі арганічнымі забруджвальнікамі і хімічнымі рэчывамі ў Рэспубліцы Беларусь, ГЭФ-6» і «Узгодненае кіраванне ўтылізацыяй азонаразбуральных рэчываў (АРР) і стойкіх арганічных забруджвальнікаў (САЗ) у Беларусі, Украіне, Казахстане і Арменіі (рэгіянальны дэманстрацыйны праект)», якія плануецца рэалізаваць.

Асноўным з мерапрыемстваў праектаў стане закупка абсталявання і стварэнне аб'екта экалагічна бяспечнага знішчэння САЗ і іншых небяспечных адходаў у аб'ёме да 2 тысяч тон у год на базе КУП «Комплекс па перапрацоўцы і захаванні таксічных прамысловых адходаў Гомельскай вобласці». На гэтыя мэты плануецца накіраваць больш за 3 млн долараў ЗША. Увод у эксплуатацыю дадзенага аб'екта ў Чачэрскім раёне дазволіць у перспектыве знішчыць адходы, якія захоўваюцца як у падземных сховішчах непрыдатных пестыцыдаў, так і на самім прадпрыемстве, дзе ўжо назапашана больш за 4 тысячы тон небяспечных адходаў.

— Наша задача — на працягу трох гадоў запусціць гэта прадпрыемства. Я думаю, у першай палове наступнага года мы закупім абсталяванне і пачнём будаўніцтва, — адзначыў **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй ХУДЫК** у эфіры праграмы «Тыдзень» на канале СТБ.

Плануецца, што з дапамогай вышэйназваных праектаў да 2022 года ў краіне будзе знішчана каля 2370 тон адходаў ПХБ, ці 63 % ад агульнай колькасці тых, якія маюцца ў рэспубліцы. Да гэтага ж часу мусіць быць знішчана і каля 1900 тон непрыдатных пестыцыдаў і забяспечана ліквідацыя 100 % складоў гэтых адходаў, якія належаць сельгаспрадпрыемствам. Спецыялісты збіраюцца правесці дэтальнае абследаванне пяці падземных сховішчаў непрыдатных пестыцыдаў. Акрамя таго, набыццё аналітычнага абсталявання для Рэспубліканскага цэнтра аналітычнага кантролю ў сферы аховы навакольнага асяроддзя ў спалучэнні з распрацоўкай сістэмы выяўлення і рэгістрацыі зямель, забруджаных хімічнымі рэчывамі, і яе інтэграцыяй у структуру Геапартала зямельна-інфармацыйнай сістэмы Рэспублікі Беларусь (ЗІС), удасканаленнем праграмы маніторынга САЗ і нарматыўна-метадычнай базы правядзення назіранняў дазволіць палепшыць якасць збору і падачы маніторынгавай інфармацыі пра забруджванне САЗ, адзначылі ў прыродаахоўным ведамстве.

Вераніка КОЛАСАВА.

Сугучча

Беларускія акцэнты ў Каракумскім краі

Учора, 2 кастрычніка, у сталіцы Туркменістана адкрылася XII Ашхабадская міжнародная выстаўка-кірмаш. Удзел у прэстыжным цэнтральнаазіяцкім кніжным форуме прымаюць шэсць беларускіх выдавецтваў і гандлёвае прадпрыемства «Белкніга».

Беларускі стэнд — адзін з самых наведвальных. У адкрыцці экспазіцыі нашай краіны актыўны ўдзел прынялі туркменскія выдаўцы і пісьменнікі, з якімі ў апошні час наладжаны досыць добрыя сувязі. Як і складваюцца добрыя сувязі Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь і Туркменскай дзяржаўнай выдавецкай службы. **Кіраўнік беларускай дэлегацыі дырэктар выдавецтва «Мастацкая літаратура» Алесь БАДАК** адзначае, што тэмай для двухбаковых зносін маглі б стаць новыя праекты, звязаныя з выданнем адукацыйнай літаратуры, з прадстаўленнем таксама тых кніжных навінак, якія расказваюць пра турыстычны патэнцыял нашых краін. Нельга не ўлічваць тое, што ў Беларусі вучыцца каля дзесяці тысяч студэнтаў з Туркменістана. І невыпадкова менавіта ў Туркменістане з прадпрыемствам «Туркменкітаб» абмяркоўваецца пытанне аб насычэнні будучай мінскай кнігарні «Дружба» (яе адкрыццё плануецца да канца 2019 года) літаратурай, якая выдадзена на туркменскай мове.

— У нас склаліся добрыя адносіны з калегамі з рэдакцый беларускіх літаратурна-мастацкіх выданняў, Выдавецкім домам «Звязда», — заўважыла на адкрыцці беларускага стэнда **адказны сакратар часопіса «Гарагум» празаік і перакладчык Бягуль АНАБАЕВА.** — Мы ўжо друкавалі ў перакладзе на туркменскую мову творы Сяргея Трахімёнка, Ірыны Карнаухавай, Таццяны Сівец і іншых літаратараў з Беларусі. Ведаю, што пісьменнікі вашай краіны — частыя госці на старонках часопіса «Дунья эдэбіяты» («Сусветная літаратура») і газеты «Эдэбіят ве сунгат» («Літаратура і мастацтва»).

Кніжная выстаўка ў Ашхабадзе працягваецца. Будзем спадзявацца і на яе плён у плане развіцця добрых адносін паміж Туркменістанам і Беларуссю.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Дыпламатычнае інтэрв'ю

Сангіта БАХАДУР:

«Мільярд долараў тавараабароту можа стаць рэальным»

Фармат камунікацыі паміж Беларуссю і Індыяй, калі азірнуцца на больш чым 25 гадоў дыпламатычных адносін, выглядае больш сяброўствам, чым міждзяржаўным супрацоўніцтвам. Нашы краіны перыядычна «заступаюцца» адна за адну на міжнародных пляцоўках: Індыя падтрымлівае ўступленне Беларусі ў СГА, Беларусь выступала за ўваходжанне Індыі ў склад непастаянных членаў Савета Бяспекі ААН, мы ніколі не чулі крытыкі з боку Індыі, афіцыйныя асобы часта наносяць двухбаковыя візіты. Пры гэтым гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва выглядае даволі сціплым. Мы сустрэліся з паслом Індыі ў Беларусі Сангітай БАХАДУР, каб пагаварыць пра сяброўства, супрацоўніцтва і бізнес паміж нашымі краінамі і ў першую чаргу спыталі, ці здольная цеплыня ў нашых адносінах паспрыяць дасягненню стратэгічных дамоўленасцяў.

Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

— Сапраўды, паміж намі няма палітычных праблем. Мы не толькі падтрымліваем адно аднаго на міжнароднай арэне і абменьваемся візітамі на высокім узроўні, але і супрацоўнічаем у абароне, навуцы, тэхналогіях, — адзначае спадарыня пасол. — Вы правільна кажаце, добрыя адносіны пакуль не моцна ўплываюць на нашы гандлёвыя паказчыкі, але я хацела б адзначыць, што, нягледзячы на пэўныя ўзлёты і падзенні, аб'ём гандлю ніколі моцна не падаў. Я глядзела лічбы тавараабароту апошніх гадоў — яны трымаюцца ў межах паміж 400 і 500 мільёнамі долараў у год. У 2016 і 2017 гадах тавараабарот быў прыблізна 406 і 454 мільёны долараў адпаведна, а за першыя шэсць месяцаў 2018-га мы ўжо перавысілі 260 мільёнаў долараў, гэта значыць, калі так будзе працягвацца, вынікі года будуць яшчэ лепшыя. Вы ўжо ведаеце, што мы хочам паспрабаваць павялічыць гэтую лічбу да мільярда долараў у год, у чым зацікаўлены абодва ўрады, і я адчуваю, тут няма нічога немагчымага. Усё больш і больш людзей з абодвух бакоў праяўляюць да гэтага вялікі інтарэс, шмат дэлегацый прыязджае з Індыі ў Беларусь, мы выдаём візы беларускім бізнесменам і супрацоўнікам арганізацый, якія ўдзельнічаюць у міжнародных форумах і ўсталёўваюць адносіны з бізнес-партнёрамі ў Індыі. Мільярд долараў тавараабароту не будзе дасягнуты, як планавалася, у гэтым годзе, але ён можа стаць рэальным у найбліжэйшыя некалькі гадоў.

— За кошт чаго мы маглі б дасягнуць такіх гандлёвых паказчыкаў?

— На маю думку, тут важныя некалькі фактараў. Па-першае, мне здаецца, мы занадта сфакусаваны на абмежаванай колькасці сфер, дзе супрацоўніцтва ўжо наладжана. Напрыклад, Індыя ў асноўным імпартуе з Беларусі ўгнаенні і некалькі іншых пазіцый, а Беларусь з Індыі — медыцынскія прэпараты і нешта яшчэ. Пакуль мы не знойдзем новыя сферы для супрацоўніцтва, рост гандлю, вядома ж, будзе марудны. Мы ўжо пачынаем думаць пра гандаль не проста пэўнымі таварамі, а паслугамі, пра абмен у сферах IT, аховы здароўя і разумных тэхналогій. Індыя сёння будуе каля сотні разумных гарадоў — Беларусь магла б забяспечыць іх тэхналагічнай падтрымкай, што стала б істотнай сферай экспарту паслуг у Індыю. Гэтаксама з індыйскага боку: можна падумаць пра тэхналогіі ў энергаздабычы, транспарт і шмат іншых рэчаў. Мы павінны адысці ад традыцыйнага шэрагу тавараў, якімі мы абменьваемся, і, па-першае, пашырыць яго, па-другое, што вельмі важна, звярнуць увагу на сферу паслуг і, па-трэцяе, стварыць сумесныя прадпрыемствы для экспарту прадукцыі ў трэція краіны.

— Наколькі Беларусь увогуле прыцягальная для індыйскіх інвестыцый?

— Бізнес у Індыі ў асноўным знаходзіцца ў прыватных руках. Таму ён гатовы працаваць з іншымі краінамі, калі адчувае бяспеку і мае магчымасць атрымаць добры прыбытак, гэта значыць бачыць, што рынак дастаткова вялікі. Бяспека для замежных інвестыцый — адказнасць беларускага ўрада. Што датычыцца рынку, тут ёсць складанасць: Беларусь — маленькі рынак, насельніцтва ўсёй краіны роўнае прыкладна палове насельніцтва толькі Нью-Дэлі. Індыйскім бізнесменам, каб прыйсці сюды, трэба разумець, што гэты рынак можа быць большым, і я заўсёды імкнуся падкрэсліваць, што сапраўды можа, бо Беларусь варта ўспрымаць не як асобную краіну, а як частку ЕАЭС, як краіну з добрай геаграфічнай пазіцыяй, што дазваляе звязвацца з Усходняй і Заходняй Еўропай. Індыйскі бізнес пачынае гэта разумець, хаця тут і не хапае камунікацыі і інфармавання. Думаю, калі гэтыя акалічнасці стануць вядомымі большай колькасці людзей з бізнес-сферы, аб'ём гандлю павялічыцца. Гэтаксама з пункту гледжання беларускага боку: Індыя — проста агромністы рынак, сярэдні клас Індыі па колькасці перавышае цэлую Еўропу, трэба толькі ўсвядоміць патэнцыял гэтай тэрыторыі, тут можна прадаваць усё — ад прадуктаў да паслуг і тэхналогій. Магу прывесці ў прыклад малочную вытворчасць: Індыя не здольна забяспечыць сваю патрэбу ў малочных прадуктах, таму імпартуе іх, напрыклад, з Даніі ці Вялікабрытаніі. Чаму не з Беларусі? У вас цудоўная малочная індустрыя, чаму б не прасоўваць яе ў Індыі? Беларускі бізнес павінен ведаць, што няма такіх рэчаў, якія там нельга прадаць: Індыя імкліва развіваецца і адпаведна павялічвае аб'ём спажывання. Чаму б Беларусі не вызначыць для сябе некалькі сфер з вялікім патэнцыялам, у якіх мы маглі б плённа супрацоўнічаць? Як малочная прадукцыя, інфраструктура, разумныя тэхналогіі. У Беларусі ёсць кампанія SkyWay, што займаецца транспартнымі сістэмамі і мае вялікі патэнцыял у Індыі. Некалькі гадоў таму яны спрабавалі ўвайсці на індыйскі рынак, але — я не ведаю, што здарылася, — перанакіравалі сваю ўвагу на іншыя краіны, асабліва, напэўна, на Аб'яднаныя Арабскія Эміраты, у прыватнасці Дубай. Усё ў парадку, але Дубай — невялікі горад, а патэнцыял Індыі — бясконцы і з ім нарэшце трэба працаваць, немагчыма, каб яно не спрацавала, проста на гэта патрэбны час і высілкі. Я разумею, камунікацыі паміж нашымі краінамі часам перашкаджае культурная адрозненасць, але я яшчэ раз падкрэслю: магчымасці для нашага супрацоўніцтва агромністыя, асабліва для беларусаў у Індыі.

— А як наша культурная адрозненасць можа перашкодзіць супрацы?

— Я прывяду некалькі прыкладаў. Адна беларуская кампанія спрабавала наладзіць бізнес у Індыі, яе прадстаўнік сказаў мне, што адзінае слова, якое вы ніколі не пачуеце ў Індыі, — «не». Гэта праўда, індыйцы вельмі ветлівыя і ніколі не кажуць «не», але трэба разумець, што іх «так» можа значыць «так», «магчыма» і «не, я не зацікаўлены». У Індыі першае, што ты павінен зрабіць для бізнес-партнёрства, — усталяваць асабістыя стасункі. Еўрапейцаў гэта вельмі здзіўляе, для іх бізнес ёсць бізнес, навошта станавіцца добрымі сябрамі, каб стаць бізнес-партнёрамі. Да таго ж індыйскі калега можа сказаць: «Я зраблю гэта праз два дні». Але трэба разумець, што два дні звычайна азначаюць два месяцы. Напрыклад, японцы — японскага бізнесу шмат у Індыі — перад тым як прыняць праект, старанна вывучаюць кожную дэталь, ім можа спатрэбіцца шэсць месяцаў, а тым часам нехта іншы прыйдзе і зойме нішу. Такога роду культурныя асаблівасці — тое, як ты размаўляеш, узаемадзейнічаеш, працуеш — вельмі важныя. Часам відаць, што замежнікі не разумеюць, як працаваць у Індыі, таму нават шматабяцальныя праекты могуць не здзейсніцца.

«Беларусь — усё яшчэ не даследаваны рынак для індыйскага бізнесу».

— Вы сказалі, бізнес павінен адчуваць бяспеку для сваіх інвестыцый. Ці адчувае гэта індыйскі бізнес у дачыненні да Беларусі? Падчас візіту ў Індыю ў мінулым годзе наш Прэзідэнт сказаў пра спецыяльныя ўмовы для індыйскіх інвестыцый.

— Я думаю, мелася на ўвазе асаблівая эканамічная зона «Брэміна-Орша», куды прыходзіць індыйскі бізнес, я і сама расказваю кампаніям у Індыі, як імкліва яна развіваецца, хаця інфраструктура вакол яе прагрэсуе марудней, чым хацелася б. Што датычыцца спецыяльных умоў для індыйскіх інвестараў, я думаю, беларускі ўрад павінен даць зразумець, што «ён не проста сардэчна запрашае ў Беларусь, а запрашае застацца тут на доўгі час». Для бізнесу гэты сігнал пакуль не вельмі зразумелы, людзі не ўпэўнены, што, калі пачнуць тут сваю справу і дасягнуць пэўнага ўзроўню, не сустрэнуцца з непрадбачанымі складанасцямі. Людзі займаюцца бізнесам дзеля грошай, гэта відавочна, так што, калі яны не ўпэўнены, што атрымаюць асалоду ад вынікаў іх высілкаў, то некалькі разоў падумаюць, перш чым адкрываць для сябе новую тэрыторыю.

— Як вядома, паміж Індыяй і ЕАЭС вядуцца перагаворы аб стварэнні зоны свабоднага гандлю. Ці не пацерпяць інтарэсы Беларусі, калі пагадненне будзе падпісана?

— Мы вельмі ўдзячныя Беларусі за дапамогу, бо менавіта Беларусь ініцыявала гэтыя перагаворы. Па некаторых прычынах мы пакуль не можам падпісаць дакументы, але патрэбных дамоўленасцяў мы дасягнём вельмі хутка. Відавочна, гэта мусіць прынесці добры прыбытак як Індыі, так і ЕАЭС, які ўключае ў сябе Беларусь. Я думаю, гэта будзе мець добрае ўздзеянне на эканамічныя адносіны паміж Індыяй і Беларуссю з-за адмены падатковых абмежаванняў ці абмежаванняў аб'ёму тавару, у выніку паток тавараў і паслуг паміж нашымі краінамі вырасце. Больш за тое, думаю, якраз з падпісаннем пагаднення аб стварэнні зоны свабоднага гандлю паміж Індыяй і ЕАЭС мы будзем здольныя дасягнуць з Беларуссю мільярднага тавараабароту. Пэўныя сумненні пра негатыўны ўплыў пагаднення ўзнікаюць, таму што Беларусь — усё яшчэ не даследаваны рынак для індыйскага бізнесу, гэтаксама і Беларусь не адкрыла для сябе індыйскі рынак. Але, я думаю, з адменай бар'ераў гандаль паміж намі стане больш інтэнсіўным.

— Самая буйная сфера супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі — фармацэўтыка. Не так даўно стала вядома, што індыйская фармацэўтычная кампанія збіраецца інвеставаць мільён долараў у навукова-тэхналагічны цэнтр па вытворчасці лекаў у Беларусі. Такога роду супрацоўніцтва — гэта заўсёды абмен сваімі моцнымі бакамі. Што ў гэтай сферы Беларусь запазычвае ў Індыі і што цікава запазычыць вашаму боку?

— Так, гэта буйная індыйская кампанія Cipla Limited. Не так даўно яна заклала камень у будучы навукова-даследчы цэнтр у Беларусі і сапраўды збіраецца ўкласці ў яго мільён долараў. Фармацэўтыка — традыцыйны сектар супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі, прычым тут магчымы вялікі рост. Мы спадзяемся, больш індыйскіх кампаній будзе далучацца да фармацэўтычнай вытворчасці ў Беларусі, ствараць і прадаваць медыцынскія прэпараты, якія мы маглі б экспартаваць ва Усходнюю і Заходнюю Еўропу, Азію. Тут ёсць патэнцыял, але мы таксама шукаем іншыя сферы для сумеснай вытворчасці, тут можа быць усё, што заўгодна, беларускія кампаніі ў Індыі ўжо ўдзельнічаюць у горназдабычы, вытворчасці нафтапрадуктаў і абарончай тэхнікі, у сферы IT, напрыклад EPAM ёсць у Індыі. Мы толькі павінны вызначыць, у чым можам супрацоўнічаць і дзе наладжваць вытворчасць. Напрыклад, фармацэўтычныя кампаніі прыходзяць у Беларусь, таму што разлічваюць на гэты рынак.

— Што яшчэ на парадку дня, дык гэта зацікаўленасць Беларусі ў турыстах з Індыі. Чым мы маглі б прыцягнуць іх увагу?

— Вельмі добрым пачаткам стала рашэнне аб адмене віз: замежнікі з шэрагу краін могуць прысутнічаць у Беларусі без візы цягам трыццаці дзён, а Індыя — адна з гэтых краін. Другая рэч, якая мне падаецца вельмі важнай, — прамыя авіярэйсы. Цяпер іх няма, хаця адлегласць паміж нашымі краінамі не такая вялікая, палёт можа заняць шэсць гадзін, а з перасадкамі мы павінны ляцець дванаццаць і больш. Трэба вырашыць, як зрабіць падарожжа з Індыі ў Беларусь больш камфортным. Таксама беларускае пасольства павінна паклапаціцца аб прыцягальным вобразе Беларусі, прынамсі, расказаць пра сваю краіну, бо дагэтуль шмат людзей асацыюць Беларусь з Савецкім Саюзам, а нехта нават не ведае, дзе яна знаходзіцца. Для мяне гэта вельмі прыгожая і прыцягальная краіна з цудоўным кліматам і вельмі прыязнымі людзьмі, чысты, зялёны і прыгожы Мінск. Няма ніводнай прычыны, чаму б індыйскія турысты адмовіліся сюды прыехаць, але мы павінны пакласці Беларусь на карту іх інтарэсаў, бо індыйцы падарожнічаюць паўсюль і ўвесь час шукаюць новыя месцы. У прасоўванні беларускага кірунку трэба задзейнічаць індыйскія турыстычныя агенцтвы. Я заўважыла, што большасць з іх накіравана на Заходнюю Еўропу, але чаму не паказаць і гэтую частку Еўропы? Яшчэ адным прыгожым спосабам зацікавіць індыйскіх турыстаў можа стаць запрашэнне балівудскай кінаіндустрыі, каб тут здымаліся фільмы. Вы ведаеце, балівудскае кіно вельмі папулярнае ў Індыі, і калі гледачы ўбачаць на экране прыгожыя лакацыі, вашы азёры і Мінск, яны будуць шчаслівыя паглядзець на ўсё гэта ўжывую. Шмат краін ужо ажыццявіла такі сцэнарый, але для гэтага беларускі ўрад павінен прапанаваць кінапрадзюсарам асаблівыя ўмовы.

Гутарыла Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.

Эканамічны расклад

ПЛАН НА ШАСЦІГОДКУ

Заработная плата педагагічных работнікаў да 2025 года павінна павялічыцца ўдвая. Пра гэта на прэс-канферэнцыі, прысвечанай Дню настаўніка, паведаміла начальнік аддзела аплаты працы і нармавання штатнай колькасці галоўнага ўпраўлення эканомікі адукацыі Міністэрства адукацыі Наталля КРЫВАЛАПАВА.

За восем месяцаў бягучага года сярэдняя заработная плата педагагічных работнікаў у краіне раўнялася 714,2 рубля, што складае 77 % ад сярэдняй зарплаты па краіне. Сярэдні заробак настаўнікаў склаў 759,4 рубля (81,8 % ад сярэдняй зарплаты па краіне).

— У мэтах выканання даручэнняў Прэзідэнта ўжо з 1 верасня гэтага года ўсім педагагічным работнікам, у тым ліку і настаўнікам, установлена павышэнне тарыфных акладаў у памеры 20 %. Гэта дазволіла павялічыць сярэднюю заработную плату настаўніка ў сярэднім на 42 рублі, або на 8,9 %, — паведаміла Наталля Крывалапава. — З 1 кастрычніка ў сувязі з павелічэннем тарыфнай стаўкі першага разраду да 35,5 рубля заработная плата педагагічных работнікаў і настаўнікаў павялічылася ў сярэднім на 22,7 рубля, або на 4,4 %,

Павышэнне заробкаў працягнецца і ў 2019 годзе. «Ва ўрадзе зараз разглядаецца праект аб паэтапным павышэнні заработнай платы педагагічных работнікаў, які расцягнецца на шэсць гадоў, — праінфармавала спецыяліст. — Адзін з этапаў павышэння запланаваны на 2019 год — ён прадугледжвае ўстанаўленне галіновых павышэнняў педагагічным работнікам. Аднак аб канкрэтных памерах казаць пакуль рана».

Фота БелТА.

Таксама плануецца, што **з 1 студзеня 2019 года ўсе ўстановы агульнай сярэдняй адукацыі ў краіне пяройдуць на новы метад фінансавання: яны будуць атрымліваць фінансаванне па нарматыве з разліку на аднаго вучня.** Спецыяліст міністэрства запэўнівае, што так будзе забяспечана справядлівасць і празрыстасць фінансавання.

— Кожная школа атрымае бюджэтныя сродкі па нарматыве ў залежнасці ад колькасці навучэнцаў у ёй. Зараз у нас дзейнічае каштарыснае фінансаванне: разлік заробку адштурхоўваецца ад колькасці класаў у школе і ніяк не залежыць ад колькасці навучэнцаў у іх, а ў класе можа быць і 30, і 15, і 5 чалавек, — падкрэслівае Наталля Крывалапава. — Фінансаванне, якое залежыць ад колькасці вучняў, паставіць усе ўстановы адукацыі ў роўныя ўмовы.

Зараз у Беларусі працуе 3038 устаноў агульнай сярэдняй адукацыі (школы, гімназіі, ліцэі), у якіх налічваецца больш за 1 мільён навучэнцаў. Адукацыйны працэс забяспечваюць каля 119 тысяч педагагічных работнікаў, у тым ліку каля 99 тысяч настаўнікаў. Да працы з 15 жніўня ва ўстановах адукацыі прыступілі больш за 4,6 тысячы маладых спецыялістаў.

Рэйтынгі

«Дарожная карта» ў найвышэйшую лігу

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт адзіны з айчынных ВНУ ўстойліва ўваходзіць у рэйтынг Times Higher Education (THE). Паводле апошняй рэдакцыі THE, БДУ знаходзіцца ў групе 1001+. А ўсяго ў рэйтынг трапілі 1258 найлепшых універсітэтаў свету.

THE — адзін з найбольш аўтарытэтных і прэстыжных рэйтынгаў, які ранжыруе толькі «найвышэйшую лігу» — каля 3 % усіх універсітэтаў свету, апрацоўваючы інфармацыю па кожнай ВНУ ўручную. Рэйтынг THE рыхтуецца вядомым брытанскім часопісам Times Higher Education, які спецыялізуецца на пытаннях сферы вышэйшай адукацыі. Для ранжыравання ўніверсітэтаў прымяняюцца пяць груп крытэрыяў: навуковыя даследаванні (30 %), частата цытавання (30 %), адукацыйная дзейнасць (30 %), міжнароднае супрацоўніцтва (7,5 %) і даходы ад уласнай вытворчасці (2,5 %). Як відаць, у формуле рэйтынга асноўную вагу маюць індыкатары, заснаваныя на аналізе публікацыйнай і даследчай дзейнасці ВНУ. Неабходная ўмова для ўключэння ўніверсітэта ў рэйтынг — публікацыя за апошнія пяць гадоў супрацоўнікамі ВНУ больш як тысячы навуковых работ, якія індэксуюцца базай даных Scopus.

Канкурэнцыя паміж універсітэтамі расце: сёлета рэйтынг ахапіў 1258 ВНУ, а ў 2015 годзе іх было 800. Самую вялікую дынаміку дэманструюць краіны Азіі і Паўночнай Амерыкі, дзе акадэмічныя ўніверсітэты ў супрацоўніцтве з сусветнымі карпарацыямі ўяўляюць сабой магутныя навуковыя цэнтры. У шэрагу краін на развіццё навуковых даследаванняў ва ўніверсітэтах дзяржава выдзяляе дадатковае фінансаванне і стымулюе публікацыйную актыўнасць кожнага аўтара.

Пры колькасным павелічэнні ранжыраваных ВНУ і жорсткіх умовах адбору БДУ стабільна ўваходзіць у рэйтынг THE. Для захавання і паляпшэння сваіх пазіцый у міжнародных рэйтынгах ва ўмовах жорсткай канкурэнцыі БДУ рэалізуе доўгатэрміновую «дарожную карту». Яна ўключае комплекс мерапрыемстваў па аказанні метадычнай і арганізацыйнай дапамогі выкладчыкам, навуковым супрацоўнікам, аспірантам і магістрантам пры падрыхтоўцы і публікацыі навуковых артыкулаў у вядучых замежных часопісах, а таксама прадугледжвае матэрыяльнае заахвочванне аўтараў за публікацыйную актыўнасць у часопісах, уключаных у базу даных Scopus.

Зараз на верхнім радку рэйтынга THE размясціліся ўніверсітэты Оксфарда, Кембрыджа і Стэнфарда. З краін — суседзяў Беларусі ў рэйтынгу найлепшыя пазіцыі ў расійскіх універсітэтаў. З 35 расійскіх ВНУ, уключаных у гэты рэйтынг, найбольш высокія месцы занялі Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт (199-я пазіцыя), МФТІ (251—300) і Вышэйшая школа эканомікі (301—350).

Абітурыент-2019

У БДУІРы павялічаць набор

У Беларускім дзяржаўным універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі зацверджаны праект парадку прыёму на 2019 год. Пра гэта падчас Дня адкрытых дзвярэй паведаміў адказны сакратар прыёмнай камісіі ўніверсітэта Васіль БАНДАРЫК.

«Мы ўтрая павялічваем набор на спецыяльнасці па інтэграваных планах для выпускнікоў каледжаў на дзённую скарочаную форму атрымання адукацыі. Акрамя таго, плануем павялічыць набор на дзённую поўную (чатырохгадовую) форму атрымання адукацыі і колькасць месцаў для замежных студэнтаў», — паведаміў ён.

Таксама ў БДУІРы будзе дапрацавана і сістэма аўтаматызаванага залічэння, каб забяспечыць большую манеўранасць абітурыентаў. Напрыклад, тыя, хто планаваў паступаць на скарочаную форму атрымання адукацыі, змогуць падаваць дакументы на вячэрнюю або дзённую форму.

«Асаблівую ўвагу мы ўдзяляем дыстанцыйнай форме навучання, — расказаў **прарэктар па вучэбнай рабоце ўніверсітэта Барыс НІКУЛЬШЫН.** — Апошняя ініцыятыва — стварэнне цэнтра дыстанцыйнай адукацыі па ІТ-тэхналогіях з ПВТ. Мы збіраемся рэалізаваць дадзены праект ужо ў гэтым навучальным годзе».

Дарэчы, у БДУІРы шырока развіта дадатковая адукацыя: «Мы прасунуліся далей за ўсіх па наладжванні сумеснай работы з заказчыкамі кадраў. У верасні ў нас адкрылася чарговая сумесная лабараторыя, — падкрэсліў Барыс Нікульшын. — Ужо з другога курса заказчыкі пачынаюць працаваць з нашымі студэнтамі. Зараз у ІТ увогуле немагчыма працаваць без атрымання дадатковай адукацыі».

Нагадаем, што ў гэтым годзе ў БДУІРы вырас сярэдні бал залічаных на бюджэт — да 339 балаў. Прахадныя балы для тэхнікатэхналагічнага профілю вагаліся ад 268 да 370 балаў, а для эканамічнага профілю — ад 377 да 384 балаў. Наступны Дзень адкрытых дзвярэй пройдзе ў БДУІРы вясной.

Класныя навіны

Найлепшыя ў геаграфіі і... фізічнай культуры

У бягучым навучальным годзе Міністэрства адукацыі ўпершыню правядзе рэспубліканскую школьную алімпіяду па фізічнай культуры і спорце.

Як расказала журналістам **кансультант Галоўнага ўпраўлення агульнай сярэдняй, дашкольнай і спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Анжэла КУДАЯРАВА,** да 2015 года алімпіяды сярод школьнікаў праводзіліся па 16 вучэбных прадметах, а з 2015-га ў пераліку алімпіядных дысцыплін з'явілася кітайская мова.

Рэспубліканскі алімпіядны рух — гэта ўнікальны праект, у якім задзейнічана больш як паўмільёна навучэнцаў і сотні настаўнікаў. На першым і другім этапах (школьным і раённым) вучням даецца магчымасць выступаць па некалькіх вучэбных прадметах. Але на трэцім (абласным, мінскім гарадскім) і рэспубліканскім этапах навучэнец павінен выбраць адзін вучэбны прадмет.

— Штогод для абласнога і рэспубліканскага этапаў фарміруецца склад распрацоўшчыкаў алімпіядных заданняў. Гэтыя заданні ў адзін і той жа дзень даводзяцца да ўсіх рэгіёнаў краіны і Мінска. Таксама штогод зацвярджаецца склад журы заключнага этапу алімпіяды, куды ўваходзяць выкладчыкі ўстаноў вышэйшай адукацыі з усіх рэгіёнаў, найлепшыя педагогі па кожным прадмеце і метадысты інстытутаў развіцця адукацыі, — паведаміла Анжэла Кудаярава. — Акрамя каманд з абласцей і Мінска, у заключным этапе асобна прымае ўдзел каманда ліцэя БДУ.

У папярэднім навучальным годзе на першым, школьным, этапе алімпіяды ўзялі ўдзел каля 600 тысяч навучэнцаў, а на заключным — паўтары тысячы чалавек з усіх рэгіёнаў краіны.

«Рэспубліканскія школьныя алімпіяды — гэта аснова піраміды па выяўленні і рабоце з адоранымі навучэнцамі, а яе вяршыня — удзел нашых школьнікаў у міжнародных школьных алімпіядах, — падкрэслівае спецыяліст міністэрства. — Напрыклад, сёлета за мяжой гонар нашай сістэмы адукацыі адстойвалі 58 навучэнцаў і 50 з іх вярнуліся з узнагародамі. Скарбонку беларускай школы папоўнілі 5 залатых, 19 сярэбраных і 26 бронзавых медалёў.

На некаторых міжнародных алімпіядах для школьнікаў, як, напрыклад, на алімпіядзе па геаграфіі, рабочай мовай з'яўляецца англійская, таму толькі ведання геаграфіі для пападання ў зборную аказваецца недастаткова. Адбор на алімпіяду вядзецца з улікам свабоднага валодання англійскай мовай.

Міжнародная геаграфічная алімпіяда (iGeo) праводзіцца пад патранатам Міжнароднага геаграфічнага саюза пачынаючы з 1996 года. Першапачаткова спаборніцтвы арганізоўваліся раз на два гады, а з 2012-га ладзяцца штогод. Іх праграма ўключае тры асноўныя этапы: тэарэтычны, палявы і мультымедыйны. Навучэнцы абследуюць мясцовасць, аналізуюць матэрыялы праведзеных палявых назіранняў і статыстычныя звесткі, думаюць над тэарэтычнымі і прыкладнымі пытаннямі і задачамі.

XV Міжнародная геаграфічная алімпіяда праходзіла сёлета ў Квебеку (Канада) з удзелам школьнікаў з 43 краін свету. На прэстыжным міжнародным першынстве беларуская каманда заваявала тры сярэбраныя ўзнагароды.

Матэрыялы падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Прыродная спадчына

ТУРЫЗМ У ГУМАВЫХ БОТАХ

Чаму за балотамі наша будучыня?

Дзікае — адно з найбуйнейшых у Еўропе нізінных балот, якія захаваліся ў выглядзе блізкім да натуральнага. Яму больш за шэсць тысяч гадоў. Падобных балот у Еўропе засталося толькі чатыры. Таму гэта аб'ект унікальны не толькі для Беларусі. Ці праўда, што тут сустракаецца расліна, сок якой у Старажытнай Грэцыі выкарыстоўвалі як атруту, і жыве птушка, якой баіцца нават мядзведзь? Даведацца пра гэта можна было падчас палявога семінара, арганізаванага грамадскай арганізацыяй «Ахова птушак Бацькаўшчыны». Спецыялісты прэзентавалі таксама вынікі даследавання пра ваўкоў Белавежскай пушчы, за якімі назіралі на працягу некалькіх гадоў.

МУЗЕЙ ПАД АДКРЫТЫМ НЕБАМ

Дзікае ляжыць на водападзеле басейнаў Чорнага і Балтыйскага мораў і сілкуе абодва сваёй вадой. Глыбіня балота — да трох метраў, з якіх паўтара прыпадаюць на тарфяныя залежы.

Гэта месца багатае на рэдкіх раслін і птушак. Тут можна сустрэць 32 віды флоры і 49 фаўны, якія занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі. Напрыклад, вяртлявая чаротаўка — самая рэдкая і адзіная глабальна пагражальная вераб'інападобная птушка кантынентальнай Еўропы. У Беларусі знаходзіцца 30 працэнтаў усіх вяртлявых чаротавак свету, таму наша краіна мае ключавое значэнне ў захаванні іх папуляцыі. Асноўныя месцы пражывання гэтых птушак — балоты Званец, Споранскае і Дзікае. На апошнім налічваецца 170—200 самцоў гэтага віду.

Яшчэ адна птушка, што мае статус уразлівай, — вялікі арлец. У нашай краіне жыве 15—20 працэнтаў еўрапейскай папуляцыі гэтага віду. Прычым балота Дзікае і Палескі дзяржаўны радыяцыйна-экалагічны запаведнік — адзіныя месцы, дзе іх колькасць вырасла. На Дзікім налічваецца толькі шэсць пар вялікага арляца.

Прыязджаюць сюды і для таго, каб паназіраць за барадатай няясыццю. **Спецыяліст па прыродаахоўных пытаннях грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны» Мікалай ЧЭРКАС** заўважае, што птушка вельмі баявая — нават мядзведзь яе баіцца. У савецкай арніталогіі вядомы два выпадкі, калі навукоўцы пасля сустрэчы з няясыццю заставаліся без вока. Каб падабрацца да птушкі, даследчыкі нават хакейны шлем надзявалі, пакуль не вывучылі яе звычкі.

Калі хочаце палюбавацца тутэйшымі раслінамі, лепш прыязджаць у маі — чэрвені. На Дзікім расце шабельнік балотны, які мае лекавыя ўласцівасці, бабок трохлісты з экзатычнымі пушыстымі кветкамі і атрутная цыкута. Па легендзе менавіта апошняй атруціўся Сакрат. Але гэта няпраўда: цыкута ў Грэцыі не расце — асуджаным на смерць там давалі выпіць сок балігалову.

КАЛІ ВОЎК — ВЕГЕТАРЫЯНЕЦ

На балотах можна таксама сустрэць ваўкоў. Пра іх паводзіны беларускія навукоўцы могуць шмат расказаць — папуляцыя жывёл вывучалася з 2013 года ў рамках пяцігадовай Міжнароднай прыродаахоўнай праграмы, падпісанай нацыянальным паркам «Белавежская пушча», грамадскай арганізацыяй «Ахова птушак Бацькаўшчыны» і Франкфурцкім заалагічным таварыствам (Германія). Назіралі за ваўкамі з дапамогай GPS-ашыйнікаў: датчыкі праз кожныя дзве гадзіны здымалі каардынаты і перадавалі іх, калі драпежнік знаходзіўся ў зоне сотавай сувязі. Даследчыкі выкарыстоўвалі таксама фотапасткі і самі наведвалі месцы, дзе праходзілі жывёлы.

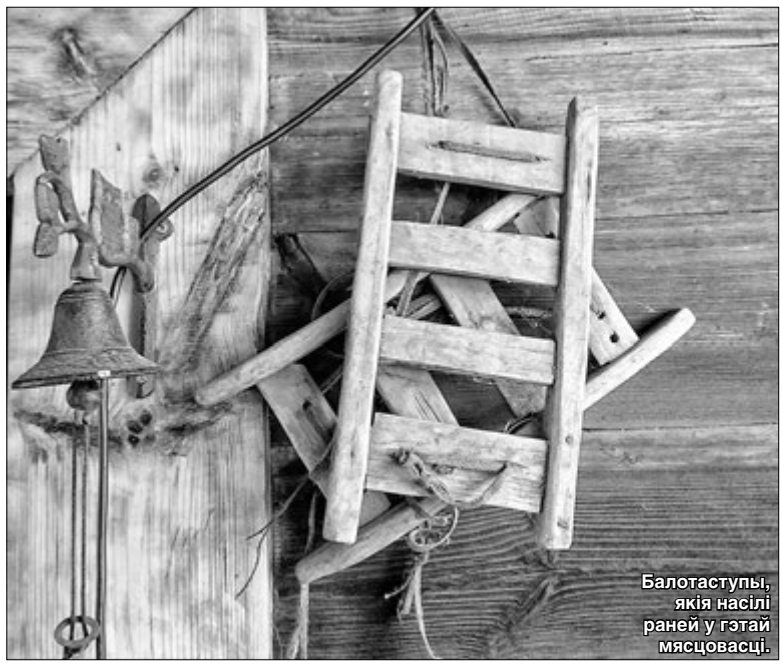

Балотаступы, якія насілі раней у гэтай мясцовасці.

— Што такое воўк для запаведнай тэрыторыі? Гэта яе сёння і заўтра, бо ён стаіць на вяршыні харчовага ланцужка і рэгулюе экасістэму, — тлумачыць Мікалай Чэркас.

За дзень драпежнік прабягае каля 15 кіламетраў. Многія думаюць, што ён ходзіць, дзе захоча, але гэта не так. Насамрэч у ваўкоў ёсць канкрэтная тэрыторыя, і яны трымаюць межы. У зграі ёсць свае ахоўнікі, якія гэтыя межы патрулююць.

Упачатку даследавання часта фіксавалі выпадкі, калі польскія ваўкі прыбягалі да нас і праводзілі рэйды. Гэта можна было вылічыць па тым, што беларускія драпежнікі ўцякалі да вёсак і дарог. Зграі ў суседніх ваўкоў былі большыя (да 10 асобін), таму беларускім даводзілася адступаць. Але, калі ў пушчы ўвялі мараторый на адстрэл гэтых жывёл, такія сітуацыі сталі рэдкасцю. Нават памежнікі казалі, што падкопаў пад калючым дротам стала меней. Цяпер, праўда, мараторый ужо не дзейнічае, што ў навукоўцаў выклікае хваляванне.

Харчуюцца ваўкі ў асноўным аленямі. Так жывёлы выконваюць функцыю санітараў лесу, бо алені абгрызаюць лісце і парасткі маладых дрэў, чым перашкаджаюць натуральнаму ўзнаўленню лесу. Некаторыя зграі спецыялізуюцца на здабычы ласёў. А адзін з ваўкоў, за якім вялі назіранне, наогул аказаўся амаль вегетарыянцам: у яго рацыёне былі ў асноўным яблыкі, грушы і палёўкі.

Ці часта драпежнікі забягаюць у вёскі? Падчас назірання адна зграя наведала 10 населеных пунктаў, а вось воўк-адзіночка — 36. Але небяспекі няма, бо ў самі вёскі жывёлы не заходзяць — глядзяць здалёк. Лёжкі драпежнікаў часта знаходзяцца за 100—150 метраў ад дарог, але людзі іх не бачаць.

— У ваколіцах Белавежскай пушчы ніводнага выпадку нападку ваўка на чалавека не зафіксавана. А ўсе выпадкі нападу на свойскіх жывёл, пра якія даведваліся са слоў жыхароў, мы пераправяралі, і яны не пацвярджаліся, — дзеліцца Мікалай Чэркас.

НАВОШТА ТУТ КАСІЦЬ?

Пытанне, якое цяпер стаіць перад даследчыкамі, — як захаваць балота для наступных пакаленняў? З-за меліярацыі 40 працэнтаў тэрыторыі Дзікага адчувае асушальнае ўздзеянне. Да таго ж балота зарастае травой і кустоўем.

Адна з прапаноў — праводзіць тут кашэнне. **Дзмітрый ГРУМО, намеснік дырэктара па навуковай і інавацыйнай рабоце Інстытута эксперыментальнай батанікі НАН Беларусі,** расказаў пра эксперымент, які ставілі на балоце. На адным з участкаў зрабілі разавае кашэнне. У першыя гады пасля гэтага павялічылася відавое багацце флоры і фаўны, палепшылася захаванне водна-балотных відаў. Але праз два-тры гады станоўчы эфект знікае. На другім участку, дзе арганізавалі рэгулярнае кашэнне (кожнае лета), відавое багацце наадварот пачало скарачацца, рэзка павялічвалася колькасць кустоўя. Таму навукоўцы прыйшлі да высновы, што кашэнне варта паспрабаваць праводзіць раз на тры гады. Выкарыстоўвацца для гэтага будзе сучасная тэхніка: яна не прыводзіць да глыбокіх механічных пашкоджанняў глебы. Сена гатовы забіраць сельскагаспадарчыя прадпрыемствы.

Некалі, дарэчы, балота касілі ўручную мясцовыя жыхары. **Дырэктар Навадворскай сярэдняй школы Свіслацкага раёна Ала ГАНЧАРЭВІЧ** успамінае, як у дзяцінстве яны класа з сёмага хадзілі на Дзікае па сена.

— Гэта пякельная праца! Каб дабрацца да свайго ўчастка, трэба было 10 кіламетраў праехаць па дарозе — і не па асфальце — і потым гадзіну, а то і болей, ісці па балоце. Вада стаяла па калена. Касілі асаку сантыметраў на 10—15 вышэй ад вады. Калі трава падсыхала, у цэнтры ўчастка рабілі насціл (секлі для гэтага вольху ці бярозу) і складалі стог. І ўжо ўзімку, калі балота замерзне, вывозілі сена на санях. На Дзікае прыязджалі не толькі з Новага Двара, а практычна з усяго раёна — і з Гарнастаевіч, і са Свіслачы. Цяпер да гэтага, вядома, ніхто не вернецца. У нас раней 50 кароў было толькі на адной вуліцы, а цяпер шэсць на ўсю вёску, таму сена і так дастаткова.

У планах таксама — аднаўленне гідралагічнага рэжыму тэрыторыі. Навукоўцы прапануюць усталяваць дамбу з паўднёвага боку балота, каб абмежаваць уплыў на яго меліярацыйнай сістэмы.

Ёсць тут і перспектыва для развіцця экалагічнага турызму. Успамінаюць выпадак, калі жанчына са Швейцарыі адмыслова прыязджала на беларускае балота: у яе былі праблемы з пазваночнікам, і доктар раіў ёй хадзіць па зыбкай паверхні. Так што экскурсіі могуць быць не толькі пазнавальныя, але і лячэбныя.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота аўтара.

ТАЯМНІЦЫ АРГАНА

У Беларусі аднаўляецца вывучэнне ўнікальнага музычнага інструмента — аргана. Кніга «Арганы Беларусі» серыі «Энцыклапедыя рарытэтаў», якая выйшла ў выдавецтве «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі», можа стаць добрым дапаможнікам для вывучэння культурнай глебы беларускага народа праз гісторыю арганнага мастацтва.

— Упершыню мы сабралі ў адной кнізе тое, што пакінута нашымі нашчадкамі, чым мы можам ганарыцца, што павінны захоўваць і, самае галоўнае, развіваць. Ідэя праекта ляжала на паверхні, бо задача нашага выдавецтва — рабіць менавіта такія кнігі, — заўважае **дырэктар выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі» Уладзімір АНДРЫЕВІЧ.** — Таго, што занатавана, дагэтуль не існавала нідзе. Выданне — добрая платформа і аснова для даследчыкаў арганнай музыкі і культуры арганаў увогуле. Адштурхоўваючыся ад яго, мы яшчэ прадставім не адно выданне, якое будзе адпавядаць гэтай тэматыцы, а таксама знойдзем шмат навуковых артыкулаў у гэтым кірунку. І самае значнае — мы пачуем урачыстую музыку арганаў, бо яна вельмі адпавядае душы беларусаў.

Багата ілюстраваная кніга грунтуецца на глыбокай навуковай глебе: гісторыя з'яўлення і ўзвядзення арганаў, развіццё арганнага выканальніцтва, імёны выдатных арганістаў, кампазітараў, майстроў, дэспазіцыі і тэхнічныя характарыстыкі кожнага аргана Беларусі.

Даследаванне арганаў заняло амаль год, а экспедыцыя складальніка, матэматыка-арганіста, Аляксандра Бурдзялёва і фатографа выдавецтва Анатоля Дрыбаса ў пошуках ацалелых арганаў доўжылася 39 дзён. «Арганы Беларусі» выйшлі пры фінансавай падтрымцы Міністэрства інфармацыі і падрыхтаваны пры ўдзеле Беларускага фонду культуры і Беларускай акадэміі музыкі.

Складальнікі заўважаюць, што большая частка ўнікальных музычных інструментаў ужо не дзейнічае. Але арганная музыка — гэта кірунак, які своеасаблівым чынам звязвае еўрапейскую культуру з усходнеславянскай, яе называюць сведкай беларускай гісторыі, цесна звязанай з гісторыяй канфесій. Таму аднаўленне гэтага кірунку вывучэння мае свой плён.

— Я разглядаю гэтую кнігу як пачатак рэалізацыі доўгатэрміновай грамадска-дзяржаўнай праграмы па адраджэнні старадаўніх арганаў на Беларусі. Гэта вельмі важны кірунак дзейнасці, і я невыпадкова называю яго грамадска-дзяржаўным, паколькі арганы ў абсалютнай большасці знаходзяцца ў касцёлах, якія з'яўляюцца ўласнасцю прыходаў, а дзяржава тут можа толькі спрыяць і дапамагаць. Асноўную нагрузку і ролю павінна ўзяць на сябе грамадскасць. Прыклад некаторых касцёлаў паказвае, што дзякуючы намаганням многіх людзей, перш за ўсё прыхаджан, арганы рэстаўруюцца і аднаўляюцца, — адзначае **старшыня Беларускага фонду культуры Тадэвуш СТРУЖЭЦКІ.**

Яўгенія ШЫЦЬКА.

ХОБІ, ЯКОЕ ВЫРАТОЎВАЕ

Ад якіх хвароб можна пазбавіцца з дапамогай любімага занятку?

А ПОШНІМ часам хобі-тэрапія становіцца ўсё больш распаўсюджаным спосабам лячэння многіх немачаў. Падчас заняткаў любімай справай мы на пэўны час абстрагуемся ад паўсядзённай мітусні, праяўляем сваю індывідуальнасць і творчыя задаткі, што зніжае нервовае напружанне, здымае стрэс і паляпшае наш настрой. І гэта далёка не ўсе станоўчыя эфекты хобі.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

— Калі казаць пра карыснае для здароўя баўленне вольнага часу, то гэта, канешне, не прагляд тэлевізара ці чытанне апошніх літаратурных бестселераў, — кажа **ўрач-псіхатэрапеўт Гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера г. Мінска Іна ЦЕЛЕШ.** — Такога роду заняткі хутчэй наадварот выклікаюць пачуццё непаўнацэннасці, трывогі, унутранай спустошанасці і могуць паглыбіць дэпрэсію. Станоўчы ўплыў на стан здароўя аказваюць творчыя хобі, напрыклад рознага роду рукадзеллі.

У ЧЫМ КАРЫСЦЬ?

Чаму творчыя заняткі так жыватворна дзейнічаюць на нашу псіхіку?

— Справа ў тым, што ў паўсядзённым жыцці нас часта адольваюць непрыемныя думкі і трывогі. Калі ж мы ўкладваем усю сваю псіхічную энергію ва ўзаемадзеянне — з чалавекам, палатном, музычным інструментам, — мы быццам бы становімся часткай сістэмы, большай за нашу індывідуальнасць. І трывога змяншаецца, — тлумачыць Іна Целеш.

Яна прыводзіць прыклад, як вядомы расійскі псіхіятр, прафесар Марк Бурно лячыў цяжка хворых на шызафрэнію метадам творчага самавыражэння. У выніку яго пацыенты пачыналі адчуваць жыццё, узаемадзейнічаць з іншымі людзьмі, імкнуцца расказаць пра сябе праз творчасць.

— Дык вось, калі мастацтва выратоўвае людзей нават у такіх экстрэмальных выпадках, то можна ўявіць, як яно здольнае ўздзейнічаць на звычайнага чалавека ў паўсядзённым жыцці, — дзеліцца псіхатэрапеўт. — Даўно даказана, што рукадзелле здымае стрэс і дапамагае скінуць псіхалагічнае напружанне, садзейнічаючы такім чынам аднаўленню нервовай сістэмы. Заняткі, якія патрабуюць канцэнтрацыі ўвагі і ўключаюць дробную маторыку, прымушаюць працаваць нервовыя клеткі ў галаўным мозгу і папярэджваюць развіццё старэчай слабасці розуму (хваробы Альцгеймера).

Акрамя гэтага, падчас заняткаў асобнымі відамі рукадзелля стымулююцца акупунктурныя кропкі, якія непасрэдна ўплываюць на стан здароўя. Так, напрыклад, **вязанне на прутках** дапамагае перажыць цяжкія нервовыя ўзрушэнні і папярэджвае развіццё дэпрэсіі, паляпшае стан пры захворванні нырак і сардэчна-сасудзістай сістэмы. **Вязанне шыдэлкам** карыснае для сардэчна-сасудзістай і нервовай сістэм, стымулюе працу печані і нырак. Сталым жанчынам вязанне шыдэлкам дапамагае змагацца з атэрасклерозам. **Вышыванне** пазбаўляе ад галаўных болеў, здымае нервовае напружанне, жыватворна ўплывае на работу лімфатычных і крывяносных сасудаў. **Бісерапляценне** дапамагае пазбавіцца ад бяссонніцы, нармалізуе абмен рэчываў і садзейнічае паляпшэнню канцэнтрацыі ўвагі, станоўча ўплывае на дыхальную і нервовую сістэмы. **Шыццё** карыснае пры артэрыяльнай гіпертэнзіі, хваробах сэрца, парушэннях сну і галаўных болях.

Любы від рукадзелля карысны для здароўя, але асноўнае значэнне мае той факт, што ад заняткаў любімай справай чалавек атрымлівае безліч станоўчых эмоцый, якія падаўжаюць маладосць, паляпшаюць настрой і здароўе.

ЯК ЗНАЙСЦІ СВАЁ ХОБІ?

Выбіраць варта з таго, што вам даспадобы, што дастаўляе радасць і задавальненне. Разнастайных заняткаў сёння шмат, і калі традыцыйныя вязаныя шалікі, сурвэткі і пацеркі вас не натхняюць, то можна знайсці і больш сучасныя і менш растыражаваныя заняткі. Вось некалькі прыкладаў цікавых хобі.

Квілінг, ці папераскручэнне — мастацтва стварэння плоскіх і аб'ёмных кампазіцый з дапамогай скручаных у спіралькі вузкіх і доўгіх палосак каляровай паперы. Прыдаючы розную форму спіралькам, вырабляюць асноўныя элементы квілінгу, з якіх ствараюць кампазіцыі. У гэтай тэхніцы выконваюць карціны, паштоўкі, альбомы, рамкі для фотаздымкаў, розныя ўпрыгожанні для інтэр'ера.

Фелтынг, ці валенне з шэрсці — стварэнне ўпрыгожанняў, сумак, дэкарыраванне адзення, шалікаў, галаўных убораў з дапамогай спецыяльнай шэрсці і інструментаў.

Дэкупаж — асаблівая тэхніка дэкарыравання, якая дазваляе ўпрыгожыць любую паверхню: кераміку, дрэва, пластмасу, паперу, шкло. Сутнасць гэтага спосабу — у скрупулёзным выразанні і наклейванні элементаў з папяровых сурвэтак, паколькі багацце розных малюнкаў можа задаволіць любыя запыты. Каб надаць аб'ём, элементы абводзяць спецыяльнымі контурамі, пакрываюць лакамі і інш.

Пэчворк — сшыванне розных па колеры і фактуры кавалачкаў тканіны. Усім вядомая коўдра з абрэзкаў — папярэднік гэтага мастацтва. Майстэрства сучасных рукадзельніц прыраўноўваецца да твораў мастацтва.

Карвінг — мастацтва фігурнай нарэзкі гародніны і садавіны. З гарбуза, морквы, капусты, кавуна выразаюць кветкі неверагоднай прыгажосці. Апошнім часам стала модна дарыць «букеты» і фруктовыя кошыкі, выраблены ў такой тэхніцы.

Асвоіць гэтыя цікавыя заняткі сёння не складана: ёсць мноства кніг, а ў інтэрнэце можна знайсці бясплатныя курсы і майстар-класы. Галоўнае — жаданне і натхненне!

Справы сардэчныя

ПАПЯРЭДЗІЦЬ ІНФАРКТ МОЖНА, КАЛІ...

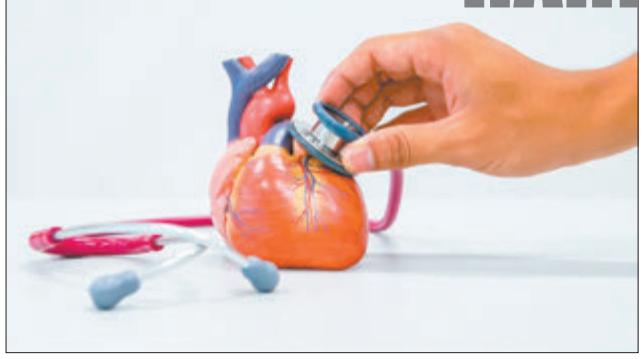

НА мінулым тыдні ў краіне прайшла рэспубліканская акцыя «Папярэдзім інфаркт міякарда». На сотнях пляцовак па ўсёй Беларусі — у аптэках, паліклініках, буйных гандлёвых цэнтрах, здраўпунктах прадпрыемстваў урачы-кардыёлагі вымяралі ціск і акружнасць таліі пацыентаў, а пры неабходнасці (высокі ціск, частыя болі ў грудной клетцы) выдавалі талоны на абследаванні.

Сёння каранарная недастатковасць і інфаркт міякарда з'яўляюцца аднымі з галоўных прычын смерці і інваліднасці сярод насельніцтва большасці індустрыяльна развітых краін, і Беларусь — не выключэнне. На думку экспертаў Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, у наступнае дзесяцігоддзе смяротнасць ад сардэчна-сасудзістых захворванняў будзе няўхільна павялічвацца ў большасці краін свету. За гэты час смяротнасць ад ішэмічнай хваробы можа вырасці сярод жанчын на 80 %, сярод мужчын — на 100 %. Сітуацыя з сардэчна-сасудзістымі хваробамі ў цэлым і інфарктам міякарда ў прыватнасці ў Беларусі таксама выклікае трывогу. Летась толькі ў Мінску, паводле інфармацыі **кіраўніка Гарадскога кардыялагічнага цэнтра на базе 2-й гарадской клінічнай бальніцы Мінска Раісы ЧАЧКО,** выяўлена 3 885 выпадкаў інфаркту міякарда.

— Як паказвае практыка, 60 % хворых не ўсведамляюць небяспеку свайго стану і вельмі позна звяртаюцца па дапамогу ці не звяртаюцца ўвогуле, спадзеючыся, што «як-небудзь абыдзецца», — кажа Раіса Чачко.

Фактары, якія садзейнічаюць узнікненню інфаркту міякарда

Згодна з канцэпцыяй Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, для Еўрапейскага рэгіёна характэрны сем асноўных фактараў рызыкі ўзнікнення сардэчна-сасудзістых хвароб, у тым ліку інфаркту міякарда.

Да іх адносяцца:

— ужыванне тытуню;

— злоўжыванне алкаголем;

— павышаны артэрыяльны ціск;

— гіперхалестэрынемія;

— лішняя вага;

— недастатковае ўжыванне садавіны і гародніны;

— малярухомы лад жыцця.

Узнікненню інфаркту міякарда таксама садзейнічаюць:

— нервовае перанапружанне і псіхічная траўма;

— цукровы дыябет.

Первая дапамога і лячэнне

Первая гадзіна хваробы вельмі важная для своечасовага аказання ўрачэбнай дапамогі! Страта гэтага часу можа каштаваць жыцця.

Да прыезду брыгады хуткай дапамогі варта пакласці хворага на паверхню з прыўзнятым узгалоўем, расшпіліць сціскаючае адзенне, забяспечыць прыток свежага паветра, па магчымасці супакоіць чалавека.

Для змяншэння болю неабходна паўторнае прымяненне нітрагліцэрыну пад язык (да трох таблетак з інтэрвалам 5—6 хвілін, хоць пры інфаркце міякарда нітрагліцэрын цалкам не ліквідуе боль, а валідол у гэтых выпадках увогуле неэфектыўны).

Дадаткова рэкамендуецца разжаваць адну таблетку аспірыну, прыняць 60 кропляў карвалолу ці валакардзіну.

Паўнацэннае і своечасовае лячэнне інфаркту міякарда можа быць здзейснена толькі ў стацыянары!

З 2010 года ў Беларусі актыўна выкарыстоўваюцца інтэрвенцыйныя тэхналогіі лячэння пацыентаў з вострым каранарным сіндромам (ВКС).

У Мінску сістэма аказання медыцынскай дапамогі пацыентам з ВКС прадстаўлена адзіным каардынацыйным цэнтрам — аддзелам шпіталізацыі Гарадской станцыі хуткай медыцынскай дапамогі, а таксама выязнымі брыгадамі станцый медыцынскай дапамогі Мінска. Аказанне медыцынскай дапамогі пацыентам з ВКС у Мінску ажыццяўляецца ў рэжыме 24 гадзіны сем дзён у тыдзень у шасці ангіяграфічных цэнтрах — 1, 2, 4, 10-й гарадскіх клінічных бальніц, бальніцы хуткай дапамогі і Мінскага навукова-практычнага цэнтра хірургіі, транспланталогіі і гематалогіі. Прыёмныя, рэанімацыйныя і кардыялагічныя аддзяленні клінік таксама з'яўляюцца неад'емнай часткай гэтай сістэмы. Па словах Раісы Чачко, у Мінску ёсць магчымасці дастаўляць пацыентаў у стацыянары з ангіяграфічным кабінетам з любога пункта горада цягам 20 хвілін.

Меры прафілактыкі

Для эфектыўнай прафілактыкі большасці сардэчна-сасудзістых захворванняў, у тым ліку інфаркту міякарда, неабходна ў паўсядзённым жыцці прытрымлівацца пэўных правілаў, а менавіта:

— кантраляваць артэрыяльны ціск;

— сачыць за ўзроўнем халестэрыну ў крыві;

— правільна харчавацца;

— займацца фізічнымі практыкаваннямі, весці рухомы лад жыцця;

— не курыць, а калі курыце — усімі сіламі імкнуцца кінуць;

— не злоўжываць спіртнымі напоямі;

— імкнуцца пазбягаць працяглых стрэсаў, не нервавацца з-за дробязяў.

Памятайце, інфаркт міякарда лягчэй папярэдзіць, чым лячыць! У выпадку падазрэння на яго ўзнікненне — неадкладна выклікайце ўрача. Прамаруджванне роўнае смерці.

Матэрыялы падрыхтавала Алена КРАВЕЦ.

Год малой радзімы

НОВЫ ХРАМ У ГЛЫБІНЦЫ

У гарадскім пасёлку Копысь Аршанскага раёна Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Павел, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі асвяціў храм Праабражэння Гасподняга. Для тутэйшых гэта стала сапраўдным святам. Каб прыняць удзел у літургіі, вернікі прыехалі з суседніх вёсак, Оршы і нават Віцебска.

Сярод афіцыйных гасцей былі старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Цярэнцьеў, намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Пенін, старшыня Аршанскага райвыканкама Ігар Ісачанка і іншыя.

Вяскоўцы з удзячнасцю ўспаміналі Прэзідэнта, бо менавіта калі ён наведваў сваю малую радзіму, яны прасілі яго аб рэканструкцыі храма. І вось цяпер пасёлак упрыгожвае новы. Наогул у Копысі шмат робіцца для таго, каб умовы для жыцця былі не горшыя, чым у горадзе.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» **настаяцель храма, протаіерэй Сергій ВАРАБ'ЁЎ,** новую царкву пабудавалі менеў чым за год на месцы, дзе быў храм у аварыйным стане. Дарэчы, на гэтым месцы першы драўляны храм з'явіўся яшчэ ў пачатку XVIII стагоддзя.

Паводле слоў **архіепіскапа Віцебскага і Аршанскага Дзімітрыя,** калісьці ў Копысі было сем храмаў. Цяпер дзейнічаюць два. Праўда, ёсць яшчэ адна старая капліца, якую калісьці пабудавалі па просьбе работнікаў кафляных заводаў.

Патрыяршы экзарх падзякаваў усім, хто прымаў удзел у рэалізацыі праекта: праекціроўшчыкам, будаўнікам, дабрачынцам. Сярод тых, хто фінансава дапамог у пабудове храма, — сенатар, генеральны дырэктар кіруючай кампаніі холдынга «Беларуская гарбарна-абутковая кампанія «Марко» Мікалай Мартынаў. Яго Патрыяршы Экзарх узнагародзіў ордэнам святой прападобнай Ефрасінні Полацкай. Між іншым, Мітрапаліт адзначыў узнагародамі і іншых мецэнатаў.

— Новая царква — яшчэ адна крыніца святой вады, ласкі Святога Духа. Храм — гэта неба на зямлі. Той, хто хоча дакрануцца да неба, хай прыходзіць сюды на сустрэчу з Богам...

Дарэчы, юнае насельніцтва ў Копысі, дзе жывуць каля 850 чалавек, з задавальненнем наведвае гурток гісторыі і культуры праваслаўя. Тры сястры міласэрнасці групы міласэрнасці пры храме пастаянна наведваюць пацыентаў бальніцы гарадскога пасёлка і тых, хто жыве ў дамах-інтэрнатах у Якаўлевічах і Бабінічах.

Усяго ў Віцебскай вобласці налічваецца 265 культавых аб'ектаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Аршанскі раён — Віцебск.

Вёскі, якія знікаюць: апошнія жыхары

Старыя Войкавічы Баранавіцкага раёна

«У ВАКОЛІЦЫ НАС НАЗЫВАЛІ ВАРШАВАЙ»

У Старых Войкавічах, вёсцы з цікавай гісторыяй, засталося зусім мала жыхароў. Зарэгістравана пяць, а пастаянна пражываюць трое. Летам яшчэ дачнікі бываюць наездамі. Ды большасць насельніцтва вёскі складае сям'я: Альбін Баляслававіч Вярбіцкі і яго дачка Роза. Роза Альбінаўна пасля выхаду на пенсію пераехала ў вёску, бо бацьку, якому за 80, аднаго не пакінеш, яму патрабуецца дапамога.

Альбін ВЯРБІЦКІ з дачкой Розай.

ТРАДЫЦЫІ БАБУЛІ АЛЕНЫ

Але яшчэ ледзь не да сёлетняй вясны 86-гадовы дзядуля Альбін ездзіў на службу ў сталовіцкі касцёл на ўласным «жыгулёнку». Калгасны шафёр амаль з 40-гадовым стажам тэхніку любіць і ў машыне пачуваецца нібы рыба ў вадзе. Толькі вось апошнім часам здароўе пагоршылася, і дзеці не дазваляюць яму самому садзіцца за руль. Цяпер, калі выпадае, сын возіць бацьку на нядзельнае богаслужэнне.

Роза Альбінаўна ўсё жыццё адпрацавала ў галіне культуры Баранавіцкага раёна, культуры прысвяціў сябе і яе брат Казімір. Гэта ў іх, пэўна, ад бацькоў. Яны хоць і працавалі ў калгасе, вялі сваю вялікую гаспадарку, але не прапускалі ніводных вячорак, любілі спяваць, танцаваць, заўсёды былі аптымістамі па жыцці, расказвае дачка. А ў доме ўсім кіравала бабуля Алена, бацькава маці — гэта ўжо ўспаміны дзяцінства Розы: «Бабуля ведала ўсе малітвы, рэлігійныя абрады. І кожны вечар у нас збіраліся на «маёву». Так называлася вячэрняя сумесная малітва. Суседзі ўпраўляць хатнія справы, дагледзяць скаціну, як у нас казалі, «падробяцца», і прыходзяць да нас на чыстую палавіну дома. Там бабуля ўзначальвала малітву — пацеры. Потым, звычайна, пасядзяць, пагавораць. Я яшчэ малая была, не вельмі магла ацаніць тыя пасядзелкі, але мама пазней гаварыла, што размовы былі вельмі добрыя, без аніякіх плётак, абмяркоўвалі ўласную гаспадарку, давалі адно аднаму парады. Цікава, што не толькі католікі збіраліся на «маёву», прыходзілі і праваслаўныя вяскоўцы. Дружна жылі, хораша».

— Аднойчы быў дужа смешны выпадак, — працягвае Роза Альбінаўна. — Да малодшай бацькавай сястры прыходзіў хлопец з суседняй вёскі, праваслаўны. Дык вось аднойчы ён зайшоў вечарам, убачыў, як жанчыны моляцца і адразу закрыў дзверы. «Вой, нехта памёр, а я і не ведаў», — сказаў ён сваёй нявесце, яна ў адказ толькі засмяялася. Потым яны пажаніліся з Алінай, і ён на правах члена сям'і ўдзельнічаў у тым ліку і ў вячэрніх малітвах.

Усе збіраліся ў нас, значыць, жаночая палова сям'і старанна сачыла за чысцінёй і парадкам у доме, так было заведзена бабуляй Аленай. Цяпер усведамляю, што гэта і было часткай нашага выхавання сямейнай традыцыі. Потым мама падтрымлівала дом, а цяпер вось — я.

ЯК АДНА СЯМ'Я

Гаспадыня паказвае вышытыя абрусы і пакрывалы, падушкі — усё яна стараецца выкарыстоўваць, каб мёртвым цяжарам не ляжала ў шафах. І пакоі, расквечаныя вырабамі ўмелых рук былых гаспадынь, выглядаюць крыху святочна-ўрачыста. Звяртаю ўвагу на эксклюзіўную драўляную мэблю. Аказваецца, усё зроблена яшчэ дзедам Розы Альбінаўны. На прапановы прадстаўнікоў маладзейшага пакалення сям'і змяніць інтэр'ер на сучасны гарадскі яна не паддаецца. Хай будзе, як раней. А ў двары каля сцяны хлява цяперашняя гаспадыня зрабіла нешта накшталт этнаграфічнага музея. Сабрала старадаўнія прылады працы, рэчы, інструменты — хоць экскурсіі сюды вадзі.

Двор Вярбіцкіх патанае ў кветках, Роза Альбінаўна сама прыдумвае малыя архітэктурныя формы і ўвасабляе іх у жыццё. Паводле слоў **старшыні Сталовіцкага сельскага Савета Мікалая ГРЫБАВА,** летась на конкурсе-аглядзе падворкаў Вярбіцкія атрымалі дыплом пераможцаў.

— Так было заведзена не толькі ў маіх бацькоў, але і ў суседзяў, ва ўсіх жыхароў нашай вёскі, — разважае Роза Вярбіцкая. — Парадак не толькі ў доме, але і на падворку — гэта норма для добрага гаспадара.

Яшчэ яна расказала, што вельмі дружныя ў іх людзі былі заўсёды. Любое вяселле, хрэсьбіны, пахаванне станавілася справай і клопатам усёй вёскі.

— Як у нас памёр дзед, зіма была снежная, намяло, здаецца, па пояс, — успамінае Роза Альбінаўна. — Прыйшлі ледзь не ўсе мужчыны з вёскі з лапатамі і расчысцілі дарогу. Пры гэтым ніхто іх не прасіў загадзя. Гэта было само сабой зразумела. І так ва ўсім. Можа, таму нашы Старыя Войкавічы ў вакольцы і называлі «Варшавай», а не толькі таму, што пераважная большасць насельніцтва складалі католікі. А яшчэ, відаць, таму, што ў мясцовых людзей у пашане былі пісьменнасць, адукацыя. Усе імкнуліся дзяцей вывучыць нават у цяжкія пасляваенныя гады. Колькі адметных людзей выйшла з нашай вёскі! У нас самыя распаўсюджаныя прозвішчы Вярбіцкія і Каласоўскія. Ды каго ні вазьмі: напрыклад, Станіслаў Каласоўскі выгадаваў двух сыноў. Багуслаў Станіслававіч быў доўгі час галоўным дзяржаўным санітарным урачом Мінска, яго брат Вацлаў кіраваў аптэкамі Мінска і Мінскай вобласці, праўда, даволі даўно. А сын Вяржбіцкага Эдуарда (палову вёскі запісалі як нас Вярбіцкімі, другую палову на польскі манер Вяржбіцкімі) быў да пенсіі галоўным урачом Бярозаўскай раённай бальніцы, па сутнасці будаваў яе, ствараў. У культуру пайшлі не толькі мы з братам, ёсць і іншыя калегі сярод аднавяскоўцаў.

Цяпер, калі на малую радзіму зазірае хто з нашчадкаў ранейшых жыхароў, сустракаемся нібы з роднымі. Стараюся прывеціць, стол накрыць, як некалі мама рабіла. Вось і нядаўна зайшоў адзін мінчанін-зямляк і прасіў: «Не накладвай, Роза ў прыгожыя талеркі, не засцілай абрусы, давай мы па-беларуску, як дзяды рабілі, на кружку закусім». Ну і нарэзала на круглай дошцы сала тоненька, агурка таксама, кілішачак наліла, і так хораша мы пасядзелі, успомнілі дзяцінства. Бацькі некалі многа і цяжка працавалі, а як выпадала нейкая нагода, маглі хуценька арганізаваць вось такі стол.

— А цяпер што, — разгаварылася гаспадыня, — засталіся ўспаміны ды родныя магілы. Мы з братам даглядаем 14 магіл, усе астатнія сваякі далей жывуць, прыязджаюць раз у год на памінальныя дні... А мы вось з бацькам тут застаёмся, бо ён і слухаць не хоча, каб куды са сваёй хаты выехаць. Дарогу нам зімой расчышчаюць, аўтакрама прыходзіць, што яшчэ трэба для нармальнага жыцця?

ДЛЯ ТУРЫСТАЎ І ДАЧНІКАЎ

— Мясціны прыгожыя, як на мой погляд, дык для дачнікаў, адпачывальнікаў тут рай, — працягвае аповед Роза Альбінаўна. — А гэтым летам цікавы чалавек завітаў на мой падворак. Спыніўся, выйшаў з машыны, папрасіў вады папіць з калонкі. З ім дзеці былі, то я запрасіла ў хату, каб не вельмі халодную ваду пілі. А ён прайшоў па хаце і выклаў не зусім звычайную просьбу: «Пераязджайце, кажа, на летнія месяцы ў маю кватэру, а мы з сям'ёй прыедзем сюды, мае дзеці хоць пабегаюць». А я сказала, што ў мяне і свая кватэра ў горадзе ёсць, я б яму ўступіла хату, але бацька не пагодзіцца, бо для яго «на паверсе сядзець» за кару хіба толькі.

Прыязджаюць сюды і турысты. Не так далёка — вядомы канцэнтрацыйны лагер часоў вайны — Калдычэва. Роза прыгадвае расказы бабулі, як баяліся людзі ў вайну, нават ямы-зямлянкі для схованкі капалі, калі паветра напаўнялася едкім дымам, у Калдычэве палілі людзей... Але пранесла, Старыя Войкавічы акупанты не зачапілі. А вось у Першую сусветную вайну тут вяліся цяжкія баі. Ёсць гістарычныя звесткі пра Скробава-Гарадзішчанскую аперацыю летам 1916 года, у якой загінула каля 7000 салдат расійскай арміі. Пры гэтым было захоплена ўсяго толькі адно нямецкае ўмацаванне на краі вёскі Старыя Войкавічы. У напамін аб тых падзеях у лесе стаіць помнік. А па ўсёй вакольцы захаваліся доты ад тых жорсткіх баёў. «Не так даўно, — расказвае наша гераіня, — на матацыклах прыехала вялікая група моладзі. Думаю: байкеры на адпачынак, на прывал сабраліся. А яны паставілі сваю тэхніку, выстраіліся у рад, навялі парадак вакол помніка. Вось якая ў нас добрая і свядомая моладзь. Гэта я для тых, хто любіць лаяць байкераў, маўляў, лётаюць без тармазоў у галовах, равуць маторамі. Як відно, усялякія і сярод іх бываюць... Летам у нас, вядома, весялей. Бо насельніцтва павялічваецца ў разы».

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 47-20-56.

Продавец: Республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», Витебский филиал, г. Витебск, пр-т Московский, 10, тел. (0212) 61-66-90

Лот № 1. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 27,2 кв. м (27,7 кв. м, 5,5 кв. м), расположенного на 1 этаже капитального строения (здание отделения почтовой связи – 9) с инв. № 240/С-29422, для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств) по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Ивана Флерова, 6А. Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 3. Начальная цена: 109,55 бел. руб. Задаток: 10,96 бел. руб.

Лот № 2. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещения площадью 93,3 кв. м (78,5 кв. м, 9,8 кв. м, 5,0 кв. м), расположенного на 2 этаже капитального строения (здание отделения почтовой связи – 9) с инв. № 240/С-29422, для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, организации производства (кроме вредных производств) по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Ивана Флерова, 6А. Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы равен 2,5. Начальная цена: 375,77 бел. руб. Задаток: 37,58 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 06.11.2018 в 11.00. по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и подачи документов:** с 03.10.2018 с 8.30. по 05.11.2018 до 17.30. Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона: № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК MTBKBY22, УНП 390477566

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049. Юридические, физические лица, индивидуальные предприниматели обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы, представить: копию платежного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона; юр. лицом – резидентом РБ: копию документа, подтверждающую гос. регистрацию юр. лица; юр. лицом – нерезидентом РБ: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; индивидуальным предпринимателем: копию документа, подтверждающего гос. регистрацию индивидуального предпринимателя. При подаче заявления на участие в аукционе предъявляется документ, удостоверяющий личность; представителями – оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). Победитель аукциона – лицо, предложившее самую высокую цену. Победитель аукциона (лицо, приравненное к Победителю аукциона) обязан оплатить предмет аукциона, затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона; заключить договор аренды недвижимого имущества не позднее 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. В случаях если Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол аукциона; не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона; не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона; не подписал договор аренды, а также, в случае если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин. Конт. тел.: (0212) 47-20-56, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by

Общество с ограниченной ответственностью «Завод Индустрия Климата» реализует следующее имущество (УНП 812002477) путем проведения открытых торгов в форме аукциона:

лот № 1 состоит из:

капитальное строение с инвентарным номером 700/С-13057, общая площадь 937,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, Гомельское шоссе, 57В, на земельном участке с кадастровым номером 740100000007005233, цена – 578 941,20 рубля с НДС;

капитальное строение с инвентарным номером 700/С-60942, общая площадь 1914,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Могилев, Гомельское шоссе, 57В, на земельном участке с кадастровым номером 740100000007005233, цена – 571 290, 00 рубля с НДС.

Торги в форме открытого аукциона.

Дата проведения торгов – 15 октября 2018 года, 12.00.

Место проведения торгов – 212013, г. Могилев, Гомельское шоссе, 57В.

Шаг аукциона – 5 процентов начальной цены имущества.

Задаток для участия в торгах – 5 % от стоимости лота белорусских рублей принимаются до 12.00, 15 октября 2018 года посредством перечисляется по следующим реквизитам:

получатель: ООО «Завод Индустрия Климата» (УНП 812002477), р\с BY09PJCB30123032221000000933 ЦБУ 300 ОАО «Приорбанк», код банка (BIC): PJCBBY2X.

Заявки для участия в торгах принимаются до 12.00 15 октября 2018 года по почтовому адресу: 212013, г. Могилев, Гомельское шоссе, 57В, Директору ООО «Завод Индустрия Климата» Евдокимовой Ирине Александровне либо по электронной почте: zik2017@tut.by.

Ознакомиться с предметом торгов можно по адресу: 212013, г. Могилев, Гомельское шоссе, 57В в рабочие дни с 09.00 до 17.00, тел +375 29 6741746.

Сведения о продавце, его контактные телефоны: ООО «Завод Индустрия Климата» (УНП 812002477) в лице директора Евдокимовой Ирины Александровны (тел. + 375 29 6741746, zik2017@tut.by).

Сведения об организаторе торгов, его место нахождения и контактные телефоны: Директор – Евдокимова Ирина Александровна (тел. +375 29 6741746, zik2017@tut.by, 212013, г.Могилев, Гомельское шоссе, 57В).

Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 5 рабочих дней с момента проведения торгов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет торгов в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее тридцати дней со дня проведения торгов, если не установлен иной срок.

Условия торгов: отказ от проведения торгов в случае если организатор торгов отказался от их проведения, публикуется в том же средстве массовой информации, в котором публиковалось извещение о проведении торгов, а также размещается в глобальной компьютерной сети интернет. Одновременно с опубликованием отказа от проведения торгов организатор торгов в срок не менее чем за пять дней до даты их проведения в письменной форме информирует участников торгов, подавших заявление на участие в торгах, об отказе от проведения торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения на основании представленного организатором торгов извещения о возмещении затрат. В случае признания несостоявшимися торгов, проводимых в форме аукциона, предмета аукциона может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах, либо единственному участнику, явившемуся для участия в них (далее – претендент на покупку).

УНП 812002477

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Минскагротранс», г. Минск, ул. Бабушкина, 29, п/у Колядичи

Предмет аукциона

Имущество, реализуемое одним лотом, расположенное по адресу: Минская обл., г. Столбцы, ул. 17 Сентября, 59, в составе

Автомастерская (здание нежилое), инв. номер **622/С-5578**, общ. пл. **277,1** кв. м

Здание вспомогательное (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36385**, общ. пл. **37,5** кв. м

Мастерская (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)), инв. номер **622/С-5576**, общ. пл. **786,6** кв. м, в т. ч. кирпичный забор, асфальтобетонное покрытие

Контрольно-пропускной пункт (здание нежилое), инв. номер **622/С-5574**, общ. пл. **158,8** кв. м, в т. ч. смотровая яма, ворота металлические, ограждение металлическое

Пристройка кирпичная (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36384**, общ. пл. **3,8** кв. м

Линия электропередач (сооружение специализированное энергетики), инв. номер **622/С-46452**, протяженность **82,9** м

Туалет кирпичный (здание специализированное иного назначения), инв. номер **622/С-36386**, общ. пл. **2,4** кв. м

Водопровод (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер **622/С-46453**, протяженность **313,3** кв. м

Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. 1,1000 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания производственной организации г. Столбцы, ул. 17 Сентября, 59
Начальная цена с НДС 20 %	283 945,12 белорусских рублей

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Дата и время проведения аукциона	**08.11.2018** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**05.11.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Извещение о проведении 15 октября 2018 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «БЕЛРЫБА»

Предмет торгов

Здание многофункциональное – А 4/к Административно-бытовое здание (инв. № в ЕГРНИ 500/С-29686, общая площадь – 1209 кв. м); Здание неустановленного назначения – одноэтажное ж/б каркасное здание (блок вспомогательных цехов) (инв. № в ЕГРНИ 500/С-29688, общая площадь – 746 кв. м); Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – Б 1/кп-м; Здание холодильника (инв. № в ЕГРНИ 500/С-29193, общая площадь – 1826 кв. м); Капитальное строение – Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ – Д 1/К; Склад масел и аммиака (инв. № в ЕГРНИ 500/С-29684, общая площадь – 68 кв. м); Здание специализированное иного назначения – Компрессорный цех (инв. № в ЕГРНИ 500/С-64435, общая площадь – 50,8 кв. м); Здание неустановленного назначения – Здание дежурного (инв. в ЕГРНИ № 500/С-64436, общая площадь – 7,9 кв. м); Металлический блок-модуль размер 6*3*2,5 м (инв. № 001.00.06.1393); Туалетная кабина «Стандарт» в сборе (инв. № 001.00.08.2179); Сооружение специализированное коммунального хозяйства – Тепловые сети (инв. № в ЕГРНИ 500/С-1022483); Электрокабельная линия (инв. № 003.00.85.142); Автопарковка (инв. № 002.00.09.2768); Вывеска надкрышная с буквами объемными и неоновым наполнением (инв. № 007.00.09.3040); Гостевая автостоянка (инв. № 002.00.09.2709); Сооружение специализированное железнодорожного транспорта – Железнодорожный путь (инв. № 002.00.85.118); Ограждение территории (инв. № 002.00.85.121); Сооружение специализированное коммунального хозяйства – Ливневая канализационная сеть (очистные сооружения) (инв. № в ЕГРНИ 500/С-1022484); Перегородка металлическая (инв. № 002.00.09.2658); Сооружение специализированное железнодорожного транспорта – Подъездная железнодорожная ветка (инв. № 002.00.86.122); Проезды и площадка (инв. № 002.00.86.123); Проезды и площадки (инв. № 002.00.85.119); Связь (инв. № 002.00.86.124); Сеть радиофикации (инв. № 002.00.86.125); Шлагбаум (инв. № 002.00.09.3037); Шлагбаум (инв. № 002.00.09.3038); Озеленение (инв. № 009.00.86.433); Автоматический сигнализатор паров аммиака АСПА-01М (инв. № 004.15.05.1037); Автоматический сигнализатор паров аммиака АСПА-01М (инв. №004.15.05.1011); Аппаратно-программный комплекс (инв. № 004.21.07.1983); Камера КХН 7,71 (инв. № 007.00.09.2927); Кнопка тревожной сигнализации компрессорный участок Радиальная 56 (инв. № 004.00.09.3042); Кондиционер AQ18A41ME (инв. № 004.18.08.2157); Кондиционер EACS 12HD (инв. № 004.15.09.2958); Кондиционер LG S07LHP к.404 (инв. № 004.21.06.1325); Кондиционер LG S09LHP к.301 (инв. № 004.21.06.1327); Кондиционер LG S09LHP к.303 (инв. № 004.21.06.1326); Кондиционер LG S12LHP конф. зал (инв. № 004.00.06.1264); Кондиционер LG S18LHP к.309 (инв. № 004.00.06.1267); Кондиционер LG SO7LHP к.101-транспорт (инв. № 004.00.06.1258); Кондиционер LG SO7LHP к.204 (инв. № 004.21.06.1262); Кондиционер LG SO7LHP к. 308 (инв. № 004.00.06.1253); Кондиционер LG SO7LHP к. 310 (инв. № 004.00.06.1254); Кондиционер LG SO7LHP к.312 (инв. № 004.00.06.1255); Кондиционер Midea MCA-48HR (магазин Рад) (инв. № 004.21.07.1439); Кондиционер Midea MCA-48HR (магазин Рад) (инв. № 004.21.07.1438); Кондиционер MUB 36 HR ОБ-202-КОНД (инв. № 004.15.10.3093); Кондиционер ACS-127 HR к.101 (инв. № 004.00.08.2070); Контрольно-пропускная система с парковочным модулем (инв. № 004.00.08.2281); Локальная система оповещения «Белрыбы» (инв. № 004.15.07.2030); Охранная сигнализация (инв. № 004.17.06.1250); Пожарная автомная сигнализация и система оповещения (инв. № 004.00.09.2681); Полугерметичный поршневой компрессор 4СС-6,2Y (инв. № 004.00.09.2477); Прибор учета ТЭМ-05М2 и системы РТМ-02 Струмен (инв. № 004.00.03.699); Система видеонаблюдения № 2 ул. Радиальная, 56 (инв. № 007.00.08.2194); Система газоанализаторных извещателей на утечку аммиака Камеры замораживания ул. Радиальная, 56 (инв. № 004.17.09.2987); Система наблюдения ул. Радиальная, 56 (инв. № 004.21.06.1280); Структура «Неман 250» 2ОВ-800100-22 2-уров. с подсветкой (инв. № 004.00.08.2419); Структура «Неман 250» 2ОВ-800100-22 2-уров. с подсветкой (инв. № 004.00.08.2418); Здание специализированное энергетики – Трансформаторная подстанция (ТП №1372) инв. № 500/С-64700, общая площадь – 46,4 кв. м, (инв. № 004.03.85.415); Узел учета теплоэнергии (инв. № 004.17.05.1164); Холодильная витрина «Двина 120» ВСн-0,37-0,9-2-4Е (инв. № 004.00.08.2420); Холодильная витрина «Двина 120» ВСн-0,37-0,9-2-4Е (инв. № 004.00.08.2421); Холодильная витрина «Неман 375 П» ВС-2,8-12,2-2-1Г (инв. № 004.00.08.2417); Холодильная витрина «Неман 375 П» ВС-2,8-12,2-2-1Г (инв. № 004.00.09.2416); Холодильная витрина Неман 240 ОВ ВН-1,3-4,1-2-ОХ (инв. № 004.00.09.2414); Холодильная витрина Неман 240 ОВ ВН-1,3-4,1-2-ОХ (инв. № 004.00.09.2415); Холодильное оборудование (инв. № 004.12.85.398); Вывеска Белрыба (входная административная) (инв. № 004.00.09.2546); Дюралайт с контролером (инв. № 004.00.10.3126); Козырек технологический 4000мм (инв. № (инв. № 004.00.09.2547); Перегородка шестисекционная с 2-мя дверями (инв. № 002.00.09.3035); Полотно на банерной сетке (инв. № 007.00.09.2776); Стеллаж 10000*250 (инв. № 007.00.03.700); Стеллажная система Склад № 1 ул. Радиальная, 56 (инв. № 004.00.07.1432); Стеллажная система на 210 паллетомест (инв. № 004.00.08.2053); Флагшток Nordic с перекладиной 9 м (инв. № 007.00.08.2255); Флагшток Nordic с перекладиной 9м (инв. № 007.00.08.2256); Флагшток Nordic с перекладиной 9м (инв. № 007.00.08.2257); Шкаф комбинированный (инв. № 007.00.05.3149); Штора ПВХ 2,7*2,8 м (инв. № 007.00.10.3149); Штора ПВХ 2,7*2,8 м (инв. № 007.00.10.3150); Штора ПВХ 2,7*2,8 м (инв. № 007.00.10.3151); Штора ПВХ 2,7*2,8 м (инв. № 007.00.10.3152); Холодильник Sharp NBE-641 (инв. № 007.00.08.2212); хозяйственно-бытовая канализация (инв. № 003.00.85.141)

Местонахождение – г. Минск, ул. Радиальная, 56

Начальная цена – 5 401 785,50 бел. руб. с учетом НДС

Сумма задатка – 540 000,00 бел. руб.

Продавец имущества – ОАО «БЕЛРЫБА», 220024, г. Минск, пер. Стебенева, 2 (017) 365-79-24.

Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск, тел. (017) 327-05-62.

Условие торгов – победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛРЫБА», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции Республиканского унитарного предприятия «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, не позднее окончания срока приема документов на участие в торгах.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 15 октября 2018 года в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 04.10.2018 по 11.10.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(017) 201-99-72 (ОАО «БЕЛРЫБА»)

УП«Белконфискат» объявляет о проведении электронных торгов 26.10.2018 г. по продаже имущества, зарегистрированного за Сидорчук А. Ф.

Легковой минивэн «Mitsubishi Space-Wagon», 1999 г. в., бензин, начальной стоимостью 3 600 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел. 8 (017) 226 94 89, 8 (029) 635 03 26.

УНП 190431606

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	Несвижское РАЙПО, Минская обл., г. Несвиж, ул. Советская, 5/1

Предмет аукциона

Наименование, общая площадь, инвентарный номер	**Назначение**	**Адрес**
Магазин «Уцененный», 78,1 кв. м, 621/С-21696	Здание специализированное розничной торговли	Минская обл., Несвижский р-н, г. п. Городея, ул. Шоссейная, 8Б
Составные части и принадлежности	Пристройка, крыльцо, сарай № 1, сарай пристройкой № 2	
Сведения о земельном участке	Земельный участок общей площадью 0,0316 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания магазина «Уцененный»	

Начальная цена с НДС 20 % – 2 232,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение **10 (десяти)** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 07.09.2018

Дата и время проведения аукциона	**16.10.2018** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**12.10.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

Слоўніца

ГІСТОРЫЯ АДНАГО РУКАПІСУ

«...Мне 72 гады, перанёс інфаркт, адчуваю сябе няважна. Вось я і вырашыў, пакуль яшчэ жывы, выслаць вам агульны сшытак, куды я запісваў полацкія дыялекты, выслоўі, выразы, прымаўкі, замовы. Першыя запісы былі зроблены дзесьці ў 1950 годзе...» Ліст з такімі словамі і рукапіс прыйшлі ў Інстытут мовазнаўства НАН Беларусі ў 2001 годзе. Даслаў іх настаўнік гісторыі з Глыбоцкага раёна Іван Волкаў. Неўзабаве чалавека не стала. А яго праца засталася. Назаўсёды.

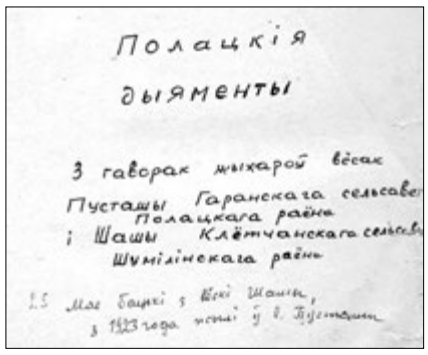

Полацкія

дыяменты

З гаворак жыхароў вёсак

Пусташы Гаранскага сельсавета

Полацкага раёна

і Шашы Клётчанскага сельсавета

Шумілінскага раёна

Мае бацькі з вёскі Шашы,

з 1923 года жылі ў в. Пусташы

Старонка з рукапісу І. І. Волкава.

Вытрымкі з ліста, дасланага ў інстытут.

Пракляёны:

Від нашога парога каляскі,
дарога, сто разоў аб дарогу!
Хільдэсэй табе рэчы.
Хаб цябе грамам ён з дзіцяцка ніяк.
Хаб табе ўвесь свой вёс чужых
фальш гадаваць, свой не бачыць.
Хаб цябе ханяём на сёмую нагіна
Хаб табе ў галаве вярцяком
круціла.
Хаб на цябе хамера навалілася
Хаб цябе хамера ўдала.
Хаб табе вантробы перавярнулі
ся.
Хаб цябе ў вір галавой,
Хаб ты плывіком выездзіў.
Жоб цябе падняло ды ўдарыла,
ды на цвікі пасадзіла.
Хаб ты аслеп, аглох, аняміў.
Хаб ты спрудзянеў,
Хаб табе галава абвяла,
Хаб ты пяткі панкавай не
ліпнуў.
Жоб табе вантробы пера-
вярнула.
Хаб табе чуткі праз баі
павярнула.
Хаб цябе пранцы ўзялі.
Хаб табе скуру ў бок і
ашчэ пець скуе у мяккае
месца.
Спруцянеў, ты. Хаб ты
спрудзянеў.
Перуціся цябе жаб возьмі
Хаб ты пуран ёвай
на буку выездзіў.
Жаб цябе гуранні ў
чыстым полі зрэзбуялі

Старонка з рукапісу І. І. Волкава.

Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі «Звязда» знаёміць чытачоў з некаторымі словамі з полацкага сшытка.

АМБА. Досыць, хопіць. Амба, крышка, стаміўся, на сёння хопіць.

БАБІЦЦА. Доўга збірацца. Хопіць табе бабіцца, час ужо ісці.

БЛІЗІР, ДЛЯ БЛІЗІРУ. Для віду, для паказухі. Што ж ён для блізіру выйшаў на круг, але ў пляс не пайшоў.

ВАЛАВОДЗІЦЦА. Заляцацца, сябраваць, не абяцаючы жаніцца. А ён толькі валаводзіцца. Хіба ён жаніцца думае?

ГАЛАРУЧ. Голымі рукамі, без рукавіц. Не ідзі галаруч: на дварэ мароз вялікі.

ЗНІЦЕЦЬ. Зрабіцца тонкім, кволым з-за недахопу святла (пра расліны). Усё ў мяне зніцела ў садзе.

ЗНІЦЯВЕЛЫ. Тонкі, кволы, змарнелы (пра чалавека). Ой, чалавеча ты мой, чаму ж ты такі зніцявелы? Ці табе есці зусім не даюць?

ЛАВЭР. Беспарадак. Суседка, не абяссудзь, такі лавэр у хаце, за працай няма калі парадак навесці.

НІВІРУТНІК. Прахадзімец, прайдзісвет, абражальнік. Нівірутнік гэтакі, што яму пакрыўдзіць чалавека, зняважыць яго.

НЮШОК. Трошкі, крышку. Папрасіла ў яе перцу ў кілбасы, кажу: дай нюшок, абы пах быў, дык, жадзіна, не дала.

ПАМАК 1. Доўга праляжалае ў вадзе дрэва; тапляк. Колькі сілы патраціў, пакуль памак з вады выкаціў на бераг. 2. эмац.-ацэн. Пра няўклюднага, лянівага чалавека. Памак гэткі, ледзь паварочваецца, глядзі заснеш, працуючы.

РУЧЫЦЬ. Шанцаваць. Яму ў жыцці ручыла, ён у кашульцы нарадзіўся.

УПРОЧКІ, ХАДЗІЦЬ УПРОЧКІ. Пакідаць на некаторы час сям'ю з-за нязгоды, разладу. Колькі разоў яна будзе хадзіць упрочкі? Адзін бы раз даказала б сваё, узяла б развод.

ШАРМАК, НА ШАРМАКА. Бясплатна, дарэмна, нічога не плацячы. Адзін раз яму ўдалося на шармака, дык ён думаў, што ўсё жыццё будзіць так. Во крутадух няшчасны: каб усё жыццё на шармака пражыць. Праехаў у поездзе на шармака. Вазьмі білет, не едзь на шармака.

ШКАЛІК. Пра ветранага непастаяннага ў каханні мужчыну, хлопца. А сын яе сапраўдны шкалік: сёння з адной гуляе, заўтра — з другой. Наш шкалік ужо пабег у Пусташы. Падманвае дзяўчыну, выдае сябе за закаханага.

Падрыхтавала Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Добрая навіна

Глуша цяпер пачынаецца з Адамовіча

Першы прыпынак грамадскага транспарту гэтага населенага пункта з боку Бабруйска атрымаў новы твар.

Яго зрабіў вядомы беларускі мастак Аляксандр Благій па ініцыятыве бабруйскага актывіста Андруся Архіпенкі і створанай ім групы падтрымкі. Як мы ўжо паведамлялі ў адным з выпускаў праекта «Глуша Адамовіча», вясной малады чалавек абвясціў конкурс эскізаў будучага аб'екта, на які даслалі каля 20 ідэй. На іх аснове Аляксандр Благій распрацаваў канцэпцыю і знешні выгляд прыпынку. На сценах павільёна з'явілася цытата з апошняга твора пісьменніка «Vixi», яго партрэт і карта, на якой сярод буйных культурных цэнтраў Беларусі заняла сваё пачэснае месца і маленькая Глуша — цікавы геаграфічны і турыстычны аб'ект.

Прыпынак стане своеасаблівым нулявым кіламетрам, ад якога з'явяцца паказальнікі да аўтэнтычнай аптэкі, дзе плануецца зрабіць музей Адамовіча, дома, дзе пэўны час жыў Алесь Міхайлавіч, вуліцы, названай ў яго гонар, да могілак, дзе ён пахаваны, і помніка, які плануецца ў хуткім часе ўсталяваць, іншых мясцін, звязаных з імем беларускага класіка.

Фота Марыі СУШЧАНКІ.

Прэзентацыя аб'екта пад сімвалічнай пакуль назвай «Прыпынак Адамовіча» (афіцыйна ён называецца «Глуша») адбудзецца 6 кастрычніка ў межах раённага фестывалю народных промыслаў і рамёстваў «Глушанскі хутарок». Падчас яго можна будзе здзейсніць экскурсію па адамовіцкіх мясцінах. Арганізатары экскурсіі прапануюць ахвотным загадзя запісацца па тэлефоне +375 292418290, будзе арганізавана дастаўка з Бабруйска.

Працяг тэмы ў наступным выпуску «Глуша Адамовіча».

Нэлі ЗІГУЛЯ.

«Мая Беларусь»: кніга падарожнічае па краіне

З адной кнігай — па ўсёй Беларусі. Пагадзіцеся, такі творчы праект заслугоўвае ўвагі і шырокай падтрымкі. Калі, безумоўна, кніга таго вартая.

Сустрэча з пісьменнікам лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Уладзімірам Ліпскім прайшла ў Рэчыцы. Школьнікі, моладзь адкрылі для сябе новую кнігу аўтарытэтнага ў краіне і паважанага чытачамі літаратара — «Мая Беларусь», на старонках якой змешчаны прызнанні ў любві Айчыне, нашай Бацькаўшчыне, на старонках якой празаік выбудоўвае эмацыянальны па сваёй напружанасці, узнёсласці, паэтычны, сардэчны, душэўны дыялог з падрастаючым пакаленнем. Уладзімір Ліпскі ў нарысавай, эсэістычнай форме дзеліцца сваімі думкамі, развагамі пра веліч Беларусі, разважае пра будучыню і сучаснасць нашай краіны. Падкрэслівае, якія багатыя і трывалыя гістарычныя, асветніцкія традыцыі засталіся нам, беларусам, з мінулых стагоддзяў.

Падтрымку ў правядзенні сустрэчы, прэзентацыі аказала выдавецтва «Адукацыя і выхаванне», дзе і выйшла новая кніга Уладзіміра Ліпскага. Мерапрыемства ў Рэчыцы прайшло ў межах творчай акцыі, якую ладзіць па ўсёй краіне рэдакцыя самага тыражнага дзіцячага часопіса краіны — «Вясёлка». Вось што з гэтай нагоды зазначае **намеснік галоўнага рэдактара часопіса публіцыст Анастасія РАДЗІКЕВІЧ:**

— Кніга «Мая Беларусь» уражвае як зместам, так і мастацкім афармленнем. У тандэме, калі так можна выказацца, з Уладзімірам Сцяпанавічам працаваў таленавіты кніжны графік Віталь Дударэнка. Сустрэча з чытачамі на Гомельшчыне, у Рэчыцы, чарговы раз пераканала нас, што кніга тады шырэй ідзе да дзяцей і дарослых, калі ёсць жывы камунікат, калі ўсе бачаць, слухаюць аўтара. Уладзімір Ліпскі — жаданы госць у любой аудыторыі. І канешне ж, мы ўсямерна, разлічваючы на падтрымку і ўстаноў адукацыі, і школьных бібліятэк, праедзем з акцыяй «Мая Беларусь: пісьменнікі — дзецям» па ўсёй краіне. Гэты творчы, кніжны, літаратурны і патрыятычны праект — яскравая нагода пагаварыць пра розныя важкія каштоўнасці жыцця. Дарэчы, у той самы час, як і ў Рэчыцы, акцыя «Мая Беларусь: пісьменнікі — дзецям» прайшла і на Берасцейшчыне, у Іванаве. Без удзелу, праўда, аўтара кнігі «Мая Беларусь». І ўсё ж атмасфера для знаёмства і з кнігай, і ўвогуле са светам беларускага мастацкага слова была ў Іванаве — горадзе, дзе зусім нядаўна прайшоў Дзень беларускага пісьменства, — самая прыязная, адкрытая і шчырая. Раю зазірнуць у горад, дзе і водгалас свята прыгожага пісьменства яшчэ чуваць, дзе і новая кнігарня адкрылася, зазірнуць усім, хто рупіцца пра беларускую кнігу, пра развіццё беларускай літаратуры.

Дарэчы, эстафету Дня беларускага пісьменства прыняў ужо Слонім. Відаць, з кнігай «Мая Беларусь» Уладзімір Ліпскі і калектыў часопіса «Вясёлка», дзе друкаваліся раздзелы кнігі, завітаюць і ў гэты старажытны горад.

Сяргей ШЫЧКО.

Якуб Колас з італьянскім акцэнтам

Заўтра, 4 кастрычніка, у Неапалі (Італія) у Анжуйскім палацы адкрыецца выстаўка «Якуб Колас — класік беларускай літаратуры і рускія пісьменнікі».

Арганізатары гэтага творчага праекта — Ганаровае консульства Беларусі, асацыяцыя «Беларусь», якія працуюць у Неапалі. Падтрымку ў рэалізацыі задумы аказалі пасольства Рэспублікі Беларусь у Італіі і муніцыпалітэт Неапаля. Выстаўка ў Італіі — такая нечаканая для літаратурна-музейнай справы Беларусі і Італіі — стала магчымай дзякуючы, безумоўна, Дзяржаўнаму літаратурна-мемарыяльнаму музею Якуба Коласа.

Варта нагадаць, што італьянская літаратура заўсёды была ў полі зроку беларускіх паэтаў, празаікаў, перакладчыкаў. Згадваючы беларуска-італьянскія літаратурныя сувязі, можна вызначыць цэлы шэраг імёнаў, след якіх у гэтай справе надзвычайны: Васіль Быкаў (аўтар «Альпійскай балады»), перакладчык Анатоль Шаўня, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь Уладзімір Скарынкін і шмат хто яшчэ.

Мікола РАЎНАПОЛЬСКІ.

Зроблена з душой

АГНЁМ, ЖАЛЕЗАМ І ЦЯРПЕННЕМ

Майстар піраграфіі з Жодзіна збірае калекцыю выпальвальнікаў, робіць партрэты касманаўтаў і алімпійскіх чэмпіёнаў і марыць адкрыць арт-галерэю

Ігар КАПЕРСКІ захапіўся піраграфіяй яшчэ 40 гадоў таму, калі вучыўся ў Слаўгарадскай школе-інтэрнаце, а пасля арміі вярнуўся да ранейшага захаплення і заняўся мастацкім выпальваннем па дрэве ўжо ўсур'ёз. Назваць занятак майстра-самавучкі звычайным хобі і самадзейнасцю не дазваляе ўнушальны спіс персанальных выставак (чаргавая з іх, «Танец агню», да 9 кастрычніка якраз праходзіць у сталічнай галерэі «Універсітэт культуры»), а таксама прызавыя дыпломы з Кубка Расіі па мастацкай творчасці «Асамблея мастацтваў». На сёння Ігар Уладзіміравіч — практычна адзіны ў Беларусі мастак, які працуе ў тэхніцы піраграфіі. І гэта пры тым, што па прафесіі ён трэнер па самба і дзюдо ў СДЮШАР Жодзіна, які выгадаваў нямала прызёраў і пераможцаў рэспубліканскіх і міжнародных чэмпіянатаў.

Аўтар паказвае адну з самых любімых работ — сабака Тайк, ён жа «Жодзінскі шляхціч».

Адной з першых сур'ёзных работ стаў партрэт Багуслава Радзівіла — яго майстар падарыў Жодзінскаму краязнаўчаму музею. Наогул жа з 1994 года Ігар Каперскі літаральна агнём і жалезам стварыў каля 200 работ — маляўнічыя родныя краявіды, помнікі архітэктуры, біблейскія сюжэты, а таксама партрэты вядомых асоб, сярод якіх ёсць «зорныя» спартсмены і трэнеры, мастакі і музыканты, касманаўты і першыя асобы. У спартыўнай галерэі ёсць партрэты Юліі Несцярэнкі, Аляксандра Мядзведзя, Ігара Макарава, Надзеі Скардзіна, Дар'і Домрачавай. Ганаровае месца сярод іх займае і партрэт Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ў хакейнай форме. А баскетбольны сюжэт «Кідок перамогі» выразнасцю і дакладнасцю дэталяў нагадвае незвычайны фотакадр: на карціне, акрамя спартсменак, карпатліва выпаленыя дробнымі штрыхамі больш за 150 балельшчыкаў!

— Спартыўная тэматыка мне блізкая ў сілу прафесіі і ўласных захапленняў, — усміхаецца Ігар Уладзіміравіч, якога я заспяваю на рабочым месцы, у перапынку паміж трэніроўкамі. — Але не менш я захапляюся прыродай — люблю рыбалку, люблю хадзіць у грыбы і ягады, словам, тыя заняткі, якія патрабуюць паглыблення, у якіх важны не толькі вынік, але і сам працэс. Але выявы жывёл я не малюю, больш люблю пейзажы. І, безумоўна, вельмі цікава рабіць партрэты — ёсць столькі выдатных сучаснікаў, у тым ліку нашых землякоў, вартых увагі і ўслаўлення!

— Я ў дзяцінстве таксама захаплялася выпальваннем, у піянерскім летніку ў гэты гурток заўжды стаяла чарга ахвотных, ды і наогул, справа была вельмі запатрабаваная. На ваш погляд, куды і чаму знікла былая папулярнасць піраграфіі?

— Мяркую, рэч у тым, што цяпер дзеці і моладзь хочуць атрымаць усё і адразу — мінімум высілкаў, хуткі вынік. Нямногія выхоўваюць у сабе такія якасці, як уседлівасць і цярпенне. Прасцей узяць гатовае рашэнне, цяпер шмат такіх набораў у продажы: ужо гатовая дошчачка з нанесеным малюнкам, практычна аднаразовы выпальвальнік — і амаль што ніякай прасторы для фантазіі. З іншага боку, пытанне і да дарослых: раней у нас выпальваннем займаліся на ўроках працы, а цяпер хіба хто захоча пераабсталяваць кабінеты належным чынам — каб было і некалькі выцяжак, і надзейныя апараты, і супрацьпажарныя прылады... Ды яшчэ трэба несці адказнасць за паводзіны дзяцей, якія могуць забаўляцца з прыборамі, не зважаючы на тэхніку бяспекі.

Дачка Ігара Каперскага Кацярына пайшла за бацькам у спорт і дасягнула значных вынікаў, а вось цікавасць да выпальвання дзецям не перадалася. Наогул, многія прасіліся да майстра ў вучні, але праз нейкі час сыходзілі — не хапала той самай уседлівасці.

Сам жа мастак не толькі метадычна і разам з тым натхнёна выконвае ўсё новыя драўляныя карціны, але і папаўняе сваю калекцыю выпальвальнікаў, якіх назбіраў ужо больш за 20. Найстарэйшая прылада была выпушчана прыкладна ў 60-я гады мінулага стагоддзя, а самы любімы памочнік — звычайны «Гном» вытворчасці Мінскага прыборабудаўнічага завода. З «Гномам», дарэчы, звязана асобная гісторыя. У 2005 годзе гэты электравыпальвальнік знік з прылаўкаў, і Каперскі паехаў на завод высвятляць, у чым справа. Аказалася, прыбор знялі з вытворчасці — застаўся літаральна адзін узор на стэндзе ў аддзеле маркетынгу, і прадаваць яго, зразумела, адмовіліся. Тады майстар пайшоў па-банку: прынёс і паказаў некалькі асабліва ўдалых сваіх работ. «Гэта вы нашым прыборам зрабілі?! Не можа быць!» — не паверылі на заводзе. І так уразіліся, што знялі з вітрыны і падарылі не толькі «Гноміка», але і набор іголак да яго — мастак дагэтуль выкарыстоўвае іх у рабоце.

Каб намаляваць агнём Сальвадора Далі і фрагмент яго карціны, спатрэбілася шэсць месяцаў.

Ці магчыма жыць у Жодзіне і не ўслаўляць «БелАЗ»?

— На эксперыменты з сучаснымі тэхналогіямі, накшталт лазера, асмеліцеся?

— А што ў гэтым цікавага: апрацаваў карцінку на камп'ютары, націснуў на кнопку ды сядзі, чакай выніку, штампуй хоць 10, хоць 100 аднолькавых работ. У чым жа тады твая праца як мастака? Не, я захоўваю вернасць выпальванню, першыя ўрокі якога даў яшчэ наш выкладчык працоўнага навучання. Так, гэта праца не хуткая: я доўга падбіраю сюжэт, дабіваюся балансу святла і ценю, замацоўваю вынік лакам, які трэба літаральна ўціраць у дошку, — але, мабыць, таму наведвальнікі выставак дзеляцца, што карціны ім пра нешта гавораць, «дыхаюць», жывуць... Напрыклад, на карціне «Нараджэнне Ісуса» ад немаўляці разліваецца святло, і многія пытаюцца: «Як вы гэтага дамагліся?». А я часам і сам не ведаю — бывае, разоў па дзесяць даводзіцца сціраць наждачкай і перарабляць асобны элемент, пакуль атрымаецца тое, што задумваў. Магчыма, у гэтым дапамагае і сам матэрыял — шпона бярозы або сасны, у якой і рэльеф, і шчыльнасць якраз такія, як трэба.

Ужо больш як дзесяць гадоў Ігар Каперскі бярэ ўдзел у выстаўках. Канешне, найбольш памятныя — першыя. У 2007 годзе ў БНТУ праходзіла мастацкая выстаўка «З любоўю да Бога» як частка міжнароднага праекта «Радасць Вялікадня». Потым прыйшоў час персанальных выставак у Жодзіне, Мінску, Бабруйску, Маладзечне, Віцебску, а яшчэ праз некалькі гадоў мастак заявіў аб сабе ў Расіі — яго запрасілі зладзіць выстаўкі ў Доме мастакоў у Санкт-Пецярбургу, у Музеі спартыўнай славы Расіі (там і цяпер захоўваецца партрэт алімпійскай чэмпіёнкі Дар'і Домрачавай). Частку работ аўтар раздарыў — так, выява Нацыянальнай бібліятэкі захоўваецца ў скрыпача і выканаўца Аляксандра Рыбака, карціну з мінскім Кафедральным саборам прыхаджане папрасілі ў падарунак для Мітрапаліта Філарэта. А вось карціны «Нараджэнне Ісуса» і «Жодзінскі шляхціч» (партрэт любімага сабакі Тайка) Ігар Каперскі беражліва захоўвае і не згаджаецца прадаць ні за якія грошы, хоць, было, і прапаноўвалі значныя сумы.

— Што яшчэ хацелася б зрабіць? Ну, вось я некалі спрабаваў рабіць куфэркі з арнаментам, хачу зноў прыгадаць гэты вопыт, але ўжо на драўляных велікодных яйках. Хачу працягнуць серыю з партрэтаў мастакоў і элементаў іх карцін — Далі, Айвазоўскага, Шышкіна, Да Вінчы, «падбіраюся» да вобраза любімага акцёра Юрыя Нікуліна, зараз шукаю здымак, які найбольш поўна перадаваў бы яго характар і вобраз. Безумоўна, хачу папоўніць спартыўную галерэю — абавязкова зраблю карціну з нашымі «залатымі» дзяўчатамі-біятланісткамі. Але самая вялікая мара — стварыць першую ў Беларусі і ў свеце арт-галерэю — музей піраграфіі, дзе, з аднаго боку, маглі б выстаўляцца нашы мастакі і замежнікі, якія працуюць у розных тэхніках: хтосьці выпальвае па шоўку, хтосьці па шкле, скуры; а з другога, захоўваліся б самыя цікавыя работы, тэхнічныя прылады, літаратура, праходзілі экскурсіі і майстар-класы. Бо хочацца выходзіць на міжнародны ўзровень, больш паказваць і расказваць пра нашу краіну.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.
Фота аўтара і з асабістага архіва мастака.

Даведка «Звязды»

Піраграфія перакладаецца даслоўна як «маляванне агнём». І хоць у нас больш ведаюць менавіта выпальванне па дрэве, мастацкім палатном могуць служыць самыя розныя арганічныя матэрыялы: папера, тканіна, скура, корак і нават шкло... Тэхнікі таксама адрозніваюцца: выпальваць малюнак можа з дапамогай адкрытага агню, лінзы, кіслаты, паяльнай лямпы, разнастайных прылад, ад электравыпальвальніка да лазера. Выпальваннем, найстарэйшыя вядомыя ўзоры якога датуюцца 700 годам да нашай эры, захапляліся ў тым ліку знакамітыя мастакі Рэмбрант і Пабла Пікасо, а ў XIX стагоддзі гэты від мастацтва ў многіх краінах быў больш папулярны за вышыванне.

Zамор'е

ПАХУДЗЕЦЬ УСІМ ГОРАДАМ

Улады іспанскага мястэчка Нарон абвясцілі масавае пахудзенне: да 2020 года яго жыхары павінны скінуць у суме 100 тысяч кілаграмаў, паведамляе партал The Local.

Усяго ў горадзе, размешчаным у аўтаномнай супольнасці Галісія, жыве каля 40 тысяч чалавек. У дзевяці тысяч з іх ёсць лішняя вага, а тры тысячы пакутуюць ад цяжкай формы атлусцення. Да праекта далучыліся чатыры тысячы чалавек — кожны дзясяты жыхар горада.

Адзін з натхняльнікаў праграмы, 63-гадовы сямейны ўрач Карлас Пінэйра, некалькі разоў на тыдзень праводзіць для мясцовых жыхароў гімнастыку ў парку на свежым паветры. 65-гадовы кранаўшчык Конрад Віямар рэгулярна прыходзіць на заняткі. «У Іспаніі ёсць прыказка, што свінню можна з'есці цалкам ад кончыка хваста да лыча. У першую чаргу я адмовіўся ад трыбухі, свінога жывата і мясных нарэзак», — кажа ён.

Каб прыцягнуць увагу да праекта, мэр горада і яе памочнікі публічна ўзважыліся на цэнтральнай плошчы Нарона на гіганцкіх вагах. У рамках праграмы ўрачы бясплатна складаюць жыхарам персанальны план харчавання і трэніровак. Удзельнікі праграмы рэгулярна прыходзяць узважвацца ў медыцынскія ўстановы горада. 18 рэстаранаў у Нароне змянілі сваё меню і ўключылі туды больш карысных нізкакаларыйных страў з морапрадуктаў.

Праграма дзейнічае і ў школах. Падчас перапынкаў настаўнікі гуляюць разам з вучнямі па ўзбярэжжы. На працягу дня школьнікам вылучаецца гадзіна для заняткаў спортам. Менш актыўным настаўнікі прапануюць пазаймацца на велатрэнажорах пад дэвізам «Кручу педалі, пакуль чытаю». У той жа час праблема лішняй вагі не прагаворваецца з імі напрамую, каб больш поўных дзяцей не дражнілі».

Паводле даследаванняў Іспанскага таварыства кардыёлагаў, у Галісіі жыве больш за ўсё іспанцаў, якія пакутуюць на атлусценне. Даследчыкі звязваюць гэта з гастранамічнымі прыхільнасцямі галісійцаў.

У ШВЕЙЦАРЫІ СА СМЕЦЦЕМ НЕ ЖАРТУЮЦЬ

Жыхар швейцарскага горада Біль правядзе ў турме два дні за няправільна выкінутае смецце, паведамляе The Local.

У канцы 2017 года 33-гадовы мужчына пакінуў пакет са смеццем на вуліцы не ў той дзень, калі яго павінны былі забраць. Да таго ж ён выкінуў адходы ў звычайным пакеце, а не ў дарагім мяшку, ухваленым мясцовым саветам. Парушальніка вылічыў супрацоўнік смеццевай паліцыі і выпісаў яму штраф у 150 швейцарскіх франкаў (каля 330 рублёў). Аднак мужчына не аплаціў штраф своечасова, і за гэта яго прыгаварылі да двухдзённага турэмнага зняволення. Улады Біля сцвярджаюць, што летась штраф за няправільна выкінутае смецце выпісалі 209 жыхарам горада, яшчэ 600 чалавек атрымалі папярэджанні.

У канцы сакавіка паведамлялася, што жыхары Швейцарыі панадзіліся адвозіць смецце ў суседнюю Францыю з-за занадта высокіх пабораў за яго перапрацоўку.

Іван КУПАРВАС.

У СТЫЛІ ШАСЦІДЗЯСЯТЫХ

Скарыстайцеся вашым смартфонам, каб адсканаваць QR-код і ўбачыць больш фота.

Калі бываю на вясковых святах, назіраю, як канцэртныя пляцоўкі ўпрыгожваюць абрусамі, дыванамі і ручнікамі. Увішныя клубныя работнікі ў свой час паклапаціліся сабраць, а цяпер паказваюць аўтэнтычныя творы, маўляў, паглядзіце на нашу самабытнасць! Калі бачу такія стыхійныя выстаўкі каля сельскіх клубаў, прыгадваю колішніх фатографаў, якія нярэдка здымалі партрэты на фоне квяцістых дываноў і посцілак.

Нядаўна ў славутай Неглюбцы Веткаўскага раёна праходзіла свята «Кросенцы», на якое сабраліся і цяперашнія, і былыя (малая радзіма не хоча адпускаць) жыхары — ганаровыя госці, самадзейныя артысты. У скверы каля Цэнтра ткацтва красавалася класіка неглюбскага ткацтва. У гэты момант прыйшло рашэнне ператварыцца ў «колішняга» фатографа-партрэтыста і «ўвекавечыць» неглюбчан на фоне іхніх шэдэўраў. Так, я не агаварыўся — неглюбскае ткацтва ўзята пад ахову дзяржавы, яму надалі статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Міжволі падумалася: свята некалі скончыцца, а памяць, дзякуючы здымкам, застанецца назаўсёды. Вырашана — зроблена! Выбраў месца, паставіў услончык і пачаў здымаць. Ахвотных набралася нямала. «Мадэлі» з задавальненнем уключаліся ў гульню, сядалі па адным, па двое, сур'ёзна глядзелі ў фотааб'ектыў, а часам і ўсміхаліся. Настрой на тварах адпавядаў настрою свята.

Час праляцеў імгненна, свята закончылася, ручнікі і дываны сталі здымаць. Антураж часовага фотаатэлье знік. А фотавыявы — засталіся! Сёння, гледзячы на гэтыя постаці, пераношуся ў расквечаны ад фарбаў неглюбскі сквер. І свята працягваецца!

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.
Ідэя макета Таццяны ТКАЧОВАЙ.

Извещение о проведении 5 ноября 2018 года аукционных торгов с условиями по продаже имущества, находящегося в собственности СООО «БЕЛВИНГРУПП»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе, инв. номер в ЕГРНИ)	«Административно-производственный корпус» общей площадью 8 193,90 кв. м, инв. номер в ЕГРНИ 500/U-56433; «Боксы для ремонта техники» общей площадью 262,80 кв. м, инв. номер в ЕГРНИ 500/U-56434
Местонахождение имущества	г. Минск, ул. Селицкого, 15Д, 15Д/1
Сведения о земельном участке	Площадь – 1,8579 га, кадастровый номер 500000000002004288
Продавец имущества	СООО «БЕЛВИНГРУПП», 222750, ул. Нахимова, 20, к. 402, 220033, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск
Начальная цена без учета НДС	1 700 000,00 долларов США
Сумма задатка	300 000,00 бел. руб.
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в белорусских рублях в размере, эквивалентном 1,0 (одному) проценту от наивысшей цены предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день проведения торгов
Обременения	Ипотека

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Стоимость продаваемого имущества определяется в размере, эквивалентном наивысшей цене в долларах США, указанной в протоколе о результатах торгов, не включает НДС и подлежит оплате в белорусских рублях по официальному курсу Национального банка Республики Беларусь на день перечисления денежных средств на счет продавца в соответствии с условиями договора купли купли-продажи предмета торгов, с учетом внесенной суммы задатка.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Победитель торгов (покупатель) осуществляет оплату стоимости приобретенного имущества с учетом НДС в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 5 ноября 2018 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 03.10.2018 по 02.11.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (029) 632-32-86 (СООО «БЕЛВИНГРУПП»)

ООО «Фрондера» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова»

Таблица № 1

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб. с НДС
1	1. Капитальное строение – контрольно-пропускной пункт с инв. № 630/С-78537. Общая площадь: 7,6 кв. м 2. Сооружение: ограждение (литер а), 1997 г. п., ж/б плиты, L – 115,70 м, H – 2,10 м 3. Сооружение: асфальтная дорога (литер б), 1997 г. п., площадь – 778,5 кв. м, асфальтобетон 4. Сооружение: складская площадка (литер в), 1997 г. п., площадь – 2 368,5 кв. м, асфальтобетон и бетон	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/43 вблизи п. Чисть	57 936,00	579,36	2 896,80

Торги в отношении имущества, указанного в Таблице № 1, проводятся впервые. Окончание приема заявлений в 18.00 02.11.2018

Таблица № 2

Лот	Наименование	Адрес	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб. с НДС
1	1. Объект недвижимости – капитальное строение (здание склада) с инв. № 630/С-72907, общей площадью 655,7 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, п. Чисть, ул. Заводская, 3/5	225 792,00	2 257,92	11 289,60
	2. Объект недвижимости – капитальное строение (склад № 6) с инв. № 630/С-76020, общей площадью 358,9 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/15, вблизи п. Чисть			
	3. Объект недвижимости – капитальное строение (склад № 9) с инв. № 630/С-76021, общей площадью 213,1 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/11, вблизи п. Чисть			
	4. Объект недвижимости – капитальное строение (склад № 10) с инв. № 630/С-76025, общей площадью 210,5 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/12, вблизи п. Чисть			
	5. Объект недвижимости – капитальное строение (склад № 11) с инв. № 630/С-76018, общей площадью 198,3 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/13, вблизи п. Чисть			
	6. Объект недвижимости – капитальное строение (склад № 12) с инв. № 630/С-76024, общей площадью 204,3 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/14, вблизи п. Чисть			
	7. Объект недвижимости – капитальное строение (тепловой узел) с инв. № 630/С-76017, общей площадью 56,3 кв. м	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, 1/16, вблизи п. Чисть			
	8. Сооружение с инв. № 96001968	Минская обл., Молодечненский р-н, Чистинский с/с, вблизи п. Чисть			

В отношении имущества, указанного в Таблице № 2, проводятся вторые повторные торги. Публикация об аукционе ранее размещалась 19.07.2018 г. в газете «Белорусская Нива» («Сельская газета»). Цена на предмет торгов снижена на 20 %. Окончание приема заявлений в 18.00 19.10.2018

Лоты, указанные в Таблице № 1 и № 2, расположены на земельном участке площадью 50,9873 га с кадастровым номером 623886007601000757, который является неделимым. Целевое назначение – земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений. Право постоянного пользования. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Земельный участок находится в охранной зоне: электрических сетей, код – 5,2, площадь – 2,9281га; газораспределительной системы, код – 5,7, площадь – 4,8900 га

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник явился для участия в аукционе, и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцати) дней со дня проведения аукциона.

Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона и затраты по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by. на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион по лоту, указанному в Таблице № 1, состоится 06.11.2018 в 11.30 (регистрация участников с 11.00 до 11.20) по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 1 (приемная)

Аукцион по лоту, указанному в Таблице № 2, состоится 23.10.2018 в 11.30 (регистрация участников с 11.00 до 11.20) по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 1 (приемная)

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержатся на сайте *https://sites.google.com/site/pcjuristcom/torgi*.

До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY80ALFA30122215570140270000 в Отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344.

Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «УКХ «Забудова» (Лот №__, Табл. №_), проводимом «__» _____ 2018 г.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектами аукциона. Контактное лицо для осмотра Объектов: 8 029 303 18 05 (Новоселов Дмитрий Викторович).

По вопросам наличия обременений на вышеуказанные лоты обращаться по телефону 8 (029) 171 09 46 (Кибзюк Дмитрий Николаевич).

Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения.

Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»

Организатор аукциона – ООО «Фрондера»: 8 (029) 305 86 50 • e-mail: frondera@mail.ru

ОАО «Пинск-стройматериалы» 15 и 26 октября 2018 года проводит 1-е и 2-е повторные открытые торги в форме аукциона по реализации имущества

Организатор торгов	Ликвидатор **ОАО «Пинск – Стройматериалы»,** Ребковец Дмитрий Павлович, тел.: +375 29 835 99 77; 44 776 19 47
Время и место проведения торгов	В **11.00** по юридическому адресу продавца

Номер лота	Наименование и краткое описание	Общая площадь, кв. м	Стоимость, руб., без НДС	Размер (сумма) шага аукциона, из расчета 5 %	Сумма задатка, руб., из расчета 10 %	Начальная цена лота с учетом шага, руб., без НДС
1	**Склад – арочник № 1** ул. Пучкова, 14В	**493**	**55 917**	**2 796**	**5 592**	**58 713**
2	**Склад – арочник № 2,** ул. Пучкова, 14Г	**493**	**68 067**	**3 404**	**6 807**	**71 471**
3	**Навес для материалов,** ул. Пучкова, 14Д	**637,6**	**98 640**	**4 932**	**9 864**	**103 572**
4	**Мастерские,** ул. Пучкова,14Б	**146,1**	**26 100**	**1 305**	**2 610**	**27 405**
5	**Магазин № 22 «Сделай сам»,** ул. Берковича, 13	**206,5**	**95 400**	**4 770**	**9 540**	**100 170**
6	**Магазин № 4, д. Пинковичи,** ул. Лунинецкая, 39	**198**	**107 300**	**5 365**	**10730**	**112 665**
7	**Склад – модуль,** ул. Пучкова, 14	**881,2**	**220 000**	**11 000**	**22 000**	**231 000**
8	**Магазин № 15,** ул. Горького, 57	**526,4**	**481 500**	**24 075**	**48 150**	**505 575**

С имуществом можно ознакомиться с пон. по пят. с 8 до 18 по адресу продавца. Подробные сведения о составе имущества, начальной цене лота, шаге аукциона, сумме задатка, порядке проведения торгов и оформления их результатов размещены на сайтах **http://pinsk.gov.by и brest-region. gov.by** и у организатора торгов

Шаг аукциона	**5 % от начальной стоимости лота**
Размер и сроки перечисления суммы задатка	10 % от начальной цены предмета торгов. Задаток до подачи заявления перечисляется на **р/с BY 39 PJCB 3012 520004100000 933 в Приорбанк ОАО БИК PJCBBY2X, УНН 200250973**
Документы, необходимые для участия в торгах	Заявление на участие в аукционе, платежный документ с отметкой банка о внесении задатка, копии документов, подтверждающих юридические полномочия участника торгов, предоставляются не позднее **17.00 14.10.2018 г. и 25.10.2018 г.**
Возмещение затрат	Победитель (претендент) возмещает затраты, связанные с подготовкой по организации и проведению аукциона из расчета 1,85 % от суммы сделки без НДС, которые подлежат уплате в течение 3 (трех) рабочих дней с даты проведения аукциона

ОАО «Дорстройиндустрия» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества

			Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток с НДС, бел. руб.	Шаг аукциона, %
Лот № 1	**Оборудование II технологической линии щебеночного завода, г. Фаниполь**	Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 37	153 646,22	15 364,62	5

10 единиц оборудования: агрегат мелкого дробления ДРО-702-10 (инв. № 4250), агрегат мелкого дробления ДРО-702-10 (инв. № 4251), агрегат сортировки ДРО – 690 (инв. № 4255), агрегат сортировки ДРО – 669 (инв. № 4261), конвейер специальный СМД-151-80 (инв. № 4267), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4272), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4273), конвейер специальный СМД-151-60 (инв. № 4275), конвейер специальный СМД-151-50 (инв. № 4285), агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4259)

Лот № 2	**Агрегат грануляции ДРО-630 (инв. № 4260)**	Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 37	73 794,00	7379,40	5

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот №1, 2 по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота № 1, 2: в течение 10 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 15.10.2018 в 11.00 по адресу: г. Фаниполь, ул. Заводская, д. 1-1, 3-й этаж, актовый зал

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юр. лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, подавшие заявление на участие в аукционе (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом)); представившие заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, заявление об ознакомлении с документами, продаваемым Объектом (Объектами) (по форме, установленной Организатором аукциона (Продавцом)) и заключившие с Организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (по форме, установленной Организатором аукциона), а также прилагаются следующие документы: юр. лица – доверенность, выданную представителю юр. лица, копии учредительных документов, свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о гос. регистрации и извещения о присвоении УНП; физ. лица – паспорт, представители физ. лиц – паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально; организациям и физ. лицам (нерезидентам РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией, с заверенным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык; представители юр. и физ. лиц (нерезиденты РБ) – легализованная в установленном порядке доверенность. При подаче документов заявитель (представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юр. лица – документ, подтверждающий полномочия. Подача документов по почте не допускается. Сведения об участниках не подлежат разглашению.

Задаток перечисляется на счет BY32BAPB30123268800100000000 в ЦБУ № 510 г. Минск, Региональная дирекция по Минской области ОАО «Белагропромбанк», БИК BAPBBY2X, УНП 100211220, ОКПО 03455184. Получатель – ОАО «Дорстройиндустрия». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Дорстройиндустрия» (Лоты № 1, 2), проводимом 15 октября 2018 года.

Задаток, уплаченный участником, ставшим Победителем (Претендентом на покупку), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта (Объектов). Задаток, уплаченный участниками, не ставшими Победителем аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона (назначенной даты его проведения в случае признания аукциона несостоявшимся) или с момента регистрации Организатором аукциона отказа участника от участия в аукционе.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.00 до 12.00, с 13.00 до 17.00 по адресу: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Фаниполь, ул. Заводская, 1-1, каб. 202. Окончание приема заявлений – 12.10.2018 в 17.00. Заключительная регистрация участников – 15.10.2018 с 08.30 до 11.00 по месту проведения аукциона.

Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом (Объектами). Контактное лицо для осмотра Объекта: Браим Дмитрий Александрович, тел. 8 (029) 774 07 33.

Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Организатор (Продавец): ОАО «Дорстройиндустрия», г. Фаниполь, ул. Заводская, 1-1, тел.: (01716) 7-31-06, (029) 774-07-33 • www.dsi.by • e-mail: jurist@dsi.by

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27. тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, WWW.BELTORGI.BY.

Продавец: ООО «Белинтертранс» (УНП 600050171) в лице антикризисного управляющего ООО «Управляющая компания «СОВЕТНИК».

Повторные публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены: 16 октября 2018 г., начало – 09.00, окончание – 17.00 на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY. Извещение о проведении предыдущих торгов опубликовано в «Сельской газете» от 23.08.2018 г.

Предмет торгов – комплекс из 16 объектов недвижимого и 39 объектов движимого имущества в Минском р-не, д. Касынь (подробнее на beltorgi.by). Начальная цена – 3 253 705,69, бел. руб. с НДС, шаг торгов – 162 685,28 бел. руб., задаток – 325 370,57 бел. руб. Телефон для ознакомления +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок по 15.10.2018 г. 17.00: 1) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация»; 2) подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY; 3) направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее – в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY).

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. В ходе электронных торгов любой допущенный к торгам участник имеет право на новое ценовое предложение (далее – ставка) посредством его повышения на установленный в объявлении шаг. Все ставки участников и время их поступления располагаются в открытом доступе для участников электронной площадки. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену.

Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов.

Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет электронных торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а также аукционный сбор. После этого между продавцом и победителем электронных торгов в течение десяти дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи предмета торгов.

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	РУП «СМТ № 22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54. Тел.: + 375 (214) 48-30-01, 48-30-02, 48-30-03

Лот № 1

Имущество в составе объектов недвижимости, оборудования, материалов, реализуемое одним лотом, в составе

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Производственный корпус	4234,2 кв. м	250/D-36006

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 23-2, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Канализационная насосная станция ливневая (составные части: подземная часть, бетонное покрытие (2833 кв. м); ограждение (панели ж/б – 193, 2 м) ограждение (кирпич, 9,6 м) дороги и проезды заводской территории пл. 159 кв. м (покрытие бетонное; плиты ж/б); ворота (1/2 часть)	223,1 кв. м	250/C-34540

Адрес: Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 23Г, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Сведения о земельном участке	Для обслуживания здания канализационной насосной станции предоставлен участок на праве постоянного пользования общ. пл. 0,6463 га

Внеплощадочная канализационная сеть ливневая (составные части: участок сети (трубопровод напорный от КНС до К1, колодец К1, трубопровод безнапорный)	785 м	250/C-39078

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12 в 0,3 км к востоку от д.Ксты, внеплощадочная канализационная сеть ливневая от КНС (ливневой) до колодца в г. Полоцке, р-н ул. Строительной, 30/6

Сеть ливневой канализации (составные части: трубопровод безнапорный, 87 колодцев, 12 дождеприемников, 25 выпусков)	2160,5 м	250/C-36840

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, в 0,3 км к востоку от д. Ксты, сеть ливневой канализации

В состав лота входит следующее оборудование

Наименование	Инв. №	Наименование	Инв. №
Насос ФГГ 50/12,5 (3 ед.)	05150, 05151, 05152	Измеритель дымности отработавших газов МЕТА-01 МП.01	00086
Мост. кран 16-5к-22.5-16-У3 (2 ед).	02244, 02245	Дистиллятор	05063
Электротельфер канатный 0,5т	б/н	Сварочный аппарат JASIC ARC-140	31798
Насос «Гном»	б/н	Трансформатор ТДМ-403 У2	31816
Комплект тензометрии BSS-2t с индикатором Ci 6001	47228	Трансформатор сварочный ТДМ-252 У2	00464
Блок снижения напряжения БСН 1 СУ3 (2 ед.)	00485, 00486	Трансформатор НТС 2.5У (2 ед.)	00490, 00491
Трансформатор ТДМ-403У2	00463		

С перечнем материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Начальная цена с НДС 20 %: 164 589,27 бел. руб.
Шаг аукциона: 8 229,46 бел. руб.

Порядок ознакомления по лоту № 1: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Мысник Наталья Васильевна, заместитель управляющего, тел. +375 (29) 5163232

Лот № 2

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Производственный корпус (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	5694,7 кв. м	250/D-36976

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-1, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

В состав лота входит следующее оборудование

Наименование	Инв. №	Наименование	Инв. №
Кран мостовой электрический однобалочный Л-595	41070	Кран мостовой 16-5К-22,5	41071

С перечнем оборудования, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 1 150 522,04 бел. руб.
Шаг аукциона: 57 526,10 бел. руб.

Лот № 3

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Производственный корпус (составные части: бетоносмесительный цех, склад готовой продукции; общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	11371,2 кв. м	250/D-36977

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-2, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Внутриплощадочная канализационная сеть (составные части: трубопровод, безнапорный, трубопровод, 45 колодцев, 4 дождеприемника, 17 выпусков)	1707,0 м	250/C-37674

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с,12, в 0,3 км к востоку от д. Ксты, канализационная сеть

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

В состав лота входит следующее оборудование

Наименование	Инв. №	Наименование	Инв. №
Кран мостовой 16-5К-22,5	41067	Кран мостовой 16-5К-22,5	41068
Кран мостовой 16-5К-22,5	41069	Кран мостовой 16-5К-22,5	41058
Трансформаторная подстанция ТМ-1000	40036	Трансформаторная подстанция ТМ-1000	40037
Подмости шарнирно-панельные	07403	Подмости шарнирно-панельные	07404
Формы для изготовления бетонных образцов 100*100 (5 компл. по 2 шт.)	44102	Формы для изготовления бетонных образцов 100*100 (2 компл. по 3 шт.)	44106

С перечнем оборудования, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Начальная цена с НДС 20 %: 2 054 737,69 бел. руб.
Шаг аукциона: 102 736,89 бел. руб.

Лот № 4

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение (составные части: рампа (59/100); общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	970,8 кв. м	250/D-36978

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-3, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

В состав лота входит следующее оборудование

Наименование	Инв. №	Наименование	Инв. №
Нивелир С-330 (2 ед.)	00081, 00519	Насос Гном 16*16	00487
Аппарат сварочный АС-150	42017	Трансформатор ТДМ-403 У2	00482
Инвертор сварочный ZX7-160	00480	Блок снижения напряжения БСН1СУ3	00489

С перечнем оборудования, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Начальная цена с НДС 20 %: 93 253,79 бел. руб.
Шаг аукциона: 4 662,69 бел. руб.

Лот № 5

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение (составные части: рампа (41/100); общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	683,5 кв. м	250/D-36979

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-4, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

В состав лота входит оборудование: линия по производству блоков из ячеистого бетона, инв. № 41080

Начальная цена с НДС 20 %: 66 006,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 3 300,30 бел. руб.

Лот № 6

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Производственное помещение (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	551,6 кв. м	250/D-36980

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-5, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

С перечнем оборудования, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Начальная цена с НДС 20 %: 66 384,39 бел. руб.
Шаг аукциона: 3 319,22 бел. руб.

Лот № 7

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	709,4 кв. м	250/D-36981

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-6, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 80 820,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 4 041,00 бел. руб.

Лот № 8

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	364,9 кв. м	250/D-36982

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-7, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

С перечнем оборудования, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь), входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Начальная цена с НДС 20 %: 47 459,68 бел. руб.
Шаг аукциона: 2 372,98 бел. руб.

Лот № 9

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение со стоянкой для автомашин (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	1093,7 кв. м	250/D-36983

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-8, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 119 640,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 5 982,00 бел. руб.

Лот № 10

Наименование	Общ. пл.	Инв. номер
Складское помещение (составные части: общее благоустройство территории – забор (кирпич), две калитки, забор (металл), забор (панели ж/б – 24,0 м и 280,9 м), дороги и проезды заводской территории, покрытие бетонное, плиты ж/б)	190,3 кв. м	250/D-36984

Адрес: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12-9, в 0,3 км к востоку от д. Ксты

Начальная цена с НДС 20 %: 24 960,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 1 248,00 бел. руб.

Порядок ознакомления по лотам №№ 2–10: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Мысник Наталья Васильевна, заместитель управляющего, тел. +375 (29) 5163232

Транспорт, спецтехника и оборудование, расположенные по адресу: Витебская область, Полоцкий район, Экиманский с/с, 0,3 км к востоку от д. Ксты, в составе

Лот №	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС
11	02218	Кран башенный КБМ-401П	47 976,00	2 398,80
12	03454	Дизмолот сваебойный МСДШ	3 792,00	189,60
13	31800	Агрегат сварочный АДД 4002 М2, 2006 г. в.	1 056,00	52,80
14	31801	Агрегат сварочный АДД 4003, 2000 г. в.	912,00	45,60
15	05071	Станок шлифовальный 3К-634, 1987 г. в.	60,00	3,00
16	41227	Автоматический станок для резки штапика СКУ-501	582,60	29,13
17	42021	Выпрямитель дуговой сварки ВДМ-1202С, 2007 г.	273,00	13,65
18	40221	Парогазогенератор ПГГ-2	864,00	43,20
19	40015	Сварочный аппарат ВДМ-1201,1991 г.	184,80	9,24
20	41228	Станок для зачистки углов профиля КТ-504/2, 2009 г.	1 212,00	60,60
21	41044	Станок настольно-сверлильный ВШ-029	696,00	34,80
22	44095	Станок шлифовальный 3К-1334	184,80	9,24
23	41065	Установка горизонтальная СМЖ-54А	1 608,00	80,40
24	40024	Установка прогрева бетона КТП ТО 80-86 У1, 1996 г. в.	275,40	13,77
25	8911	Блок-контейнер	729,20	36,46
26	04131	Штукатурная станция СШ-6	984,00	49,20
27	01138	Станция прогрева бетона ТСД 3-80/0,38 У3	613,80	30,69
28	01139	Станция прогрева бетона ТСД 3-80/0,38 У3	613,80	30,69
29	01130	Установка для приготовления и выдачи раствора УПР-3	2 224,80	111,24

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 13.00 до 14.00. **По лотам №№ 11–26** ответственное лицо – Зызников Виктор Иванович, заведующий базой, тел. +375336774509. **По лотам №№ 27–29** ответственное лицо – Свердлов Михаил Данилович, ведущий энергетик, тел. +375 29 516311

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с **BY60BLBB30120191021390001001** в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: по лотам №№ 1–10: не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи (если иное не предусмотрено договором купли-продажи).

По лотам №№ 11–42 при цене продажи предмета аукциона в сумме до 49 999,99 BYN – срок оплаты не более **10** (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи. При цене продажи предмета аукциона в сумме свыше 50 000,00 BYN – срок оплаты не более **20** (двадцати) дней со дня заключения договора купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **WWW.CPO.BY**

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 07.09.2018

Дата и время проведения аукциона: 16.10.2018 в 13.00 по адресу: РУП «СМТ № 22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54, актовый зал

Дата и время окончания приема документов: 12.10.2018 до 17.00 по адресу: г. **Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**

Контактные телефоны: +375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42.
Email: auction@cpo.by

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ШТО РАБІЦЬ У САДЗЕ Ў СЯРЭДЗІНЕ ВОСЕНІ

Дрэвы і кусты ў гэты час ужо не пладаносяць. Але гэта не значыць, што ў кастрычніку садоўніку не будзе чым заняцца.

Пасадкавыя работы

У кастрычніку можна завяршыць пасадкавыя работы — многія саджанцы пладовых ужо прыжываюцца ў грунце. Калі вы хочаце захаваць схему пасадкі, то новыя саджанцы саджайце паблізу таго месца, дзе расло дрэва ці кусты, якія загінулі. Але пры гэтым культуры лепш чаргаваць. Напрыклад, замест семачкавага дрэва (яблыня, рабіна, ігруша) высаджваюць костачкавыя (вішня, алыча, чарэшня, сліва). Каб пазбегнуць высілення глебы, варта капаць лунку не бліжэй за 1,5 метра ад месца вырастання загінулага дрэва або куста. Надыходзіць час рыхтаваць пасадкавыя лункі для маючай адбыцца гэтай зімой высадкі дарослых культур.

Падрыхтоўка саду да зімы

Абавязкова праверце, ці перакапаны прыствольныя кругі дрэў. Не пакідайце на зіму ўтрамбаваную зямлю вакол каранёвай сістэмы. Таксама не перашкодзіць прарыхленую глебу ўгнаіць і замульчыраваць, паколькі напярадзе перыяд, калі пасадкі будуць адчуваць вострую патрэбу ў пажыўных рэчывах.

Падрыхтуйце дрэвы і кусты да зімовай спячкі. Удзяліце ўвагу пладовым. Часта ствалы маладых культур для абароны ад халадоў абвязваюць толем або руберойдам. Ніжняя частка пакрыўнага матэрыялу пры гэтым на 5—10 сантыметраў прыкопваецца ў зямлю. Галінкі малін і ажын лепш звязаць у пучкі і прыхіліць да зямлі. Так пасадкі змогуць вытрымаць парывы моцнага ветру.

Каб у наступным сезоне ўбачыць здаровыя расліны, усе кроны дрэў і кустоў лепш апошні раз апрацаваць растворам мачавіны. Костачкавыя расліны старанна апрацуйце растворам бардоскай вадкасці.

Удзяліце ўвагу і газону. Пакуль не выпаў снег, паспееце яшчэ засеяць участкі, якія агаліліся, новай травой.

Смецце, галінкі і лісце, сабраныя ў садзе падчас уборкі тэрыторыі, спаліце. Не пакідайце бруд, інакш гэта можа прывесці да гніення. Ды і наступнай вясной будзе менш работы.

Як вярнуць дрэвам былую сілу — тры крокі правільнай абрэзкі

Пладовыя дрэвы даюць добры ўраджай, калі яны маладыя. Але пачынаючы з 15-гадовага ўзросту іх плады прыкметна драбнеюць, ураджайнасць падае, а самі расліны часцей хварэюць. Амаладзіць сад дапаможа абрэзка. Лепш за ўсё яе рабіць, калі тэмпература паветра вышэй — 5 °С.

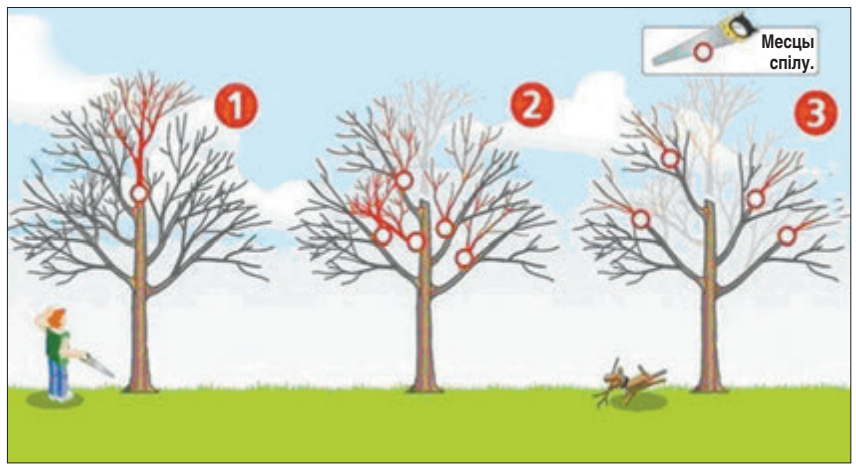

1. Перш за ўсё трэба пакараціць ствол — яго вышыня не павінна перавышаць двух метраў. Толькі пілуйце яго так, каб зрэз быў над якой-небудзь буйной галінкай. Інакш утворыцца сухі пень, а затым дупло.

2. Пасля таго як цэнтральны ствол пакарочаны, трэба выдаліць усе галінкі, якія растуць унутр кроны, — яны зацяняюць дрэва і з'яўляюцца выдатным рассаднікам хвароб і шкоднікаў. У канчатковым выніку дрэва павінна набыць форму чашы — асноўныя галіны павінны глядзець вонкі.

3. Наступны этап — абрэзка бакавых шкілетных галін. Іх даўжыня не павінна перавышаць 2,5 метра. Карацiць іх трэба на знешнія парасткі, якія глядзяць з кроны вонкі.

Амаладжальная абрэзка забівае адразу трох зайцоў: плады становяцца буйнейшыя, ураджайнасць павялічваецца на 20—60 %, павышаецца марозаўстойлівасць дрэў, да таго ж іх прасцей апрацоўваць ад хвароб і шкоднікаў.

Пасля такой абрэзкі на дрэвах пачнуць адрастаць маладыя парасткі, так званыя ваўчкі. Большую частку з іх давядзецца выдаліць, а з астатніх у далейшым сфарміраваць пладовыя галіны.

Даты Падзеі Людзі

3 КАСТРЫЧНІКА

У краіне

1937 год — нарадзіўся (г. Сянно) Яўген Рыгоравіч Радкевіч, беларускі пісьменнік, кандыдат гістарычных навук, доктар філалагічных навук, прафесар. Працаваў на Беларускім радыё, у газеце «Мінская праўда», з 1974 года — на факультэце журналістыкі БДУ. Аўтар раманаў «Сутокі дзён», «Закон прыцяжэння», зборнікаў апавяданняў і аповесцяў. Даследаваў гісторыю і развіццё беларускага радыё, тэлебачання. Памёр у 1999 годзе.

1938 год — нарадзіўся (г. Віцебск) Ігар Пятровіч Крук, беларускі тэхнолаг сродкаў вылічальнай тэхнікі. Адзін з распрацоўшчыкаў тэхналогіі вытворчасці вырабаў вылічальнай тэхнікі наменклатуры Адзінай сістэмы ЭВМ, вылічальных комплексаў спецыяльнага прызначэння, сродкаў аўтаматызацыі тэхналагічных працэсаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

1948 год — нарадзіўся (г. Мінск) Анатоль Абрамавіч Гантварг, беларускі спартсмен (шашкі-100), міжнародны гросмайстар, заслужаны майстар спорту СССР, заслужаны трэнер Беларусі. Чэмпіён свету (1978, 1980, 1984, 1985). Чэмпіён Еўропы ў камандным першынстве (1971, 1980), шматразовы чэмпіён СССР у асабістым першынстве, пераможца Сусветнай шашачнай алімпіяды (1992) у складзе каманды Беларусі.

У свеце

1873 год — нарадзіўся Вячаслаў Шышкоў, рускі пісьменнік. Аўтар раманаў «Ватага», «Угрум-рака», гістарычнай эпапеі «Емяльян Пугачоў», аповесцяў, апавяданняў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР. На беларускую мову яго асобныя апавяданні пераклаў К. Крапіва. Памёр у 1945 годзе.

1895 год — нарадзіўся Сяргей Ясенін, славуты рускі паэт. З першых паэтычных зборнікаў паказаў сябе як тонкі лірык. Аўтар драматычных паэм, аповесцяў, нарысаў, літаратурна-крытычных артыкулаў. Творчасць С. Ясеніна аказала ўплыў на многіх паэтаў свету, у тым ліку і на беларускіх (А. Вялюгіна, А. Куляшова, П.Труса і іншых). Памёр у 1925 годзе.

1945 год — на I Сусветным кангрэсе прафсаюзаў у Парыжы заснавана Сусветная федэрацыя прафсаюзаў. У гэты дзень прыняты Статут СФП.

1990 год — адбылося афіцыйнае аб'яднанне ФРГ і ГДР. Германская Дэмакратычная Рэспубліка ў тры гадзіны ночы спыніла сваё існаванне як дзяржава, Заходні Берлін — як самастойная палітычная адзінка з асаблівым міжнародным статусам. У склад ФРГ увайшлі пяць зямель былой ГДР: Брандэнбург, Мекленбург-Пярэдняя Памеранія, Саксонія, Саксонія-Анхальт, Цюрынгія і тэрыторыя Берліна.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.15	18.41	11.26
Віцебск —	7.05	18.30	11.25
Магілёў —	7.05	18.31	11.26
Гомель —	7.00	18.29	11.29
Гродна —	7.30	18.57	11.27
Брэст —	7.30	18.58	11.28

Месяц

Апошняя квадра 2 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. *Алега, Аляксандра, Міхаіла, Фёдара.*
К. *Тэрэзы, Юзафа, Яна.*

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

ЗАЎТРА

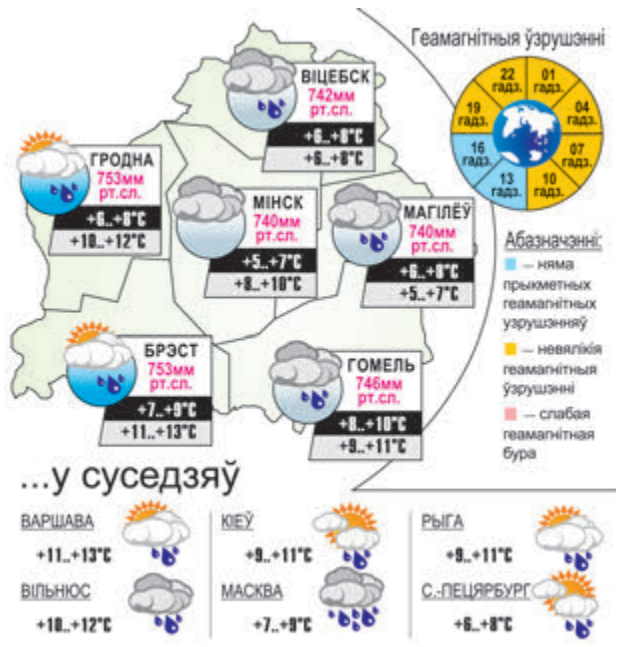

Неспрыяльныя дні і гадзіны ў кастрычніку

3, серада, *10.30 – 22.00*
5, пятніца, *13.30 – 24.00*
7, нядзеля, *16.00 – 24.00*
8, панядзелак, *0.00 – 3.00*
9, аўторак, *11.30 – 24.00*
10, серада, *0.00 – 3.30*
12, пятніца, *0.00 – 12.00*
14, нядзеля, *3.00 – 21.30*
16, аўторак, *23.00 – 24.00*
17, серада, *0.00 – 9.30*
19, пятніца, *14.30 – 22.30*
22, панядзелак, *0.00 – 9.00*
23, аўторак, *20.30 – 24.00*
24, серада, *0.00 – 16.30*
26, пятніца, *17.00 – 21.30*
28, нядзеля, *6.30 – 24.00*

УСМІХНЕМСЯ

Я часта дару кветкі, і я зразумеў: у адносінах мужчына з'яўляецца ўсяго толькі пасярэднікам. Адны жанчыны праз цябе прадаюць кветкі іншым жанчынам.

— Рабіновіч, як пачуваецеся?
— Не дачакаецеся!
— А як ваш настрой?
— Не сапсуяце!

Я заўсёды думаў, што прасцей мыць посуд адразу, чым потым. Але не. Высветлілася, што прасцей, калі яго мые нехта іншы.

— Мужчыны вечна абяцаюць дзеля жанчын перавярнуць горы.
— І што?
— Вы хоць раз дзесьці бачылі перавернутую гару?..

Сын патолагаанатама назаўжды адвучыў класнага кіраўніка ад фразы «А галаву ты дома не забыў?».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ ПАДПІСКІ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3772.

Нумар падпісаны ў 19.30 2 кастрычніка 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12